לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', ד' בניסן תשמ"ו, 13 באפריל 1986 / שנה מ"ג מס' 13013 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

המשבר נפתח מחדש: מי יחזיק בתיק האוצר לאחר הרוטאציה

אם לא תושג הבוקר הסכמה יפטר פרס את מודעי מהממשלה

כעס ב„עבודה" על נסיגת שמיר מן ההסכמה שנתן כי מודעי לא יחזור לאוצר לאחר הרוטאציה ● פרס הבהיר לשמיר: העברת מודעי מתפקידו איננה חופשה דה־לוקס לשישה חודשים ● חטיבת הליברלים התכנסה אמש ותבעה להבטיח שתיק האוצר יחזור לידיה ● הבוקר, לפני ישיבת הממשלה ב־10, ידונו בנושא סיעות הליכוד והמערך ● מודעי הכחיש אמש כי הסכים לוותר לצמיתות על תיק האוצר תמורת תיק החוץ

מאת דליה שחורי הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה תתכנס לישיבתה הרגילה הבוקר ב־10 ואם עד אז לא תמצא נוסחה מוסכמת בקשר לפרישת יצחק מודעי מתיק האוצר — הוא יפוטר מן הממשלה. אם מודעי יפעל לפי הודעתו במסיבת העתונאים בשבוע שעבר, הוא יגיש לראש־הממשלה שמעון פרס מכתב התפטרות מן הממשלה. אם מודעי לא יעשה זאת, יודיע פרס על כוונתו לפטרו וימסור לו מכתב פיטורין.

על אף האווירה הדרמטית ערב כינוס הממשלה, מעריכים חוגים פוליטיים, כי ברגע האחרון תמצא נוסחה מוסכמת והמשבר יחלוף. אם לא תמצא נוסחה עד ישיבת הממשלה, מעריכים כי נוסחה כזו תמצא עד יום ג', מועד כניסת פיטורי מודעי לתוקפם, אם יתפטר או יפוטר היום.

פרס: סנקציה לכל התקופה

המשבר הקואליציוני, שהיה

(סוף בעמוד 2)

השר שאחר הרכבת מאשים: שרון, שמיר ומודעי הונו אותי

מאת כתבנו בעמק

סגן ראש הממשלה והבינוי דוד לוי תקף אתמול את חבריו בצמרת הליכוד ואמר כי בעיסקה שנעשתה בסוף השבוע בין הליכוד והמערך הכניס עצמו הליכוד למילכוד עצמי, איבד מאמינותו וגרם לכך ששמעון פרס השיג נצחון בתרגיל המנהיגות שלו לא בגלל חוכמה פוליטית, יתרה, אלא בגלל ריצת האמוק של שלושת השרים שמיר, שרון ומודעי. לוי תקף את השלושה בחריפות ואמר כי הם הונו אותו ואת הסיעה בכנסת, וכי בשעה שאמרו כי כולם ניצבים איתן מאחורי

(סוף בעמוד 2)

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

רה"מ שמעון פרס יודיע היום בישיבת הממשלה את חילופי השר מודעי ממשרד האוצר, ואם לא תושג הסכמה בעניין זה עם הליכוד יגיש פרס למודעי מכתב פיטורין מן הממשלה. אמש החלו שוב ניסיונות התיווך של ח"כ אברהם שפירא בין פרס לשמיר, וככל הנראה ימשכו המגעים אל תוך הלילה.

ההצעה שנדונה הלילה בתיווכו של שפירא קובעת, כי בישיבת הממשלה הבוקר יודיעו על חילופי מודעי ושמיר בתפקידיהם. אשר לאיוש משרדי האוצר והחוץ לאחר הרוטאציה הרי נושא זה יעלה אז לדיון בין פרס לשמיר — לקראת חילופי התפקידים ביניהם.

כעס בעבודה

במפלגת העבודה התייחסו בסוף השבוע כחומרה לנסיגתו של שמיר מן ההסכמה שנתן, כי מודעי לא יחזור לאוצר לאחר הקואליציה וכי

(סוף בעמוד 2)

מושג של דבר

תמונת מצב: פלונטר

מאת צבי טימור

● ערב כינוס הממשלה היום בשעה 10 בבוקר, קיימת ההצעה ששמיר ומודעי יחליפו תפקידים ביניהם, כאשר שמעון פרס יקבל הבטחה בעל־פה, אך לא בכתב, שהרוטציה תחול גם על תיק האוצר, שיוחזק עד אז בידי שמיר.

● לוי מתנגד למסירת תיק החוץ למודעי, בעוד שהשרים הליברליים מתנגדים למסירת תיק האוצר לפרס, בבוא הרוטציה.

● התנגדותו של לוי נובעת מסיבות אישיות, הוא סבור כי תיק החוץ מגיע לו כשר בכיר בליכוד, והוא עומד על כך שמודעי יבחר את אחד התיקים האחרים של שרי הליכוד. לוי מרגיש את עצמו במרומה וכנדחק לפינה. כפי שנודע, בהיותו בקנדה העלימו ממנו שמיר ומודעי מידע חיוני ורקמו קנוניה נגדו. לוי טלפן מיד עם פרוץ המשבר לשמיר והודיע לו כי הוא מוכן לחזור מיד. אך שמיר הרגיע אותו ואמר לה: „תגמור את הסיור שלך. ישיבת הממשלה רק ביום ראשון ואין צורך שתמהר". בעשרות שיחות טלפון לא סיפרו לו, לא שמיר ולא מודעי, על הצעת הפשרה המתרקמת, המבשרת קנוניה של ברית שמיר־שרון נגדו במישור המפלגתי.

(סוף בעמוד 2)

אפיפיור בבית־כנסת — היום ברומא ● עמוד 4

צה"ל סיכל התנחלות מחאה בגוש קטיף ● עמוד 20

ולדהיים אסף זהב ותכשיטים מיהודי רודוס ● עמוד 3

עוד לא נגמר

חשבתם שהמחזה כבר נגמר, מהו ראיתם את השחקנים קדים את קהלם, את המחברים שולחים חיוך נצחון אחרון לעבר הקהל, ואת הקהל מוחא כפיים. קצת משועשע, קצת עייף, קצת רוצה הביתה, וממתין רק להורדת המסך. אך לא; על הבמה שהחלה כבר להתרוקן ולהחשיך, פרץ לפתע בסערה היורש הכועס, ובפיו מונולוג ארוך שטוף־זעם. ושוב נדלקו לרגע האורות, ושוב נדבקנו לרגע לכיסאותנו. עוד מערכה, עוד דראמה זו רק דוד לוי. נעלב ופגוע, נותן עכשיו את קטע חייו. ממילא אין לו מה להפסיד אלא את בכורתו, שכבר נמכרה על ידי אחיו לעסק.

דוד לוי, סולו, מנסה בכל כוחו לבלום את הרוטאציה הדוהרת. ההגיון אומר שלא יצליח, אם כי כאן, במחזה המטורף הזה, הכל יכול לקרות. מניעיו של לוי ברורים לגמרי: אם מורידים את המסך היום, מורידים אותו עליו. מטוען לירושת שמיר, הוא הופך לטוען (בקושי) לירושת עצמו. כל האחרים מתחזקים: שרון, שזכה לככב כשומר הגחלת של האחדות הלאומית וכותנה הנבון; מודעי, שזכה להגיע לשיאפת חייו; שמיר, שמדרכו לראשות הממשלה נסתלק עוד מיכשול; ארנס, ששמו הוזכר עכשיו בהקשרים בכירים נוספים – כולם בליכוד התחזקו מלבד אחד. דוד לוי, מבחינתו, מה שהתחולל בשבועיים האחרונים מתפרש כקנוניה מפלגתית ובינאישית שכל מטרתה אחת ויחידה – לדחוק אותו. את לוי, לפינה ללא מוצא, להורידו ממס' 2 במפלגה, המוחזק בעיני עצמו כמס' 1, לדרגה של מס' 5 או מס' 6. את העלבון הזה הוא לא יוכל לבלוע.

קשה לראות, כיצד זטרפד את הסיכומים שכבר הושגו. שרון ומודעי, טאחן, מעדיפים את שמיר כשר־האוצר. הראשון מנימוקים אידאולוגיים (שמודעי לא יהיה שר־חוץ) והשני מנימוקים אישיים (שמודעי יהיה שר־חוץ). שמיר מעדיף כל הסדר; יהיה מסובך ככל שיהיה, ובלבד שכדור ראשות הממשלה יימסר בסוף לידיו. הליבראלים אומנם קצת מרעישים, אבל רעשם מאוד לא מפחיד — הלא, ראשית, כמפלגה לעצמה אין להם שום סיכוי אלקטוראלי, ושנית מנהיגם הבלתי־מעורער כבר בחר את המשרד העתידי המתאים לכישוריו.

מול שרון, שמיר, מודעי ומחנותיהם, אין לדוד לוי שום סיכוי, לא מפלגתי ולא תקשורתי. זעמו נשמע מגוחך, כעסו אינטרסנטי. התחושה הציבורית היא שההצגה הזאת כבר באמת נגמרה, ולקהל הממהר אל היציאה אין סבלנות לשמוע את המונולוג הפתאומי והמאוחר של שחקן שלא שולב בה מלכתחילה. בודד על במה אפלה הוא מקונן על מר גורלו, על ידידיו שלשום וחבריו שפנו עורף. דוד לוי מאוד נוגע ללב, אך לא יותר מזה. שרבו לתככים מושחזים, לא מעורר האיש שום יראת כבוד, החיוניות המדיניות לוחם, רק חמלה, רק השתתפות בצערו של מפסידן.

הרוטאציה עדיין מתגלגלת על בלימה, היום אולי יותר מזה משלשום. אך קשה לחזות שתיקרע ותיפול דווקא עכשיו, בסיבוב הזה, אם כי אחו עשור שלא נגמר.

שליחו של ריגן ינסה לגייס האירופים למלחמה בטרור הלובי

סבורים כי לא צפוייה פעולה צבאית נגד קדאפי לפני שהשליח, ורנון וולטרס, יסיים שיחותיו ● הצי ה־6 מתרכז במרחק 400 ק"מ מטריפולי ● שליט לוב מאיים לגרור את ברית־ורשה לעימות

וושינגטון. — הצי השישי האמריקני מתרכז מול חוף לוב, במרחק 400 ק"מ מטריפולי. ככל הנראה באמצעי במלחמת־עצבים של הבית הלבן נגד לוב. תוך העלות לחץ על בנות בריתה של ארה"ב באירופה, כי יצטרפו לפעולה האמריקנית. לשם כך שיגר המימשל שליחים למערב־אירופה. ביניהם השגריר באו"ם ורנון וולטרס שיערוך סיבוב בבירות המרכזיות באיזור.

ממשל הנשיא רייגן אינו מוכן להבהיר מה יעשה הצי המורכב מ־30 אניות מלחמה, ביניהן שתי נושאות מטוסים, על אף שב־24 השעות האחרונות הגיעו ידיעות, שמפקדי הצי מצפים לקבל הוראות לפתוח בהתקפה.

לחץ פסיכולוגי

הידיעות על מעשה תגמול אמריקני אפשרי באו בעקבות התקפת הטרור על דיסקוטק במערב ברלין והפיצוץ במטוס טו.וו.איי. בשני הפיגועים נהרגו 5 אזרחים אמריקנים. המימשל כורך עתה ביודעין רבה, אם משטרו של קדאפי מעורב או אחראי לפיגועים אלה.

מקורות המימשל אמרו, כי

(סוף בעמוד 2)

הדיפלומט הלובי החשוד בפיצוץ

הדיפלומט הלובי עבד אללה אל־אמין (47), המשרת במזכירות [illegible] ... מאחורי המגוץ בדיסקוטק במערב [illegible] (צילום: א"פ)

תאצ'ר התירה לאמריקנים להלום בלוב מבסיסים בריטיים

לונדון. — ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, שוחחה אמש במשך שעה עם שליחו המיוחד של הנשיא רייגן, שגריר ארה"ב באו"ם, הגנראל ורנון וולטרס.

מקורות בלתי רשמיים בלונדון מסרו, כי בשיחה נתנה תאצ'ר, ככל הנראה, את אישורה להוראת מטוסים אמריקניים מבסיסים בריטיים בקפריסין, על מנת להלום בלוב.

בהמראתם מן הבסיסים האוויריים הבריטיים שבקפריסין, יוכלו המטוסים האמריקניים לעבור 1,400 ק"מ מלבד בדרכם ללוב, כך שיוכלו לערוך שם המצאת ריכוז, לפני שמטוסי הצי השישי ייכנסו לפעולה. (עדי)

על המשמר

הכרעות בתי־המשפט בפרשת המחתרת — ביום ב'

ביום ב' הקרוב יסתיימו ההליכים המשפטיים בפרשת „המחתרת היהודית" בשתי ערכאות. בית־המשפט העליון יתן החלטתו בערעור של חמישה מנאשמי המחתרת על חומרת עונשיהם, ואילו בבית־המשפט המחוזי תינתן הכרעת הדין במשפט הקצינים, שהואשמו בסיוע לאנשי המחתרת.

בית המשפט העליון יתן החלטתו על ערעור שהגישה המדינה ובערעור שכנגד שהגישו הנאשמים, המדובר ביצחק נוביק, חגי סגל, ברק ניר, נתן נתנזון וחיים בן דוד, שנדונו לעונשי מאסר בין שלוש לשש שנים. הם ערערו על ההרשעה ועל חומרת העונש. המדינה עירערה על קולת העונש.

בבית־המשפט המחוזי תינתן הכרעת־הדין בעניינם של שלמה לויתן ואהרן גילה, שהיו קצינים בממשל האזרחי ונאשמו בסיוע לאנשי „המחתרת" בפרשת הפגישה בראשי הערים ביהודה ושומרון. (עתים)

קונגרס בינלאומי דורש חינוך למניעת אונס

הקונגרס הבינלאומי הראשון על אונס, שנערך השבוע בירושלים, ננעל אמש אחרי ארבעה ימי דיונים, בתביעה שמערכות החוק ידאגו לשפר את הטיפול בנפגעות אונס.

בהחלטות נאמר, כי יש להגדיל את המימון לשירותי הסיוע לנפגעות אונס ותקיפות מיניות ולתוכניות חינוכיות, כדי למנוע את התופעה.

„כנס זה מכריז, כי חיוני לכוון את המאמצים לשינוי המערכות החברתיות, המאפשרות לאונס להמשיך להתקיים, ודורש מכל הממשלות לתמוך ביוזמות לשם מניעת אונס וניצול מיני. אונס הוא נגע ממאיר גלובאלי, חברתי ופוליטי, שניתן לשרשו בעזרת אסטרטגיות המכירות בכך, שהוא נגרם על־ידי אי־השיוויון הכוחני בין גברים לנשים. אונס ימשיך להתקיים כתוצאה מהדרך שבה מגדירים ומלמדים בחברה מה הם נשיות, גבריות ומיניות. עד שהאונס ייכחד, עשויים לעתים פתרונות התגוננות אישיים להגן על נשים וילדים מסויימים בנסיבות מסויימות. אסטרטגיות של הגנה עצמית חשובות, אך אינן פותרות את בעיית האונס בחברה", נאמר בהצהרה שנתקבלה בתום הכינוס. (עתים)

שלושה מוליכים בראש באליפות ישראל בשחמט

מאת אבי אמי כתב „על המשמר"

השחמטאים יאיר קריידמן, גדי רכליס ויצחק וייגנר מוליכים בראש בתחרות הגמר על אליפות ישראל בשחמט, הנערכת ביפו.

לכל אחד מהשלושה שתי נקודות אחרי שני סיבובים. קריידמן ניצח בסיבוב השני, שנערך אמש, את אליהו שווידלר, וייגר הפתיע בנצחון על נתן בירנבוים, ורכליס גבר על ולדמיר אלטרמן. ניר גרינברג ניצח את יוחנן אפק. בתיקו הסתיימו המשחקים בין סגן אלוף ישראל בשחמט יהודה גרינפלד לבין אילן מנור מחיפה, ובין עופר ברוק ושמעון כגן. המשחק בין אלון גרינפלד למרק קוטליאר לא הסתיים.

באליפות הנשים מוליכות בראש שלומית ורדי וישראלה וייסברוט, שכל אחת מהן צברה שתי נקודות.

שוב גוייסו מאות שוטרים לקראת הפגנות השבת בפ"ת

משטרת מרחב השרון נערכת בכוחות מוגברים לקראת שלוש הפגנות, שייערכו הערב סמוך לקולנוע „היכל" בפתח־תקווה.

מפקד מחוז המרכז במשטרת ישראל, ניצב אגוש גבעתי, אישר לחוגים הדתיים הפגנה, שתחל בשעה 9.30 בערב ותמשך עד חצות. נוסף לכך אושרו שתי הפגנות של ר"צ ומפ"ם, שיפגינו נגד כפיה דתית ובעד פתיחת הקולנוע בלילות שבת. הפגנות אלה אושרו מהשעה 8 בערב עד 11 בלילה.

לאבטחת ההפגנות, גוייסו מאות שוטרים, אנשי משמר הגבול וקצינים בכירים, כדי למנוע הפרות סדר.

קצינים בכירים במשטרה הביעו התמרמרות רבה, על שהם חייבים להנתק מהמשפחה ביום המנוחה היחיד שלהם ולעמוד שעות ארוכות כדי להדוף מפגינים.

מהחוגים הדתיים נמסר, כי גם היום יבואו דתיים מבני־ברק ומהסביבה להפגין נגד פתיחת הקולנוע בשבת. (עתים)

תעשיינים אמריקנים מחפשים שותפים ל„מלחמת הכוכבים"

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

משלחת של נציגי חברות אמריקניות, העוסקות בנושאי חלל, בטחון והגנה, עומדת להגיע לארץ בראשית השבוע הבא.

יו"ר המשלחת, ד"ר ג'ואי סטאר, באה לארץ ביום ו' כדי להכין את הפגישות עם החברות הגדולות בתחום האלקטרוניקה בארץ, העוסקות בתחומי ההנחיה והבקרה.

ד"ר סטאר, מנהלת מחלקת המזרח־התיכון באוניברסיטת ג'ורג' טאון בוושינגטון, ביקרה בארץ לפני חצי שנה, קשרה קשרים עם החברות היכולות להשתתף בפרוייקט „מלחמת הכוכבים" והכינה את ביקור המשלחת.

חברי המשלחת יפגשו עם ראש הממשלה, עם שר הבטחון ועם שר האוצר.

האמריקנים מגדילים האשראי למימון רכישת חומרי גלם

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

חברות ישראליות, המעוניינות לרכוש חומרי גלם בארה"ב, יכולות לפנות לבנק הפדראלי ליצוא ויבוא (EX—IM) בבקשות לאשראי — מסר אריק מקלף, נשיא לשכת המסחר ישראל־אמריקה. הוא הדגיש, כי בעקבות הסכם אזור הסחר החופשי, הגדיל הבנק את האשראי ומעוניין לעבוד עם חברות ישראליות.

דבריו של מקלף נאמרו לאחר פגישת־עבודה עם נציגי הבנק האמריקני, סמואל זייצר וברנארד לובראן, שהתקיימה יום ו' במשרדי הלישכה. האורחים ציינו, כי ישראל היא אחד הלקוחות הגדולים של הבנק, מאז קום המדינה העמיד הבנק לרשות ישראל יותר מ־2 מיליארד דולר למימון פרוייקטים תעשייתיים. האשראי כיום נאמד ביותר ממיליארד דולר, ונהנו ממנו חברות גדולות, כמו התעשיה האווירית וחברת החשמל, ומפעלים קטנים כ„מילון", מפעל מזון של המפעלים האזוריים „מילואות" בגליל המערבי.

וייצר ולובראן הדגישו, כי לישראל מעמד איתן בבנק הודות לדקדקנותה בפרעון חובות בזמן.

ביטוח הרכב יתייקר מיולי בעקבות שיטת חישוב חדשה

מאת אייל שגב כתב „על המשמר"

רוב בעלי הרכב ישלמו מחודש יולי תעריפים גבוהים יותר עבור ביטוח רכבם בעקבות שינוי מהותי בצורת חישוב פרמיות הביטוח ש־מתכנן האוצר.

על־פי שיטת החישוב החדשה, שתוכננה ע"י האוצר בשיתוף עם חברות הביטוח, ייקבעו 50 קבוצות של כלי רכב בהתאם לנפח המנוע ושנת הייצור. כל חברת ביטוח תקבע לעצמה תעריף נקוב בשקלים מכל אחת מאותן קבוצות וזה יהיה התעריף הסופי לביטוח אותם כלי רכב. תעריף זה יאושר לכל חברה ע"י המפקח על הביטוח.

יהודה דרורי, המפקח על הביטוח, אמר אתמול בפגישה עם כתבים לענייני כלכלה בתל־אביב, כי מטרת השינוי בתעריף היא להפוך אותו לברור ופשוט יותר וכן למנוע התחרות הפרועה בענף זה, הגורמת למתן הנחות חריגות למבוטחים שונים ופוגעת ברווחיותן של חברות הביטוח וביציבותן.

„דמים" שונים

כיום נקבע התעריף לביטוח רכב (רכוש), על פי שווי הרכב בשוק. התעריף הבסיסי הוא אחוז מסויים (כ־5 אחוזים) משווי הרכב בשוק, לכך מוסיפים תוספת שחיקה וכן „דמים" שונים כגון דמי גביה, דמי פוליסה, דמי אשראי וכו'. גובה ה„דמים" הגיע כבר ל־40 אחוז מתעריף הביטוח.

במקרה של אובדן מוחלט לרכב מקבל המבוטח סכום (לפי הנמוך יותר) השווה לסכום ביטוח הרכב, או לפי שווי הרכב בעת מקרה הביטוח. ייתכן לפיכך, כי בחלק מן המקרים הסכום שיקבל המבוטח יהיה נמוך יותר משווי המכונית שנגרם לה אובדן מוחלט.

בדיונים שנערכו בין חברות הביטוח ובין המפקח הוחלט כי אין לקבוע את דמי הביטוח כאחוז משווי הרכב.

השיטה החדשה תהיה דומה במהותה לזו הנהוגה ע"י „אבנר" העוסקת בביטוח־חובה לרכב.

הקטנת ההנחות

במסגרת התעריף החדש ייקטנו ההנחות שחברות הביטוח יכולות לתת בגין היעדר תביעות או לביטוח קולקטיבי של רכב.

לפיכך, למרות שהתעריף הבסיסי יהיה נמוך ביותר מ־5 אחוזים מהתעריף הרשמי הקיים כיום, הרי שבגלל הקטנת ההנחות, ומניעת התחרות הפרועה בין חברות הביטוח, יאלצו רבע מבוטחים לשלם בפועל סכומי ביטוח גבוהים מאלו שהם משלמים כיום.

המפקח מסר, כי משרדו יקפיד שלא תהיה חריגה מהתעריפים המאושרים, אם יתברר כי חברה חרגה מהתעריף, ינקטו נגדה צעדים משפטיים ומנהלי החברה ישאו באחריות אישית לסטיות אלו והם עלולים להיענש בעונשי מאסר.

בשיטה החדשה, שתופעל ככל הנראה מה־1 ביולי, לא יהיה עוד מצב של תת־ביטוח לרכב ולפיכך פיחותים או ייקור של כלי־רכב בשיעור ניכר בגלל מיסוי לא ישפיעו על התעריף.

תעריפים אלו יעודכנו אחת לחודש על־פי ממוצע משוקלל של עליית מדד המחירים לצרכן ועליית מחיר התיקונים במוסכים.

התעריף החדש, שיופעל מה־1 ביולי, יהיה רק לגבי פוליסות חדשות או כאלו שיחודשו מ־מועד זה. פוליסות ישנות יוכלו להיות בתוקף עד מועד [illegible]

„מיהו יהודי" בקולנוע — יבררו בפסח בטבריה

מאת יעל ישראלי, כתבת „על המשמר"

פסטיבל קולנוע יהודי ראשון בעולם יתקיים בחול המועד פסח בטבריה, בין ה־27 וה־28 באפריל. מטרת הפסטיבל, שאורגן על־ידי המכון הישראלי לקולנוע, עיריית טבריה, משרד החינוך, משרד־התיירות, „גשר" — מכון ישראלי לקולנוע יהודי, היא להעלות סרטים בנושאי יהדות ולברר אם יש קולנוע יהודי ומהו.

בועז אפלבאום, יו"ר המכון הישראלי לקולנוע ומנהל לשכתו של פרס, אמר: „כאוהד אמנות לשאול מה הקשר בין קולנוע ויהדות, אך יהדות הוא לא רק פולחן אלא גם מערכת רעיונות. אתיים וגם לקולנוע יש יסודות הבוטחים ממסדים אמנותיים. חשבנו שמענין לבדוק אם יש נקודות השקה ומעבר לבדיקה. פתחת קולנוע יהודי, אם בכלל יש למושג זה שחר".

בפסטיבל יוקרנו 70 סרטים בנושאים יהודיים שנעשו בארץ ובעולם, וחלקם כבר הוקרנו בארץ. סרטים של מחלקת הדרמה ומורשת ישראל בטלוויזיה, סרטים בהפקת משרד־הקליטה, מכון יהודה, טלוויזיות, תלמודיות, בית התפוצות [illegible]

וסרטים מקוריים בעל [illegible] ... בין הסרטים שיוצגו [illegible] ... ארתור [illegible] ...

הפסטיבל [illegible] ... [illegible]

בעקבות ביטול „מה השאלה" — שינויים במחלקת החדשות

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

ביטול התוכנית „מה השאלה?" היה צעדו הראשון של חיים יבין במנהל הטלוויזיה. אתמול התבשרנו על שינויים נוספים, והפעם במחלקת החדשות.

עם יציאתו של ניסים משעל ככתב הטלוויזיה לוואשינגטון מונה אורי גולדשטיין כעורך ומפיק „מבט שני"; יורם רונן יערוך ויפיק את „מוקד"; יגאל גורן יחליף את רונן בתפקיד הכתב המדיני; הכתב הפרלמנטרי יעקב אחימאיר יתמנה כראש הדסק המדיני במקום רונן, ואת מהדורות הלילה יערוך ויגיש מנשה רז. במידה ויוקדמו הבחירות יעמוד בראש פרוייקט ההפקה, שהוא מורכב ומסובך, יאיר אלוני. בשבוע הבא צפויים בחטיבת החדשות שינויים נוספים.

כן יחולו שינויים בנהלי ישיבות הבוקר. ישיבת הבוקר של החדשות תבוטל, ובמקומה יתקיימו, החל מ־8 בבוקר ואילך ישיבות ראשי הדסקים בחדשות, כל אחד עם כתבי הדסק שלו. מ־8.30 עד 9 — ישיבת חדשות בלשכת מנהל הטלוויזיה בהשתתפות מנהל מחלקת החדשות, עורך „מבט" וראשי הדסקים, ומ־9 עד 9.30 — ישיבת הפקה יומית עם מנהלי שירותי ההפקה, חטיבת הביצוע והנדסה יחידת הצלמים, מחלקת הווידיאו וכו'. ההנדסה ושירותי ההפקה יגישו מעובדיהם דו"ח על איחור של השידורים הקודם ועל טעויות שוטטות.

ההחלטה על השינויים בנוהלי העבודה של מחלקת החדשות התגבשה בשיחות בין המנכ"ל [illegible] ... רק אחת לשבוע.

„נתנגד להחזרת פליטים משטח מצרים לרצועה בכל האמצעים"

אומר ראש מועצת הישובים היהודיים ברצועה

ראשי חמישה עשר הישובים היהודיים ברצועת עזה התכנסו אתמול ברפיח־ים והתריעו על „כוונתה של ממשלת ישראל להיענות לתביעה המכוונת של ממשלת מצרים, שעוגנה במסורת תמים ובאופן ציני בהסכמי קאמפ־דיוויד". ראשי הישובים ברצועה תבעו שלא לאשר החזרתם של 8 אלפים פליטים מהחלק המצרי של רפיח לשטח שבשליטה ישראלית.

הם גם הודיעו, שיעשו כל שביכולתם כדי למנוע אפשרות של ביצוע צעד זה. [illegible]

על פי אחד מסעיפי הסכם קאמפ דיוויד, על ממשלת ישראל לאפשר העברת 500 משפחות, המונות כחמשת אלפים נפש, מבין הפליטים [illegible], שבחלק המצרי של רפיח, אל חלקה השני של העיר שבריבונות ישראלית. [illegible] נקבע גם, שממשלת מצרים [illegible] לקבל אליה 8 אלפים [illegible] אשר לאחר החזרת [illegible] לריבונות מצרית, נותרו [illegible] בשליטת ישראל.

הסינים מבקשים מישראל סיוע ב„הפרחת השממה"

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

פרופ' שמואל פוהורילס, מנהל הרשות לתכנון ופיתוח במשרד החקלאות, הגיע בימים אלה לסין לפי הזמנה רשמית של ממשלתה.

בחודש מאי אשתקד ביקר פרופסור פוהורילס בסין יחד עם משלחת של חקלאים, תעשיינים ואנשי עסקים מישראל, והביא עימו כמות גדולה של זירמת פרים מישראל אותה הגיש למארחיו, המעוניינים במיוחד בפיתוח משק בעלי החיים ולהשבחת עדרי הבקר לחלב בסין.

קרוב לוודאי שהסינים מעוניינים בעזרה מישראל בפיתוח איזורים צחיחים, בהקמת קואופרטיבים, בה־פעלת מערכות השקייה מתוחכמות, בהקמת מכוני תערובת וחוות חקל־איות באיזורים שונים בסין. כבר כיום פועלים בה קיבוצניקים, מוש־בניקים ומומחים חקלאיים מישראל בעלי אזרחות כפולה לרשותם דרכונים המוכרים על ידי סין.

על שאלתי, לפני צאתו לסין, האם הפעם יחתום על הסכמים רשמיים עם ממשלת סין, השיב פוהורילס ב„אין תגובה".

לכתבנו נודע ממקורות העוסקים בנושא, שממשלת סין מעוניינת להחזיק את קשריה עם ישראל על אש קטנה, ולהמשיך את המסחר באמצעות חברות בארצות שלישיות כדוגמת הסחר בנשק ובתחום החקלאות המתנהל זה מזמן בין שתי הארצות.

אותו דין לגבי תיירות ישירה מישראל לסין, 100 ישראלים שעמדו לצאת לביקור בסין מצפים כבר למעלה מחודש ימים לויזה, וזו עדיין מתמהמהת להגיע.

לכל לקוחותינו

משרדנו יהיה סגור במועדים הנ"ל:

1 — ביום חמישי 17.4.86

2 — לרגל חופשת חג מיום ד' 23.4.86 עד 3.5.86

אנו מאחלים לכל הציבור מועדים לשמחה

המחלקה הטכנית של קיבוצי השומר הצעיר בע"מ

כוקר הסכמה

ישוב יצחק מודעי אל תיק האוצר. ביום ו' ב־6 לפנות ערב נפגש מ"מ ראש־הממשלה יצחק שמיר עם ראש־הממשלה שמעון פרס והעלה בפניו את דרישת שרי הליכוד. פרס סרב להענות לדרישה ואמר, כי העברת מודעי מתפקידו היא סנקציה על סטייה מנורמה של עבודת הממשלה, וסנקציה זו היא בגדר החלטת הממשלה כולה למשך תקופת כהונתה. לא מדובר, אמר פרס, בחופשה דה־לוקס למודעי למשך שישה חודשים במשרד־החוץ, אלא בהעברתו ממשרד האוצר לכל

מכן, בשעה 10. יצויין, כי בהצעת הפשרה המקורית, כפי שהועלתה על ידי ח"כ אברהם שפירא מאגודת ישראל בפני ראש הממשלה שמעון פרס, נאמר, שאחרי הרוטציה יהיו החילופים בין שמעון פרס ויצחק שמיר. כלומר, שמיר יהיה ראש־הממשלה ואילו פרס יהיה מ"מ ראש הממשלה ושר־האוצר. דווקא פרס אמר, כי אינו מעוניין להכריע בשלב זה לגבי תיק האוצר לאחר הרוטציה ומוטב להשאיר זאת להכרעת המערך בבוא הזמן. פרס תבע, עם

...דעי לא יחזור למשרד ... הרוטציה, וקיבל לכך ... שמיר.

...דו־משמעויות

...י בד בבד עם הסכמת ... לפרס, לפיה מודעי ...שרד האוצר, נאמר למודעי, כי אחרי הרוטציה הוא ישוב למשרד האוצר. אך לא יינתן לכך פומבי עתה, והוא מתבקש לשמור על ידיעה זו לעצמו.

בצר הבעיה שהתגלעה לגבי תיק האוצר אחרי הרוטציה, הודיע השר דוד לוי, עם שובו ביום ו' מקנדה, כי הוא מתנגד לכל הסדר הפשרה שהושג. חוגים פוליטיים אינם סבורים, כי התנגדות לוי תגרום שינויים בנוסחה שכבר הוסכמה — אם תפתר בעיית תיק האוצר אחרי הרוטציה. זאת מאחר שרוב שרי הליכוד כבר הסכימו על הנוסחה.

(המשך מעמוד ראשון)

מאת דורית גפן

פרס יקבל את תיק האוצר לאחר ביצוע הרוטציה בינו לבין שמיר.

השר דוד לוי תקף ביום שישי את הצעת הפשרה בפרשת מודעי, וטען כי אינה טובה וכי היא פוגעת באמינות הליכוד. לוי הביע כעס על שמיר, שרון ומודעי אשר פעלו לדבריו ללא התייעצות איתו או עם חברים אחרים בליכוד. הוא חזר ואמר כי הוא מוכן לקבל את תיק האוצר ולתת למודעי את תיק השיכון והבינוי.

התנגדות בליברלים

אמש התכנסה בת"א חטיבת הליברלים לישיבה שנמשכה שעות אחדות. רבים מן הדוברים השמיעו הסתייגות והתנגדות לאפשרות שתיק האוצר לא יישאר עוד בידי הליברלים וטענו כי אין לוותר עליו. חברים אחדים אמרו כי יש להבטיח שמודעי יחזור לאוצר בעוד שישה חודשים מיום לאחר הרוטציה. השר מודעי הבהיר כי קיימות למעשה שתי אפשרויות. האחת שאם לא יקבל עכשיו את תיק האוצר, הרי מי שיקבל אותו יכהן עד סוף הקדנציה של הממשלה. האפשרות השנייה היא שלאחר ששמיר יקבל את ראשות הממשלה, ותיק האוצר יתפנה, יוכלו הליברלים לנסות ולתבוע מחדש את תיק האוצר לעצמם. בישיבה הכחיש מודעי את הפרסומים כאילו ויתר מראש על תיק האוצר, תמורת תיק החוץ, ואמר כי הוא מוכן להתפטר מן הממשלה ולכהן רק כחבר כנסת. במהלך אותו דיון היו אשר הציעו, כי כל שרי הליברלים יתפטרו מן הממשלה.

ועידת "התחיה" נפתחת היום

ועידתה השנייה של תנועת "התחיה" תיפתח היום בבנייני האומה בירושלים, בשעה 6 בערב במעמד נשיא המדינה, ראש הממשלה, ממלא־מקום ראש הממשלה, ואישי ציבור מהארץ והעולם. מסר הדובר, אבי פרחן.

זמרי המקהלה

נבון ואבן בשירה בציבור בוועידת העבודה. (צילום: י.פ.פ.א.)

שליחו של רייגן ינסה

(המשך מעמוד ראשון)

השתיקה של הבית הלבן, על אף ההדלפות הבלתי־רשמיות על פעולה צבאית קרובה, מהווה חלק ממדיניות המימשל של הפעלת לחץ פסיכולוגי על קדאפי ועל כנות בריתה של ארה"ב באירופה.

הטלוויזיה האמריקנית הרגישה בינתיים בשידוריה את דבריו של קדאפי, כי "בריה"מ לא תשאר אדישה", אם ארה"ב תתקוף אותו. אולם בעת ובעונה אחת דיווחו רשתות הטלוויזיה, כי דובר סובייטי התבטא: "מה שאמר קדאפי אומר. אינו תמיד אמת".

בינתיים אמרו מנהיגי המפלגה הדמוקרטית והריפובליקנית בסינאט כי הנשיא רייגן אינו יכול לפתוח בפעולות תגמול מבלי להוועץ קודם עם הקונגרס כפי שדורש החוק.

לא עד יום שני

ראש־ממשלת איטליה בטינו קראקסי אמר אמש כי אין הוא סבור שארה"ב תפתח בפעולה צבאית נגד לוב לפני מחר.

משרד ראש הממשלה ברומא אישר, כי קראקסי יקיים היום שיחות עם שליחו האישי של הנשיא רייגן, סגן שר החוץ ג'ון וייטהד.

שרי השוק לפגישת־חירום

שרי החוץ של הקהיליה האירופית עומדים להתכנס מחר לפגישת חירום, כדי לדון במתיחות הגוברת בין ארה"ב ולוב.

דובר משרד החוץ ההולנדי בהאג ציין, כי אין זה ברור, אם כל 12 שרי החוץ של הקהיליה יוכלו להשתתף במפגש זה, שכן ההזמנה נמסרה בהתראה קצרה ביותר.

מאיים לפגוע בדרום אירופה

קדאפי אמר ביום שישי, כי ממשלת לוב כללה בתכנית ההתקפה הנגדית שלה ערים בדרום אירופה, אם יתקפו כוחות נאט"ו את ארצו.

בהודעת סוכנות הידיעות הלובית מצוטטים דבריו של קדאפי שאמר, כי האיום האמריקני על לוב מכוון נגד מטרות אזרחיות שאין להן כל משמעות צבאית.

"מאחר והאיום בא הפעם מצד הברית האטלנטית (נאט"ו) והמטרה היא לתקוף את בתינו, כל הערים בדרום אירופה כלולות בתכנית ההתקפת נגד שלנו, ללא יוצא מן הכלל", אמר קדאפי.

לוב: נפנה לברית וארשה

"לוב תאלץ לכן להיכנס לבריתות צבאיות ולהפעיל בריתות קיימות שלה עם מדינות אחרות. ויתכן שתרחיק לכת ותפעיל את כוחות ברית וארשה בעימות עם הברית האמפריאליסטית הציונית התוקפנית", נאמר בשידור רדיו טריפולי אתמול.

בינתיים אישר דובר משרד החוץ הסובייטי במוסקווה, כי הממשלה הסובייטית תומכת בלוב. הוא הכחיש ידיעות כאילו הממשלה הסובייטית הבטיחה שלא להתערב במידה ויפרוץ סכסוך צבאי בין ארה"ב לבין מדינה כלשהי בצפון־אפריקה.

"מצנח" מסין

קדאפי ביקש לרכוש נשק גרעיני מסין העממית, אולם פקינג דחתה את פנייתו על הסף — מסר בשבת היומון רב־התפוצה "פרנקפורטר אלגמיינה צייטונג", בהסתמכו על מקורות מערביים יודעי־דבר.

לדברי היומון המערב־גרמני היה זה סגנו של קדאפי, ג'אלוד, שהגיש את הבקשה במסגרת ביקורו בפקינג, בראש משלחת לובית, בסוף שנות ה־70.

מאלטה פונה למועב"ט

מאלטה ביקשה כינוס דחוף של מועצת הבטחון, כדי לדון במתיחות שהשתררה בים התיכון.

דובר רשמי מסר, כי ממשלת מאלטה מבקשת כי מועצת הבטחון תשקול פעולה מתאימה כדי להפסיק את האיומים של שימוש בכוח והתקפה קרובה במזה"ת.

שלטונות בנות הברית במערב־ברלין, הוציאו הוראה למשטרה לגרש כל מי שחשוד במעשי חבלה בעיר.

צעד זה ננקט במסגרת פעולות בנות הברית במערב ברלין נגד הטרור הבינלאומי.

שלטונות ברלין המערבית נתבקשו לסלק מן האזור המערבי כל אדם החשוד כי הוא מהווה איום על אוכלוסיית העיר. "צעדים אלה מכוונים נגד הטרור הבינלאומי ואני לא מוכן לומר נגד מי במיוחד הם מכוונים", אמר דובר אמריקני.

מקורות מהימנים אמרו, כי הוראה זו, שנתקבלה בהסכמת שלטונות הבטחון של ארה"ב, בריטניה וצרפת, מכוונת בעיקר לפיקוח על המעבר של אנשים חשודים במזרח־ברלין.

קוהל מאשים את לוב

קאנצלר מערב־גרמניה, הלמוט קוהל אמר במסיבת עיתונאים בבון ביום ו', כי הוא רואה קשר בין לוב ובין הפיגוע בדיסקוטק במערב־ברלין.

קוהל ציין, כי בידי בון נתונים רבים המצביעים על כך, כי ללוב היתה יד בהתקפת הפצצה בדיסקוטק.

פקידים גרמניים בכירים אמרו, כי בידי בון מידע על כך שהנציגות הלובית במזרח־ברלין מעורבת בפיגוע בדיסקוטק.

(עד', אי.פי., ע"צ)

השר שאחר

(המשך מעמוד ראשון)

מודעי כבר ניסחו את הפשרה עם המערך.

"מודעי מכר את עצמו ואת הליכוד עבור תיק החוץ שהיתה משאת נפשו והכניס אותנו להתחייבים בלתי אפשריים" — אמר סגן־ראש הממשלה והוסיף כי לדעתו הפתרון הוא שמודעי יבחר כל תיק כלכלי אחר, זולת האוצר, והוא לוי ושרון ילכו בהתאם לכך למשרד־האוצר.

למנוע תכתיב של המערך

"אסור לתת למערך לקבוע עבור הליכוד באילו תיקים יחזיקו שריו" אמר השר לוי. לדבריו, יפעל היום כדי למנוע קבלת תכתיב כלשהו מראש־הממשלה או משרי המערך כלפי שרי הליכוד. הוא שב וציין כי הליכוד אינו פוחד מבחירות חדשות אף כי הדבר לא יביא תועלת למדינה ולכלכלה.

על המשמר
עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגדל חדרים 102־121. טל' 225125־6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

פרופ' צבי וורבלובסקי, מומחה למדע הדתות

ביקור האפיפיור — פיצוי על פליטות־פה אומללות

מהי החשיבות של ביקור האפיפיור בבית הכנסת של רומא היום?

— זוהי מחווה יפה, אבל לגמרי לא עניין מהפכני. מה גם שהיו לאפיפיור לאחרונה כמה פליטות־פה תיאולוגיות אומללות, ונראה שהרגיש צורך לתקן את המעוות. ומאחר והאפיפיור היה פעם שחקן חובב, ויש לו, כנראה, נטיה לדראמה, יענה הביקור, שיזכה לכיסוי תקשורתי נלהב, על רצונו באירוע בעל נופך דראמטי.

לאלו פליטות פה אתה מתכוון?

— לדרשות שדרש בפני קבוצות צליינים נוצריים, בהן חזר על שיגרת הדיבור הקאתולית, תוך שהוא מצטט את קטעי הברית החדשה המתייחסים ליהודים שרצחו את ישו.

למה היית מצפה אם כן מהוותיקן?

— הצעד המהפכני באמת נעשה כבר על־ידי האפיפיור יוחנן ה־23, אשר קבע כי אין לטפול על העם היהודי את האשמה הקולקטיבית של רצח ישו. הוא עשה גם מה שהרבנות לא תעשה לעולם — שינה את הנוסח המסורתי של תפילת יום השישי הקדוש, והוציא משם בצו אפיפיורי את הביטויים המעליבים כלפי העם היהודי.

ומה נעשה בתחום זה היום?

— הפעילות החשובה באמת הן ההנחיות האפיפיוריות ללימוד הברית החדשה ומינויה של ועדה מיוחדת יהודית־נוצרית כדי לטפל בעיוותים שנוצרו, ולטפח את הקשרים בין יהודים ונוצרים.

כיצד מלמדים, איפוא, את הברית החדשה בגירסתה החדשה?

— מסבירים שהאלוהים שלח את בנו לגאול את האנושות וחטאי בני הארם גרמו למותו. ומכיוון שישו חי ופעל בישראל, היו האנשים שהקיפוהו רומאים ויהודים, שייצגו, בעצם, את האנושות כולה. עוד אומרת הכנסיה, כי רבים מהדברים המסופרים בברית החדשה, וביחוד הביטויים הקשים נגד היהודים, אינם תיעוד בנוסח מבט לחדשות, אלא דברים שנכתבו כ־100 שנה מאוחר יותר. ואלה שיקפו את האווירה הפולמוסית בין הנצרות והיהדות ולא את מה שקרה באמת. הפולמוס היה אז חריף במיוחד משום שהנצרות היתה אז יהודית למחצה. יתכן, כי לולא החרימה היהדות את הנצרות, לא היתה זו הופכת לדת עולמית, תוך יצירת היסטוריה של עויינות־רודפת בת 1800 שנה כלפי היהודים.

ומה באשר להכרת הוותיקן בישראל?

— האפיפיור הזכיר את ישראל בנאומיו כמה וכמה פעמים. וקיימים יחסים מצויינים בינו ובין שגרירות ישראל ברומא. באשר ליחסים דיפלומטיים — נראה שהוותיקן איננו מוצא לנכון לקומם את כל המדינות המוסלמיות נגד הכנסיה, ולגרום לכך שהסורים, האיראנים והפאקיסטנים יפגעו בנוצרים שבתחומם. צריך גם לזכור שעד לפני כמה שנים לא היו יחסים דיפלומטיים תקינים בין הוותיקן לארה"ב, ואיש לא חשב שהאפיפיור מסרב להכיר בארה"ב...

אתי רונאל

תמונת מצב: פלונטר

(המשך מעמוד ראשון)

● שרי הליברלים גם הם אינם יכולים להשלים עם חיזוק כוחו של מודעי ומביאים את הנושא להכרעת הסיעה. בסיעת הליברלים לקבוצת שריד־פת־נסים, יש רוב. אם הם ינצלו את הרוב יכשילו את הצעת הפשרה של שמיר־שפירא.

● בידי לוי קלפים מועטים, אך גם לו יש תומכים בסיעת חירות. כך שקשה לעמוד כרגע על יחסי הכוחות בישיבה הכוללת של סיעת הליכוד.

● השאלה היא אם פרס יוכל להשלים עם קבלת הבטחות בעל פה לכך שיהיה אחר הרוטציה, כאשר בליכוד יש מערערים על כך. יתכן כי הוא יצטרך להקשיח את עמדתו ולדרוש שטר חתום, כי האוצר ישאר בידי המערך לאחר הרוטציה.

● פרס מוגבל בזמן ואם הליכוד לא יגיש לו הצעת פשרה מתקבלת על הדעת עד לישיבת הממשלה הוא ייאלץ לבקש את התפטרות מודעי, או לפטרו לא יאוחר מחיום בצהריים.

● יחסי הכוחות בסיעות יתגבשו בישיבות של סיעת הליברלים, סיעת הליכוד ושרי המערך ויתבהרו רק בשעות הבוקר המאוחרות. גם לאחר מסירת מכתב הפיטורים למודעי — יש זמן של 48 שעות למגעים נוספים, עד לכניסת מכתב הפיטורים לתוקף.

במלאות שנה לפטירתו של חברנו

בנימין ברמן ז"ל

אשר ציווה את גופתו למדע

יובא למנוחות בקיבוץ ביום ב', 14.4.86, בשעה 15.00 אחה"צ

המשפחה וקיבוץ כפר־מנחם

במלאת שנה לפטירתו של חברנו

אפרים שחר ז"ל

נפקוד את קיברו ונתייחד עם זכרו ביום ג' 15.4.86 בשעה 15.00 בבית העלמין בקיבוץ שובל
תערך אזכרה בערב בשעה 21.00 בחדר האוכל

המשפחה וקיבוץ שובל

"פחד דאגה ועצב" ביהדות אוסטריה: — החיה האנטישמית מתעוררת

נשיא הקהילה היהודית בווינה: אנשים סבורים כי הזמן בשל לאנטישמיות ועתה הם מביעים רגשותיהם בגלוי ■ נמשך זרם מכתבי האיום ■ ואלדהיים קיבל התיק לעיון

וינה. — מזכיר האו"ם לשעבר קורט ואלדהיים קיבל לידיו העתק התיק של ועדת האו"ם לפשעי מלחמה אודותיו ואודות היחידה בה שירת בבלקנים.

ואלדהיים, 76, הוא מועמד בבחירות לנשיאות באוסטריה שית־קיימו ב־4 במאי. הוא קיבל את התיק ביום שישי מידי נשיא אוסטריה רודולף קירשלאגר, שביקש את תגובתו.

"מר ואלדהיים ישלח מכתב לנשיא קירשלאגר, בו יאשר את קבלת המסמכים ויביע את עמדתו על הכלול בהם", אמר דובר מטה הבחירות של ואלדהיים.

יהודי אוסטריה, המהווים קהילה קטנה ביותר, קיבלו מכתבי איום רבים, מאז שפרצה בחודש שעבר הסערה סביב ואלדהיים.

נשיא הקהילה היהודית בווינה איוואן האקר אמר לכתב רויטר, כי מכתבים אנטישמיים רבים זורמים למשרדו, מהם כאלה האומרים, ש"יש לחסל את היהודים".

"רק אתמול קיבלנו מכתב אנונימי, אחד מרבים, בו נאמר כי אם ואלדהיים יפסיד בבחירות לנשיאות, יפוצצו כל המוסדות היהודיים באוסטריה והיהודים יחוסלו", אמר.

שליש אנטישמיים

הוא ציין, כי אכן פרשת ואלדהיים עוררה אנטישמיות רדומה באוסטריה. "אנשים רבים מביעים עתה בגלוי את רגשותיהם האמיתיים, מאחר והם סבורים כי הזמן בשל לאנטישמיות", הוסיף.

הוא אמר כי מרבית אנשי הקהילה היהודית, המונים כ־5000 נפש, מרגישים עכשיו "פחד, דאגה ועצב גדול". יהדות אוסטריה כולה, שמנתה לפני השואה הנאצית מעל 350,000 נפש מונים עתה לא יותר מ־10,000.

סקר שנעשה על־ידי חוקר באוניברסיטת וינה בשנה שעברה, הראה כי שליש מתושבי אוסטריה נשארו אנטישמיים מובהקים — ורק מעטים השתחררו מגישה שלילית כלפי היהודים.

קרייסקי: אסון לאוסטריה

ההתפתחויות סביב עברו של קורט ואלדהיים הן בבחינת "אסון" לאוסטריה — אמר קאנצלר אוסטריה לשעבר, ברונו קרייסקי בראיון לעיתון הצרפתי "נובל אובסרבטר".

בין היתר אמר קרייסקי למראייניו כי "הנני מאוכזב ביותר לנוכח העדר האמת וההשמטות שבדבריו של ד"ר ואלדהיים".

בהמשך דבריו הביע קרייסקי את הדעה כי לוואלדהיים אבדה אמינותו וכי אמינותה של אוסטריה תאבד אם אכן ייבחר ואלדהיים לנשיא המדינה.

מסמך חדש

הקונגרס היהודי העולמי הודיע ביום ו', כי בידיו מיסמך חדש, המצביע על כך כי ואלדהיים ידע היטב על פעולות הנעשות לגירוש יהודי יוון.

המדובר הוא במיסמך מאוסף של מיסמכי משפטי נירנברג שהיה שמור בארכיון הלאומי בוושינגטון.

במיסמך נאמר כי "שירות הבטחון" הידוע לשימצה, בעצה אחת עם המשטרה הצבאית החשאית מתכוננים לגרש אלפיים יהודים מקורפו "למען פתרון השאלה היהודית".

שמו של ואלדהיים אינו מופיע במפורש במיסמך זה, אולם זהו המיסמך השני במספר שנתגלה בשבועיים האחרונים, המצביע על קשר ברור בין יחידת המודיעין שבה שירת ואלדהיים ובין גירושי היהודים.

(ע"ר)

פרופ' גרמני: ואלדהיים ידע על גירוש יהודים

מאת זאן כהן
כתב "על המשמר" ביוון

אתונה. — העתון היווני "ווימה" מפרסם בגליון של היום בעמוד הראשון תמונה של קורט וולדהיים במדי הצבא הגרמני. בתמונה, שנלקחה ב־1943, נראים 22 קצינים גרמניים בבית מלון "האגר פרטניה" שבאתונה. הקצינים הגרמניים הם אנשי המטה הגרמני הנספחים בגיס היינג של הצבא האיטלקי ביוון.

בין הקצינים נמצאים הגנרל גולדנפלד ומפקד פיקוד דרום של יוון פלמי. העתון מצטט את הפרופ' הגרמני פלשר — מרצה באוניברסיטה שבאי־נותים, ונחשב לבר סמכא בתקופת הנאצים ביוון. "יתכן שוולדהיים לא היה בעצמו מעורב בזוועות, אבל בוודאי ידע על הנעשה בהיותו עוזר של המפקד לאר. שהיה אחראי על העברת יהודי סלוניקי למחנות השמדה.

"וולדהיים אסף כספם של יהודי רודוס בעת גירושם מהאי"

סיפר נשיא הקהילה ל"על המשמר"

מאת זאן כהן, כתבנו ביוון

אתונה. – מוריס סוריינו, בן 80, נשיא הקהילה היהודית הקטנה של האי רודוס, זוכר את קורט וולדהיים כמי שהתנהג כנאצי מן המנין בעת המלחמה.

סוריינו סיפר לכתב "על המשמר", כי ב־18.7.44 הצטוו כל הגברים היהודיים ברודוס להתכנס בכיכר הראשית של האי עם כל כספם וזהבם.

בעת הכינוס עמדו מול היהודים שלושה קצינים גרמניים ואספו את הכסף והתכשיטים. אחד הקצינים האלה היה גבוה ורזה ועתה מזהה אותו סוריינו כוולדהיים.

סוריינו מספר, כי שלוש מזוודות גדולות התמלאו ברכושם של היהודים. הקצינים נעלו אותם ועזבו את המקום.

סוריינו ראה את וולדהיים בעוד כמה הזדמנויות כאשר הגיע לביקור במחנה בו שהה.

דוברו של וולדהיים מכחיש את הסיפור.

מתנחלים מתכוונים לפוצץ כינוס 'שלום עכשיו' בחברון

מאת פנחס עינברי, כתב "על המשמר"

ברובע היהודי בחברון התכנסו ביום שישי כנה מראשי קרית ארבע ואנשי מועצת יש"ע לדון בכינוס של "שלום עכשיו" מחר בחברון, בהשתתפות אישים פלשתינאיים כמו מוסטפה נאטשה ראש עיריית חברון לשעבר שהודח בלחץ המתנחלים ואישים אחרים.

לכתבנו נודע כי הישיבה היתה סוערת וראשי המתנחלים דיברו בחריפות רבה נגד מדיניותו של רבין. אנשי מועצת יש"ע הבטיחו לארגן הסעות מן ההתנחלויות כדי להפגין נגד הכינוס המשותף, וחוגים בקרב המתנחלים ובהם תומכי כהנא הודיעו כי יפעלו לפיצוץ הכינוס.

בשאלה הזאת אם לפוצץ את הכינוס אין הסכמה בקרב ראשי המתנחלים ותומכי הליכוד הודיעו שהם לא בעסק. כתבנו מעיר כי יש מחלוקת בין תומכי כהנא לבין תומכי הליכוד גם לגבי מתן מקום לאנשי כהנא בבית הדסה ובמערת המכפלה.

תומכי כהנא גם הביעו באותה ישיבה מורת רוח על האיסור ליהודים להתפלל באולם המרכזי במערת המכפלה, בימי שישי, והודיעו כי יפרצו בכוח. עירנות מוגברת על אנשי הבטחון ביום שישי בערב מנעה מהם לבצע את תוכניתם.

כמעט מסורת: שוב התייצבו צעירי מפ"ם מול המפגינים החרדים ב"היכל"

מאת זכריה הזורדי, כתב "על המשמר"

הפגנות החרדים, שהתקיימו שלישום בלילה ברחבת קולנוע היכל בפתח תקוה, היו מלוות בשירי שבת, ריקודים וצעקות "שאבעס", זו השבת השניה, במחאה על חידוש הקרנת סרטים בקולנוע.

מול המפגינים החרדים שהוצבו מאחורי מחסומי המשטרה, בלטו רק מפגיני נוער מפ"ם וחברי מזכירות סניף המפלגה בפתח תקוה. על שלטיהם: "בער וזיי תרבות ואמנות בעיר", "נגד הכפיה הדתית", "איש באמונתו יחיה" ותגים "להיות עם חפשי בארצנו" נתלו על דשי הבגדים.

מאות שוטרים על קציניהם ומפקדיהם, שתוגברו בכוחות מג"ב שצויידו באלות, שמרו על הסדר, כשמדי פעם הם הודפים את החרדים שרצו לפרוץ את המחסומים. אל המפגינים החרדים הצטרפו הפעם שני חכ"ים. פרופ' אבנר שאקי (מפד"ל) ובן שלמה (ש"ס) שנתקבלו על ידי בני הנוער בבוז "ולכו לצבא".

מנחם רצון, מזכיר סניף מפ"ם בפתח תקוה הביע בפני כתב "על המשמר" את השתוממותו על שאין מפלגת העבודה בפתח תקוה נוקטת פעולה כלשהי. ואף לא נוטלת חלק במאבק נגד הפרעות־יהם של החרדים ברחבת קולנוע "היכל" בלילות שבת זאת. על אף פנייתו אליהם בכתב ובעל פה. זאת ועוד. אנשי תנועת ר"ץ, שרוממות מאבקם נגד הכפיה הדתית בגרונם לא הופיעו ברחבת ה"היכל" אם כי יש לציין "לשבחם" שרשיון משטרתי להפגנתם ניתן להם. ואילו אחרים באנשי "שינוי" הופיעו.

משהתקרבה שעת חצות, לאחר תום הקרנת שלושה הסרטים שהוצגו בשלושת האולמות ללא תקלה. התפזרו המפגינים עד לליל השבת הבא.

"הנשים הערומות" עברו מתחנות האוטובוסים לקירות הישיבות

מתיחות השתררה במוצאי שבת ברחוב החרדי בירושלים לאחר שאלמונים ציירו כתובות בגנות החרדים וכן ציורים שונים על קירות ישיבות ובתי כנסת באיזור מאה שערים.

מקורות בעדה החרדית מסרו הערב לכתב עתי"ם כי אלמונים ציירו, ככל הנראה בשבת בסביבות 4 לפנות בוקר, ציורים של נשים עירומות בצבע אדום על קירות ישיבת "תולדות אהרון" בלב שכונת מאה שערים, בישיבת ברסלב נכתב "דתיים החוצה".

לדברי אותם מקורות צוירו כתובות דומות בישיבות ובתי כנסת נוספים וכן נופצו שמשות ונוקבו צמיגים של שלוש מכוניות שחנו בסימטה ליד ישיבת "תולדות אהרון".

(עתי"ם)

קיבוץ עין־דור
מבקש לשחרר את חיילינו
בתאריך 14.4.86 יום ב'
על מנת לאפשר להם להשתתף בחתונתם
של גדי וקרן
בית עין־דור

קבלת פנים זועמת למרפי בשופרות השלטון בבואו לדמשק

מרפי נפגש עם אסד ■ מצרים ממשיכה לתאם עמדות עם סוריה ואתמול הגיע שר החוץ המצרי לדמשק למטרה זו

מאת עוזי מחניימי, כתבנו לענייני המזה"ת

עוזר שר החוץ האמריקני ריצ'רד מרפי, סיים אתמול פגישה בת ארבע שעות עם נשיא סוריה חאפז אל אסד והוא עומד לצאת הבוקר לרבת עמון להמשך שיחותיו במזרח התיכון. ריצ'רד מרפי הגיע ביום שישי לדמשק לאחר שסיים את שיחותיו בישראל וקודם לכן במצרים.

את ריצ'רד מרפי קבלה בדמשק התקפה חזיתית של העתון הממשלתי "תשרין", אשר כתב כי: "ארצות הברית רוצה להשליט על האזור הגמוניה ישראלית. סוריה תמשיך להאבק כנגד ההגמוניות אלו של ארצות הברית כפי שעשתה בעבר. מה היה תוכן השיחות בין הנשיא אסד וריצ'רד מרפי קשה לדעת. מקורות מדיניים מדמשק מסרו כי מרפי לא הביא כל מסר אך לא יהיה זה מפתיע אם יסתבר כי השיחות התנהלו באווירה הרבה פחות תוקפנית מאשר במאמרי המערכת בעתונות הסורית. פשיטת הרגל הכלכלית של סוריה אינה מאפשרת לסוריה להיות כיום חצופים כלפי האמריקנים. במקביל לפגישת הנשיא אסד וריצ'רד מרפי נפגש ויליאם איגלטון עם שר החוץ הסורי פארוק א־שרע.

תאום עם מצרים

לדמשק הגיע אתמול גם שר החוץ המצרי טאהר אל מצרי אשר נפגש עם עמיתו הסורי, כדי להמשיך בתאום ההולך ומתהדק בין שתי המדינות. בינתיים הגיע אתמול המלך חוסיין לסעודיה לביקור קצר. בביקור שתוכנן זה מכבר, יבקש המלך הירדני מהסעודים להגדיל את הסיוע השנתי הניתן למדינתו.

ודליה שחורי, הכתבת המדינית מוסרת כי תת־מזכיר המדינה האמריקני, ריצ'ארד מרפי נפגש ביום ו' עם ראש הממשלה שמעון פרס ועם השר עזר וייצמן, שהשתתף בפגישה לפי בקשת ראש הממשלה. במרכז הפגישה, שארכה כשעה, העלה מרפי רעיונות, שעליהם דן בקאהיר, בקשר ליישור הפערים בין ישראל ומצרים על ניסוח שטר הבוררות.

סוכם, כי ועדת מנכ"לים תדון בנקודות שהעלה מרפי ותעביר את תשובות ישראל למצרים. השבוע עומדת לבוא לישראל המשלחת המצרית להמשך השיחות על שטר הבוררות. מרפי דיווח. גם על שיחותיו בירדן.

● יחידות משרד־התחבורה בכל הארץ תהיינה סגורות החל מיום ד' י"ד בניסן תשמ"ו (23.4.86) ותיפתחנה מחדש ביום א' כ"ה בניסן (4.5.86). לרגל יציאת עובדי המשרד לחופשה מרוכזת.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועדה לקידום החינוך הטכנולוגי־מיקצועי

עם פתיחת ההרשמה למוסדות החינוך לשנה"ל תשמ"ז

נפתח מרכז מידע

הצבור מוזמן לשאול שאלות ולקבל מידע על אפשרויות הלימודים השונות ברשתות החינוך של ההסתדרות הכללית:

רשת "עמל" 03־479444 "מישלב" 03־263185
המכללה למינהל 03־431302 "משען" 052־33131
03־224181
"נעמת" 03־431946 "אתגר" 03־338682

מרכז מידע ותצוגה יפעל במשך כל שעות היום בבית הועד הפועל של ההסתדרות;
רח' ארלוזורוב 93 ת"א, טל: 03־431448
בתאריכים 15.4.86 עד 18.4.86

כמו כן ניתן לקבל מידע על אפשרויות הלימודים במרכזי רשתות החינוך

נשמח לראותכם

האפיפיור מסרב לכרוך ביקורו בבית כנסת ביחסיו עם ישראל

דוברי הוותיקן מדגישים שהביקור היום בבית כנסת ברומא הוא „דתי" ולא פוליטי ■ שגריר ישראל באיטליה הוזמן לשיחה עם האפיפיור לאחר הביקור ורואים בכך מחווה פוליטית מסויימת

שני שוטרים חמושים מסיירים ברחבת בית־הכנסת ברומא שבו אמור לבקר היום האפיפיור. (תצלום: אי.פי.)

מאת אהרון ניר, כתבנו באיטליה

רומא. — הולך ומתגבש הרושם שהאפיפיור מסרב לקשור את הג'סטה של הביקור שייערך היום בבית הכנסת היהודי ברומא, אל בעיית ההכרה הדיפלומטית הרשמית בישראל.

העתון „האוסרבטורה רומנו" מפרסם את הידיעה על הביקור מבלי להוסיף כל פירוש על משמעותו. את האפיפיור לא ילוו מזכיר המדינה החשמן אגוסטינו קאסארולי, ולא שר החוץ של הוותיקן הבישוף אקילה סילבסטריני.

לעומת זאת ילוו את האפיפיור החשמן פולטי הממונה על קהילת הכנסיה הקתולית ברומא, השחמן אטשגאריי ראש הוועדה האפיפיורית „יוסטיציה את פאקס" (צדק ושלום) והחשמן וילברנדס יו"ר המזכירות לאיחוד הנוצרים, שלה תת וועדה ליחסים עם היהודים. יוצא שלאפיפיור יתלוו „אישי דת" ולא דיפלומטים.

במסיבת העתונאים הגדולה שנערכה במועדון העתונות בוותיקן בהשתתפות „תותחים גדולים" מתקבל הרושם של המשך השתמטות מקשירת קשרים דיפלומטיים עם ישראל. שלושת המונסניורים החשובים שניהלו את הפגישה, ענו בלי רצון „שאין להם יפוי כח בבעייה ההיא" שאין ברשותם „מסמכים" בעניין זה „ושאין להם ידיעות". במקרים ידועים המונסניורים היו אפילו בוטים בתשובותיהם. מונסניור ריווה מצא לנכון להדגיש היטב את הבעיה: „הביקור — אמר — הוא דתי במהותו, ואם כי אי אפשר לציינו כפוליטי הוא בכל אופן לא ביקור תיירותי". כאשר אחד העתונאים רצה לשמוע מפי המונסניורים את תגובותיו של העולם המוסלמי לידיעה על ביקור האפיפיור בבית כנסת יהודי, מונסניור דופרה ענה: „אדוני טעה בקומה אחת. הוועדה ליחסים עם המוסלמים שוכנת שתי קומות למטה, ולא בקומה שבה אנו נמצאים". האם כבוד המונסניור אינו שותה אף פעם אספרסו עם המוסלמים של הקומה השלישית?" התמיד העתונאי בסקרנותו. תשובת המונסניור: „את הקפה לוגמים במהירות ואין טעם לטפס במדרגות".

כדי לרכך קצת את האווירה המתוחה הרבה המונסניור לשבח את הרב של קהילת רומא, אלי טואף, „שעשה מאמץ גדול כדי לחדור לתוך המנטליות שלנו".

מאידך, יש הרואים בכל זאת בביקור האפיפיור בבית הכנסת מפנה ביחס הוותיקן לישראל גם במישור הפוליטי. העובדה ששגריר ישראל ברומא משה רון לא רק יהיה נוכח בטכס קבלת הפנים בין 400 האורחים האחרים, אלא גם ייפגש אחרי הביקור עם האפיפיור בארבע עיניים, זוהי עובדה בעלת משמעות מובהקת מבחינה זו.

נוסף לכך, החשמן יוהנס וילברנדס ראש הוועד לאיחוד הנוצרים, העלה השערה של „גישה (חדשה) לבעיית ירושלים, העשויה להשפיע בשיפור נוסף של היחסים בין ישראל והכס הקדוש." וילברנדס סיפר בדבריו על אפשרות של „ירושלים פוליטית וירושלים של האתרים הקדושים". החשמן המעיט בחשיבות חוסר קיום קשרים רשמיים הקיימים לדבריו בלאו הכי.

במהלך הביקור יהיה כל הרובע היהודי סגור לתחבורה משעות הבוקר המוקדמות ואלפי שוטרים, קרבינירים וסוכנים חשאיים, יוצבו לאורך הדרך ובסביבות בית הכנסת. שכן גבר החשש ממעשי טרור והאיום שכבר השמיעו אירגונים שונים בלבנון העמיד את משטרת רומא על הרגליים.

התביעה אילתרה קובץ עדויות ומעצר דמאניוק הוארך ב„דוחק"

השופט התרה שלא יוכל להאריך מעצרו של דמאניוק ללא ביסוס הבקשה והתביעה נאלצה לאלתר ■ זוהי הארכת המעצר הרביעית ל־15 יום

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

מאסרו של איוואן דמאניוק הוארך ביום ו' ב־15 יום נוספים על פי הוראתו של השופט אברהם בן־הדור בכלא איילון שברמלה.

שופט בית־משפט השלום בירושלים שהקריא את החלטתו על הארכת המעצר לאחר שעיין במסמכים שהוגשו לו על־ידי נציג המשטרה ניצב משנה אלכס איש־שלום אמר כי מאז הדיון האחרון התקבל חומר רב מארצות שונות ובשפות שונות המחייב לדעתו חקירה נוספת. חומר זה כולל גם תמונות החשוד ומסמכים חדשים. לבקשה אף צורפה המלצת היועץ המשפטי לממשלה כמתחייב על פי חוק. זוהי הארכת המעצר הרביעית של דמאניוק הכלוא בארץ מזה 45 יום.

בתחילת הדיון שארך כ־20 דקות ושהתקיים באולם בית־המשפט המאולתר בכלא, שררו מספר דקות של מתח קל לאחר שנציג התביעה פנה לבית־המשפט וביקש את הארכת המעצר על סמך חומר חדש שהגיע וממשיך להגיע. השופט ביקש לדעת מהו החומר החדש, ונענה על־ידי איש שלום כי החומר אינו מצוי ברשותו כרגע.

השופט אברהם בן־הדור הכריז על הפסקה בבית־המשפט למשך חמש דקות שבסיומן יש להעביר אליו מסמכים המבססים את טיעוני התביעה ולא, אינו רואה כיצד יוכל להחליט על הארכת המעצר לפי בקשת התביעה.

בעת ההפסקה הכין ניצב משנה אלכס איש־שלום בהתייעצות עם חבריו לתביעה, מיכאל הורוביץ איש פרקליטות המדינה, וסגן ניצב מנחם רוסק ראש המחלקה לחקר פשעי הנאצים מסמך המבסס את טיעוני התביעה.

בזמן ההמתנה הורשו הצלמים הרבים שנכחו באולם לצלם את „איוואן האיום" מקרוב אך לעיתונאים לא הותר לשוחח עימו. דמאניוק, שבתחילה הצטלם ברצון ואף הסיר את משקפיו לבקשת אחד הצלמים, פנה לפתע למפקד כלא רמלה שישב לצידו וטען שאם מתירים לצלמו מקרוב, יש להתיר לו לשוחח עם העיתונאים, ואז נאלצו הצלמים לחזור ולצלמו ממקום מושבם.

במהלך הדיון נכח באולם אביו של השופט, חיים בן־הדור שסיפר כי בעת מלחמת העולם השניה סייע בידי 1200 פליטים מבולגריה להגיע לטורקיה.

קצין שלא השיב אש ולא מנע חטיפת החיילים — ישוחרר מצה"ל

במשך 8 דקות שכב הקצין במסתור ולא השיב אש למחבלים

הקצין שהיה מעורב בתקרית בדרום לבנון, בה נחטפו שני חיילי צה"ל לפני כחודש וחצי, הועבר מתפקידו ומפיקוד הצפון, וככל הנראה ישוחרר מצה"ל.

„במחנה" מוסר כי ועדת החקירה, שבראשה עמד אל"מ ר. העלתה, כי במשך כ־8 דקות, רותק הקצין באש על ידי המחבלים ולא השיב אש.

המסקנה שהוסקה ואומתה היא, כי הקצין לא התנהג כראוי, ואם היה משיב באש ומעורה בנעשה המצב עשוי היה להיות שונה.

בסיכום מבצע החיפושים של האלוף אורי אור, נאמר בין השאר: „התנהגות הקצין בעת האירוע לא הצטיינה בדביקות במשימה. למרות שנהג הרכב נהרג, נורתה עליו אש נק"ל, הושלך רימון והקצין לא עשה בכל הנדרש מקצין על מנת לבדוק מה קרה לרכב, לא הסתער ולא השיב אש. לכן יועבר מתפקידו".

האלוף אור שוחח בארבע עיניים עם הקצין, בדרגת סגן.

קצינים בפיקוד הצפון הדגישו, כי שיחרור הקצין מצה"ל אינו נובע מהעברתו מתפקידו, אלא משום שלאור הכשרתו המיוחדת בפיקוד, לא נמצא לו כל תפקיד מתאים אחר במערכת הצה"לית.

(שע"ה)

„העיתונות רמסה את כללי המשחק בפרשת חווה יערי"

מליאת מועצת העיתונות דנה ביום ו' על הדרכים ליישום החלטות המועצה ותקנון האתיקה המקצועית, כדי למנוע, על ידי ריסון עצמי של העתונים וכלי התקשורת, את יוזמות החקיקה, שמטרתן להגביל את חופש העתונות וחירות הביטוי.

בסיכום הדיון הוטל על נשיאות המועצה והוועד הפועל של המועצה לגבש הצעות מעשיות ברוח הדברים שהועלו במליאה.

נשיא המועצה ד"ר יהושע רוטנשטרייך, שפתח את הדיון אמר כי חופש העתונות בישראל מבוסס על משחק פוליטי עדין, ויש לקוות שהאופוזיציה לא תאפשר לקואליציה לחוקק חוקים המגבילים את חופש הביטוי.

לדוגמא הצביע הדובר על הפירסומים בפרשת חווה יערי, שכללו פרטים סנסציוניים, שהם בגדר צינעת הפרט, בניגוד לחוק ולכללי האתיקה. „בעניין זה רמסה העתונות את כללי המשחק ההוגנים ונתנה פורקן ליצר הסנסציה ללא ריסון", אמר.

בדיון הצביעו חברי המועצה על הצורך לבחון את הדרכים לתת „שיניים להחלטות מועצת העתונות" על־ידי הפעלת סנקציות לגבי עתונים ועתונאים, שיחרגו מכללי האתיקה המקצועית.

בדיון השתתפו מזכ"ל המועצה יוסף קרני וחברי המועצה פרופ' עמוס שפירא, אמנון נדב, משה ז'ק, מרק גפן, ד"ר זאב סגל, אלוף (מיל') צבי זמיר, רומן פריסטר, רפי אמיר, יעקב קיפר, יונה שמשי, אריה כנרתי והרב איסר פרנקל. (עתים)

אירועים

צל"ש לסמלת מירי שמנעה התאבדות חיילת

ב־24 בדצמבר 1985 הסתגרה חיילת בחדרה שבמחנה מטכ"ל, כשברשותה אקדח ואיימה להתאבד. הסמלת התורנית, חנה פרץ, הזעיקה מיד את בעלי התפקידים ביחידה, וניהלה עם החיילת שיחה ארוכה, כדי לשכנעה להניח את הנשק ולצאת מהחדר.

בשלב מסויים הגיעה למקום סמלת נוספת, מירי ישראלוב אשר מבעד לדלת העץ הנעולה, כשאקדח טעון מכוון כלפיה ניהלה משא ומתן עם החיילת כדי למנוע ממנה לממש את איומה.

לאחר כשעתיים נשמעה יריה. הנוכחים חששו שהחיילת ירתה בעצמה ומפקד היחידה, רס"ר רוני, פרץ את הדלת. החיילת נמצאה מעולפת כשהאקדח שמוט מידה. לאחר המקרה, סיפרה החיילת, כי חשה כאילו ירתה בעצמה, אך למעשה נפלטה היריה הרחק ממנה.

(שע"ה)

מאגדות הפיליפינים: לאימלדה היו נעליים ולמרקוס „שוכני מערות"

ציריך. — גילויו של „שבט" של „בני תקופת האבן" בדרום הפיליפינים בשנת 1971, לא היה אלא מעשה תרמית של אחד ממקורבי הנשיא, פרדיננד מרקוס — על כך מסר בשבת העיתון השוויצרי בעל המוניטין „נויה צירכר צאייטונג".

העיתון מתאר ביקור של עתונאי שוויצי אצל „שוכני המערות" של שבט קאסאדי, בשמורה שהוקמה למענם על ידי הנשיא מרקוס. בשיחה עם בני השבט נתגלה לעתונאי השוויצרי, שהם נאלצו להתחזות כשוכני מערות פרימיטיביים. כל הקשרים עם האזור נותקו לפני מספר שנים. ורק לאחר נפילת משטרו של מרקוס בחודש שעבר ניתן שוב לבקר את בני השבט.

גילויו של שבט שוכני המערות „באי מינדאנאו על ידי מנואל אליזאלדה, לשעבר יועץ לנשיא מרקוס למיעוטים שבטיים הוגדר בשעתו כמציאה האנתרופולוגית הבולטת ביותר של המאה ה־20. כתב העת האמריקאי הנודע „נשיונל ג'יאוגראפיק מגאזין" הכין תוכנית טלוויזיה על השבט, ואף פירסם מאמר ראשי עם תמונות דרמטיות על „בני השבט" בשנת 1972.

מאז ועד היום הוקדש לבני השבט קאסאדי מקום לא מבוטל באנציקלופדיות, השוכות ובספרי עזר אחרים.

אליזאלדה, שנמלט מהפיליפינים לפני שלוש שנים, „המציא" את השבט למעשה, „ואילץ את תושבי האזור להתחזות כשוכני מערות בפני מבקרים וחוקרים".

„הוא אילץ אותנו לחיות במערות, על מנת שיכנו אותנו שוכני מערות". סיפר אחד מן התושבים לעיתונאי השוויצרי. „לפני כן, נהגנו ללבוש בגדים. אף שהיו קרועים. אולם אליזאלדה אילץ אותנו להתהלך כמעט עירומים ולשבת במערות", הוסיף וסיפר „בן תקופת האבן" המדומה.

(ע"ר)

ספריה מהמאה ה־10 לפנה"ס נתגלתה בעיראק

בגדאד. — עיראק הודיעה בשבת, כי ארכיאולוגים חשפו אחת הספריות העתיקות ביותר בעולם, מן המאה ה־10 לפני הספירה, ליד בגדאד.

בידיעה של סוכנות הידיעות העיראקית נאמר, כי הספריה נתגלתה בעיר הבבלית העתיקה סאבאר, 40 ק"מ דרומית מערבית לבגדאד. בספריה נתגלו לוחות חרס רבים בשפה השומרית והאכאדית.

עוד נאמר בידיעה, כי גילוי הספריה נחשב לאחר האירועים הארכיאולוגיים החשובים ביותר במאה ה־20. אחד הארכיאולוגים אמר, כי זו הספריה העתיקה ביותר שנתגלתה אי־פעם.

(עד"ו)

הניף את הדגל הזיכרי — למחות על שלילת חירותו

ישראלי בן 41 ללא כתובת קבועה שנעצר בסוף השבוע ע"י משטרת אילת בעוון שוטטות בנסיבות מחשידות ואשר הביע את מחאתו על מעצרו „בצורה מקורית". הואשם גם במעשה מגונה בפומבי... בתחנת המשטרה עצמה. הוא הואשם שבעת שהמתין בפרוזדור התחנה להקרא לחקירה — חשף לפתע את אבר מינו לעבר אחת השוטרות שעברה במקום. לשאלה מדוע עשה כך השיב: „רק אני יכול להביע את מחאתי על מעצרי".

בצלאל רובין

שעון קיץ — לראשונה גם בסין

פקין. — ממשלת סין החליטה לעבור לשעון קיץ מתחילת החודש הבא, כפעם הראשונה בתולדותיה.

„יומון העם" הסיני ציטט מדברי מומחים במכון לאנרגיה בפקין, שהמליצו על הנהגת שעון הקיץ. לפי חישוביהם, יביא הדבר לחסכון של שני מיליארד קילוואט שעה של אנרגיה בשנה.

(עד"ו־ע"י)

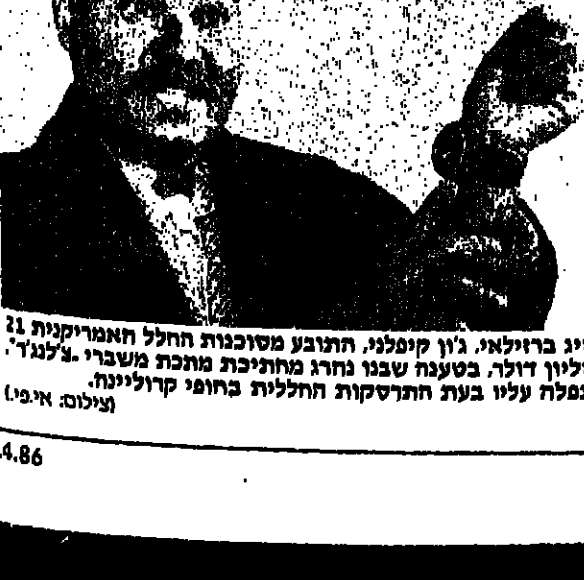

דייג ברזילאי, ג'ון קיפלני, התובע מסוכנות החלל האמריקנית 21 מיליון דולר, בטענה שבנו נהרג מחתיכת מתכת משברי „צ'לנג'ר", שנפלה עליו בעת התרסקות החללית בחופי קרולינה. (צילום: אי.פי.)

האוצר זה לא בשבילו

מאת פ. סבר

מודעי קיבל לידיו משק הרוס אחרי אורגיה, שבה הוא עצמו השתתף באורח פעיל מאוד. האורגיה הזאת, שלא היתה כדוגמתה בתולדות החברה הישראלית, החלה בראשית אביב 1984, כאשר לליכוד התברר, שכך או אחרת הולכים לבחירות. המנצח על הטירוף היה יגאל כהן אורגד, אבל לא הוא לבדו נושא באחריות; כל הממשלה דאז שלחה את ידיה עמוק בצלחת, ומודעי לא פחות מן האחרים.

הסטאטיסטיקות העיקריות שלנו מוג־שות לציבור כממוצעים שנתיים, ולכן תקופת השחור הגדול, שבין מארס לספטמבר 1984, נבלעת כלשהו במיתון שהקדים אותה ובזה שבא לאחריה; בכל זאת, ניתן לחלץ מן הרצף נתונים אחדים מרומזים. השכר הריאלי בסקטור הציבורי, לדוגמה, עלה באותה חצי־השנה בקצב של 10 אחוז (!) לשנה. הצריכה הפרטית הריאלית לנפש עלתה בקצב שנתי של 8 אחוזים (!!). היתרות של מטבע החוץ אזלו בקצב של שלושה מיליארד וחצי מיליארד דולר כחצי שנה. ההוללות של מחצית שנה זו דומה אולי רק לסעודות המהדנות האינטסופיות בשלהי האימפריה הרומית; היה זה, ללא ספק, מעשה השוחד האלקטוראלי הגדול ביותר, שלעומתו מחווירים אפילו מעשיו של מארקוס שליט הפיליפינים, שערב הבחירות האחרונות העז להפר את התחייבויותיו כלפי קרן המטבע הבינלאומית והעלה את השכר בכעשרה אחוזים (ובסוגריים אוסיף, שגם המדיניות הכלכלית של ארידור ערב הבחירות ב־1981 מחווירה לגמרי, בממדיה ותוצ־אותיה, מול הטירוף שאחז בממשלת ליכוד באביב וקיץ 1984).

יצחק מודעי לא היה מחוץ לממשלת השחור הזו, לא מחוץ להחלטות להזרים מיליארדים ולהטביע את דעת הקהל בכל כך מקרן שפע ריקה. הוא נושא באחריות מלאה לכך, ותעיד עליה לפחות שתיקתו הביקורתית המוחלטת בחודשים קריטיים אלו. לשונו רבקה לחיכו. ושלא כבתקופת ארידור, נראה מודעי בימי השקיעה של כהן־אורגד מאושר לגמרי ממסע הזנות הגלוי של ממשלתו.

אפילו לא פירור דל

בהיכנסו לאוצר, לא הביא עימו מודעי לשם אפילו פירור דל של תוכנית הצלה כלכלית משלו. אך למזלו התעופפו אז באוויר סנוניות רבות של תוכניות כאלה. משהו סודי נתחבר ערב הבחירות במטה מפלגת העבודה, על־ידי „ועדת גולן", אם כי לא זכה לברכת כל משתתפי אותה ועדה. משהו סודי אחר היה מצוי כבר כשנה על שולחנו של יצחק שמיר. כעין תוכנית ייצוב והקפאה מהפכנית שהוכנה על־ידי יועציו הכלכליים של ראש הממשלה דאז, וגם היא קרובה ברוחה למהלך של הקפאת מחירים, שכר ושער־חליפין. בבנק ישראל שקדו על גיבוש תוכנית מקיפה מנהל מחלקת המחקר, מרדכי פרנקל, וכמה מכלכלניו הבכירים (התוכנית פורסמה ב„רבעון לכלכלה" חודשים אחדים לפני יולי 1985).

רק במקום אחד שרר ואקום מחשבתי: אצל מודעי. ופה צריך להבהיר, כי כל עוד ישב מודעי בראש משרד האנרגיה, הגישה לו הכלכלנית אסתר אלכסנדר ניירות עבודה מושכלים רבים, שהכילו תוכניות ברורות להבראת המשק על־ידי ייצוב השקל והפסקת הפיחותים. אבל בעברו משם למשרד האוצר, לא לקח עימו מודעי לא את אסתר ולא את תוכניותיה. להיפך: כל העדויות מצביעות על כך, שקרובה לרוחו ודעתו היתה מדיניות הייקורים היזומים של קודמו, יגאל כהן־אורגד. מודעי רואיין ל„על המשמר" ושלל לחלוטין את הרעיון של הקפאת הפיחותים וקיבוע שער החליפין של השקל: לא נחפש „עוגן מחוץ למשק", הצהיר. הוא התנגד לא רק לעיסקת החבילה הראשונה (לשנייה כבר לא התנגד, כי היא נערכה ערב הבחירות להסתדרות, ומודעי הבין את חשיבות הרפיית החגורה באותם ימים). אלא גם לתוכנית יולי 1985 הגדולה. בחלקיה הגדולים היא עמדה בסתירה למיטב שיפוטו הכלכלי, ולכל השקפת עולמו הליבראלית. הוא שלל הקפאת המחירים, שלל הקפאת שער השקל, שלל מהלכים רבים אחרים. ככלל, מודעי לא חשב שכדאי להקריב את עקרונות השוק

מודעי בורח בזמן (צילום: יצחק חררי)

החופשי על מזבח המלחמה באינפלציה. לעומת זאת תמך בביטול מיידי של כל ההצמדות. בקרב פנים אל פנים נגד ההסתדרות ובפיטורי עובדים מהסקטור הציבורי. הוא גם מוניטאריסט שרוף מטיבו — אהב את מחנק האשראי והריבית הגבוהה המשתמעת ממנו.

צריך להעמיד דברים אלו על דיוקם, כי ההיסטוריה כבר מתחילה להסתלף לנגד עינינו: מודעי אכן תמך בשתי ידיו ובנפשו החצויה בכל ההיבטים המיתוניים, המרסנים, המצמצמים של התוכנית הכלכלית, על חלופותיה השונות, אך הוא שלל בתוקף את היבטיה הפיקוחיים והמקפיאים, ואת הרחבת המעורבות הממשלתית במשק, שהיתה בסיס להפעלתה. לו ניתן לו לבדו לבחור ולהפעיל. הוא היה מייקר, מקצץ ומפחת ללא הרף, עד אינפלציה בת אלף ואבטלה בת עשרים או עשרים וחמישה אחוזים.

קרוב לכלום

זאת באשר לתרומתו האינטלקטואלית. ובאשר לתרומתו הביצועית: קרוב לכלום. מודעי לא הצליח לקצץ שום סכום משמ־עותי בתקציב הממשלה — כל הקיצוצים היו פרי מאמציו האדירים של פרס. ופרס לבדו שיכנע את רבין, את גור ואת נבון להסכים להפחתות בתקציביהם. למודעי אין כל תרומה בהורדת הגרעון הממשלתי, שנבעה מסיבות רבות, כמו עצם הפסקת האינפלציה וגביית מיסים מוגברת כתוצאה מכך. פקידים בכירים של משרד האוצר, רובם ככולם אנשי מפלגת העבודה או „שינוי", ניהלו בפועל את המדיניות הכלכלית, בחודשים שבין יולי לדצמבר ואנסו מדי פעם את השר להסכים למהלכים שונים. בין היתר כאשר עלה בידיהם להציגם כתביעות אולטימאטיביות מארה"ב. (כמו „מסמך עשר הנקודות" של סטיין ופישר). כל קמצנותו המהוללת של מודעי היא נוטנה לעוס בהשוואה לממדי התקציב הממשלתי או שחיקת השכר. יש לה רק ערך־הטורדה שולי ביותר. כשפרס קיצץ מודעי רק זימזם, והתמקח עם החקלאים על עשרה מיליון דולר. בזה. בקטנוניות, הוא מצטיין.

חייה וכותה של תוכנית ההבראה אינם תלויים בהיות מודעי שר האוצר. להיפך: ידוע, שלו נשאר מודעי שר אוצר אחרי הרוטאציה, היו מנכ"ל משרדו ועימו כמה מן הפקידים הבכירים, בעלי תקשורת ישירה לראש הממשלה, פורשים. כדי לראות, מה קורה למדיניות שר האוצר ללא ההדרכה וההולכה־ביד של פרס, נציין את חריגות השכר מן התוואי המוסכם בחודשים האחרונים. עסוק עד מעבר לראש בוויכוח אריותי עם ההסתדרות על סיוע לפריסת חובות של „סולל בונה" וקופת־חולים, שהשפעתם התקציבית

(המשך בעמוד 6)

הברז הגדול והברז הקטן

מאת לוי מורב

המשבר הממשלתי האחרון ופתרונו המסתמן (בע"מ כמובן) מעוררים את השאלה הקבועה. מי הרוויח ומי הפסיד? קל לזהות את המפסיד הראשי. אתמול (שבת) בבוקר הוא התראיין ליומן השבוע של קול־ישראל. סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון. דוד לוי. הצהיר קבל עם שהוא מוכן. אם יש בכך צורך, לקבל על עצמו את תפקיד שר האוצר. הוא תקף בחריפות את ההסדר המסתמן (שמיר שר אוצר. מודעי שר־חוץ ופרס שר אוצר עם ביצוע הרוטאציה).

המרוויחים, מספרם ומשקלם גדול הרבה יותר מזה של דוד לוי. קודם כל, מרוויח אריאל שרון. הוא מופיע בציבור כמי שהציל את האחדות הלאומית. הוא ולא שפירא הציל בעצם את הממשלה בזכות ההצעה המבריקה.

המרוויח השני הוא כמובן ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, שיקבל לידיו את תיק האוצר לחצי שנה. אבל מה שחשוב יותר, הבטיח לעצמו כמעט סופית (וככל הנראה צריך להיות מאד זהיר בעניינים כאלה) את תפקיד ראש הממשלה באוקטובר 86, עם כל מה שמשתמע מכך הן ביחס למנהיגותו בחרות והן ביחס לתוכניותיו האישיות, לפרוש מן החיים הפוליטיים בעת כהונתו במישרה הרמה ביותר, בסוף — 1988.

כאן אנו מגיעים לשני הגיבורים האמיתיים של המשבר — שמעון פרס ויצחק מודעי. אינני יודע אם יזם מודעי את המשבר בכוונה תחילה. ספק אם נדע זאת בוודאות בעתיד הקרוב. אינני יודע אם היה מודעי מתואם ביצירת המשבר עם שמעון פרס, ולאמיתו של דבר זה גם איננו חשוב.

בריתות מוזרות

בחיים הפוליטיים, האישיים, המפלגתיים והמדינתיים נוצרות בריתות מוזרות לכאורה, בין יריבים ואויבים מילוליים חריפים ביותר. המגיעים לשיתוף פעולה מעשי הדוק ביותר

מן המשבר האחרון (עד כה) יצאו מודעי ופרס מחוזקים. לכן השאלה אם יזמו ותיכננו את המשבר איננה כליכך חשובה. העובדה שהמשבר חיזק את מעמדם היא הקובעת. יצחק מודעי יוצא ממשרד האוצר בשיא כוחו הפוליטי ובשיא הפופולריות שלו. הוא ייזכר לתמיד בתודעת הציבור כשר האוצר המצליח. הטוב, הלא סקטוריאלי. הוא מקבל את תיק

(המשך בעמוד 6)

העסקה הבלתי גמורה

מאת דורית גפן

אשר נשאל שמעון פרס ביום שישי ממך לצהרי היום, על־ידי חבריו בש"ס, שהקשיבו להצעת הפשרה של ח"כ מודעי, האם סוכם סופית, שתיק האוצר שיקבל יצחק שמיר עד הרוטאציה יעבור באוקטובר לידיו של פרס, יכלו חבריו לחוש שהוא מתפתל בתשובתו. העניין הזה נשאר פתוח — אמר פרס לשרי העבודה, אך יש הבנה, כי יוכל לבחור בין תיק האוצר לתיק החוץ.

לשרים שהקשיבו לדברי פרס נראה היה כי זוהי פירצה שלא נסגרה, והיו שאמרו, כי אסור להשאיר דברים פתוחים, שיהיו אחר־כך עילה וסיבה להתמקחויות ולחיכוכים. כמסדרונות „היכל התרבות" החלו מדברים אחר־כך בקשר להצעת הפשרה על „תורה שבכתב" ו„תורה שבעל־פה" — ורבים העדיפו הפעם „תורה שבכתב".

בסוף השבוע הסתבר, כי הצדק היה איתם. שמיר, שנבהל מהביקורת הקולנית של דוד לוי, לא היה מוכן או יכול ליתר דיוק לא יכול ביום שישי להכטיח לפרס את תיק האוצר. יתרה מזו, הוא החל לסגת מההבטחה בעל־פה. מה שנראה כנצחון מוגבל של פרס, אך נצחון ביום חמישי — החל לאבד גובה ביום שישי ושבת.

התסריט הצפוי, של ויכוח וניגוח בתוך הליכוד ובתוך „חרות", קיבל האוצר עם שובו של דוד לוי מקנדה. לוי גילה, כי לא רק שהחלו בהצגה בלעדיו, אלא גם חיברו תסריט ללא ידיעתו וללא הסכמתו. הוא גם לא אהב את הליהוק שהוקם למחזה הזה: שרון, מודעי ושמיר, כשכל האחרים, כולל הוא עצמו, משחקים במקרה הטוב תפקיד משנה, או במקרה הגרוע — תפקידי סטאטיסטים.

העדרותו של דוד לוי מהארץ בימי המשבר תירשם בוודאי כאחת ההחמצות הפוליטיות הגדולות. לוי יכול היום רק לבכות על חלב שנשפך. הוא יכול גם לגנות את התנהגות שלושת חבריו, אשר לא נועצו איתו והסתירו מפניו את המהלכים החשאיים שעשו בפרשת מודעי. הוא יכול כמובן לנסות להחזיר את הגלגל אחורנית, ולשבש את הסכם הפשרה. אך אינו יכול לשנות את העובדות שנוצרו בהעדרו: שיתוף פעולה בין שרון, שמיר ומודעי — מאחורי גבו שלו.

ספק אם לוי מתפלא על שמיר בעניין זה. הוא הרי יודע מה בריץ את שמיר, אשר הסכים לצלול למים הקרים של משרד האוצר ובלבד

(המשך בעמוד 6)

מכתבים לידיד

בימת התיאטרון הממשלתי

נפתלי היקר,

סדרו אותנו כהוגן. ערכו לנו הצגה שבגינה התפתינו להאמין שהיא מתרחשת במציאות ולא על בימת התיאטרון הממשלתי, שבה הוצג מחזה שהיה בחלקו מאולתר ובחלקו מבויים מראש. חשבנו כי לנגד עינינו מתרחש משבר מהותי, שעילתו היתה אמנם התפרצותו השחצנית של שר האוצר נגד ראש הממשלה, אך בעקבותיה נפקחו עיני ראשי מפלגת העבודה לראות את פשיטת הרגל של האחדות הלאומית. אך מה שהתרחש באותם ימי המשבר בשבוע שעבר הוכיח את ההיפך מזה. הראיה — ראש הממשלה ידע לנצל היטב את מה שנראה היה כנצחונו בעימות עם הליכוד, כדי להוריד את הספקות במפלגתו לגבי הרוטאציה מסדר היום. נושא זה אמור היה לעמוד במרכז ועידת „העבודה", ולקראתה נשמעו קולותיהם של שרים (כמו יעקב צור, גד יעקבי). מאה חברי מרכז העבודה יחתמו על הצעת ההחלטה לפירוק ממשלת האחדות הלאומית, שלא לדבר על כל הגוש ההסתדרותי עם קיסר בראש, המשמיע ללא הפסק ביקורת קשה נגד המדיניות הכלכלית של הממשלה.

והנה במקום תקרב על הרוטאציה זכו צירי הוועידה לשעה של התרוממות רוח עם הרהלת שרון, שרו, רקדו, לא מעט מתוך אופוריה של הידיעות מן החזית על „גביעת הליכוד" והסכמתו להעביר את יצחק מודעי ממשרד האוצר. וכך אירע שבעקבות דברי פרס על דבקותו בממשלת האחדות לא הורמו אלא 8 (שמונה) ידיים בעד הצעתו של מיקי בר־זוהר נגד הרוטאציה.

אם אכתוב כי היה זה תרגיל מבריק, כדי לחזק את רבקותה של מפלגת העבודה ברוטאציה, אזכה בוודאי גם אני לציון מידידנו אמנון אברמוביץ, כי „זו ריאלקטיקה שכלתנית המאפיינת את חברי ב„על המשמר" אינני יודע מה גרם לאמנון להדביק תווים לחבריו ב„על המשמר", אך מתוך שהוא הכיר את ביתנו בעבר, חייב היה לדעת מהו מגוון הדעות המתפרסמות בעיתוננו, ואם אחד הכותבים העלה על הדעת כי מהלכיו של מודעי היו מתוכננים, אין זה נובע מ„דיאלקטיקה שכלתנית המאפיינת את על המשמר". אמנון אברמוביץ היה בוודאי נעלב, ובצדק, אילו כתבתי כי מאמריו מתפרסמים ב„מעריב" בגלל הדיאלקטיקה של עיתון ימני, המבקש לקרוץ גם לקוראים בעלי דעות שפויות יותר.

אכן, לא הכל תוכנן, אך קטעים רבים ועיקריים של המשבר היו מבויימים היטב. בוא נראה בראייה רטרוספקטיבית את מהלך האירועים, על פי התנהגותם של הגיבורים המרכזיים על הבמה.

הנה שמעון פרס. הוא הצטייר איתן בהחלטתו לפטר את יצחק מודעי, לאחר שהיפר את כללי האחריות הקולקטיבית של הממשלה. ביום ב' סופר, כי פרס יכנס בערב את הממשלה, כדי למסור הודעת פיטורין לשר האוצר. ואז התרחשו במשך היום דברים, שחייבים היו לעורר חשד לגבי המשחק כולו. ראשית, פרס חדל לדבר על פיטוריו של מודעי מן הממשלה, ודיבר „על העברתו לתפקיד אחר". שנית, ישיבת הממשלה בוטלה. כעת אנו יודעים, כי כבר אז היה המשחק מכור. ככר אז התבשלה עיסקת החילופין. פרס יכול היה להמשיך בהצהרות נוקשות ואמיצות ביודעו, כי המשבר ממילא מתקרב לסיומו.

ופלא הפלאים — אריאל שרון, האיש שהיה גיבור המשבר הקודם, הוא שקיים את המשא ומתן החשאי־הלילי עם פרס ומסר לו את ראשו של שר האוצר. כיצד הוא שיחק, כיצד הבטיח בפומבי שבשום פנים ואופן „לא נסגיר חבר". אך היה בכל זאת משהו חשוד בהתנהגותו בימים אלה. צריך היה לשים לב לריבורו המאופק, לאותם משפטים שהיתה בהם הסתייגות מביקורת על ראש הממשלה. ואין צורך לדבר על משחקו המעולה של יצחק שמיר, שכמובן היה שותף לסוד העיסקה. אך בהופעה המצולמת של סיעת הליכוד נשבע אמונים למודעי ולזכותו להשאר באוצר.

ובכן, האמת היא, כי שמעון פרס לא נאבק כל כך נגד פגיעה בכבודו, כמו נגד המשך החזקת תיק האוצר על־ידי הליכוד. התברר לראש הממשלה, שהוא היה טוב ונחוץ לאוצר כדי להכניע את ההסתדרות. להטיל גזירות על הציבור. אך חדל להיות שותפו של שר האוצר כאשר היה צורך לדאוג למה שמכונה על־ידי הליכוד כ„אינטרסים סקטוריאליים". פרס מנסה כעת לתקן את השגיאה שעשה בעת הרכבת ממשלת האחדות, כאשר הפקיד את כל התיקים הכלכליים. ובעיקר את האוצר, בידי הליכוד.

כך נולדה העיסקה הדו־שלבית. שלפיה עד לרוטאציה ישמש יצחק שמיר כשר האוצר ויצחק מודעי יהיה שר החוץ, ואילו אחרי החילופין בראשות הממשלה ייכנס שמעון פרס למשרד האוצר. על התאמתו של מודעי למשרד החוץ אין צורך להשחית מלים. היא הוגדרה בזמנו באחווים גבוהים למדי. אשר ליצחק שמיר, הרי על פי עדותו של ח"כ אברהם שפירא, „שמיר הוא יהודי חכם, ועוד יכול להתחיל ללמוד כלכלה". אבל גם בשעות אלה, כפי שמתברר, הכל עדיין פתוח.

צריך לזכור, כי בליכוד פועלים אינטרסים מנוגדים. ברור ששמיר מעוניין בכל מחיר למנוע משבר, ולהגיע ללשכת ראש הממשלה בעוד חודשים מספר. זהו הסיכוי האחרון בקריירה הפוליטית שלו. אשר לאריאל שרון — גם הוא אינו מעוניין להקדים את ההתמודדות על ראשות התנועה ב„חירות". הברית שלו עם דוד לוי היתה זמנית וטקטית בלבד. להיפך, דוד לוי הוא המתחרה העיקרי של שרון. לא כן דוד לוי, הוא מנסה לשים בעת מקלות להסדר. לסיו יהיה שמעון פרס שר האוצר לאחר הרוטאציה. בעקבות לוי באים גם אחרים, שבשלב זה מתנגדים לעיסקה כמעט גכורה.

אין טעם להתנבא מה יתרחש היום, אך משבר ממשלתי כבר ירד מן הפרק. לאמיתו של דבר לא היה כל משבר אלא עוד אחת התקריות האופייניות לממשלה זו. איני יודע כיצד יוכל פרס לפרק את הממשלה. אם מה שהובטח לו על־ידי שרון (וקיבל אישור של שמיר) יידחה על־ידי סיעת הליכוד. שהרי פרס טען כל הזמן, כי תביעתו היחידה היא להעביר את מודעי מן האוצר. הוא לא הזכיר כלל בפומבי את רצונו־דרישתו לשמש שר האוצר לאחר הרוטאציה.

במשך השבוע שעבר הכל דיברו על אמינות. בוודאי ראש הממשלה, אך גם הליכוד. כעת אנו רואים את מידת אמינותם של כל הצדדים. הם שיחקו כל כך טוב עד שהצליחו להטעות אפילו אנשים סקפטיים מטבעם, כמותי. היו רגעים שהתחלתי להאמין, כי בא הקץ ליצור האומלל הזה ששמו ממשלת אחדות לאומית. עתה נוכל להמתין בשקט לרוטאציה, ולהמשך כהונתה של הממשלה עד שנת 1988. על פי לקחי ההתנהגות של המעורבים במשבר זה מובטחת לנו אחדות לאומית גם לאחר הבחירות הבאות.

שלך בידידות,

מארק גפן

המירוץ בחלל: מי מקדים את מי?

מאת עודד ליפשיץ

בשנות השישים המוקדמות הצליח הנשיא קנדי להשיג אישור לתקציבי ענק לתוכנית החלל שלו „אפולו", שנועדה להנחית אדם על הירח. הוא שיכנע את העם האמריקני, ששילוח הספוטניק ושיגור הקוסמונאוטים הראשונים על־ידי ברית־המועצות הם הוכחה לעליונות סובייטית ניכרת בתחום הטילים הבליסטיים.

כיום ניצב הנשיא רייגן בפני בעיה דומה – כיצד לשכנע את עמו בצורך להשקיע סכומי עתק, מאה מיליארד דולר או יותר, בתוכנית „מלחמת הכוכבים" שלו. מימשל רייגן חוזר על התרגיל הישן והבדוק של קנדי, ומנסה להוכיח, שלרוסים עדיפות רבה הן בנשק התקפי והן במערכות הגנה, כך שתוכנית „מלחמת הכוכבים" אינה פתיחת מירוץ חימוש חדש בתחום ההגנתי, אלא רק תגובה למאמץ סובייטי אפקטיבי בפיתוח מערכות הגנה חדישות.

מאמצי שכנוע כאלה מופנים גם אל בעלות בריתה של ארה"ב, כולל ישראל. כך מסר מקור בכיר בפנטגון, בסוף השבוע שעבר, מידע על ההישגים הצבאיים־טכנולוגיים של ברית־המועצות לקבוצת כתבים ישראליים. לדברי אותו מקור, התפישה הבסיסית של ברית־המועצות לגבי מלחמה גרעינית שונה לחלוטין מזו של ארה"ב. ארה"ב, ששטחה מצומצם יותר ומרבית אוכלוסייתה מרוכזת במספר קטן של ערים גדולות, רואה בעימות גרעיני מכת מוות שאין ממנה תקומה. ברית־המועצות גדולה יותר, האוכלוסיה שלה מפוזרת יותר – ויש לה גם נסיון הסטורי בספיגת אבידות כבדות: מיליוני רוסים נהרגו במלחמת העולם הראשונה, במהפיכה ולאחריה, בטיהורים ובמבצע הקולקטיביזציה של סטאלין. במלחמת העולם השניה נהרגו בין עשרים לשלושים מיליון רוסים. זהו שיעור אבידות דומה לזה הצפוי בעימות גרעיני שבו תנסה ארה"ב להשמיד את כוחה הצבאי של ברית־המועצות.

המסקנה – בריה"מ יכולה לשרוד גם אחרי מהלומה גרעינית שתגרום לעשרות מיליוני אבידות – ומכאן שרתיעתה מעימות גרעיני קטנה מזו של ארה"ב.

על סמך ההנחות האלו ביסס המטכ"ל הסובייטי, כבר בתחילת שנות השישים, את האסטרטגיה שלו, שזכתה לאישור המפלגה – ומאז לא חלו בה שינויים מהותיים. על פי האסטרטגיה הזו ברית־המועצות מכינה עצמה לעימות גרעיני בשתי דרכים:

● בניית כוח התקפי, שיהיה מסוגל לשתק את עוצמתה הצבאית של ארה"ב ב„מכה ראשונה": הרס מחפורות הטילים, מעגני הצוללות הגרעיניות, בסיסי המפציצים והמערכות העיקריות של פיקוד ותקשורת. אסטרטגיה זו נמשכה גם אחרי הסכמי סאל"ט להגבלת החימוש הגרעיני מ־1972: מספר הטילים הסובייטיים גדל מ־2000 ל־6000 טילים. וביניהם מספר רב של טילים חדישים – אס.אס 18 ואס.אס 19. בקרוב ייכנסו לשירות גם שני סוגים חדישים של טילים בליסטיים גרעיניים ניידים: אס.אס. 24 ואס.אס 25.

לטענת הפנטגון, מספר הטילים הגרעיניים של ארה"ב עלה באותה תקופה „רק" מ־1200 ל־2000.

● בניית מערכות הגנה: עד ל„מלחמת הכוכבים" לא האמינה ארה"ב באפשרות של הגנה יעילה מפני נשק גרעיני ולא השקיעה מאמצים משמעותיים בתחום זה.

הדוקטרינה הרוסית מייחסת ערך רב להגנה מפני עימות גרעיני. לכן הושקעו משאבים רבים בהגנה פאסיבית: „הקשחת" מטרות צבאיות ובניית מקלטים גרעיניים למנהיגות ולקצונה הבכירה ברחבי ברית־המועצות. כן הוחל בבניית מערכות הגנה אקטיבית: טילים נגד טילים הוצבו בטבעת הגנה משוכללת סביב מוסקבה, שלאחרונה הוחלפו בה הטילים בחדישים יותר ונוספה לה מערכת מכ"ם חדישה. לבריה"מ מערכת צפופה למדי של הגנת נ"מ, כולל טילי ס.א. 12, המסוגלים לפגוע לא רק במפציצים אלא גם בטילים לטווח קצר ובטילי שיוט גרעיניים.

שמונה מערכות לייזר

ההתקדמות הרוסית במערכות אנרגיה מונחית, לייזרים ושאר „קרני המוות" להשמדת טילים, מרשימה ביותר. לטענת הפנטגון, זה חמש־עשרה שנה משקיעה בריה"מ במאמצי מחקר ופיתוח של מערכות אלו תקציבים בשיעור הגדול פי־ארבעה או יותר מההשקעה האמריקנית המקבילה באותם תחומים.

מדענים סובייטיים מעולים השיגו פריצות־דרך מדעיות חשובות בתחומי הלייזר וכבר לפני שנים רבות פתרו את הבעיה הבסיסית: בניית מערכות לייזר בעלות עוצמה מספקת, אלפי קילוואטים, המסוגלות להשמיד טילים. כיום יש לרוסים שמונה מערכות לייזר קרקעיות פעילות. בין השאר, יש ברשותם גם

רייגן מנסה לשכנע את עמו ואת בעלות בריתה של ארה"ב כי הרוסים מקדימים את האמריקנים ב„מלחמת הכוכבים"

מערכת לייזר ניידת, המוצבת על גבי שני כלי־רכב זחליליים, שבאחד מהם מוצב מקור הכוח החשמלי, גנרטור הידרודינמי חדשני, ובשני – מכשיר הלייזר עצמו.

ארצות־הברית מפגרת בתחום זה; בימים אלה היא משלימה את מערכת הלייזר הקרקעית הראשונה שלה, בווייט־סנדס שבניו־מקסיקו. זהו לייזר כימי, שיכוון לחלל אלומת אור שתוחזר ותמוקד על המטרות בעזרת מראות ענק שיוצבו על גבי לוויינים. רק אחרי מספר שנים של נסיונות אפשר יהיה לדעת אם הלייזר הזה אפקטיבי.

לרוסים הישגים ניכרים במחקר ראשוני של נשק הלייזר המבוסס על קרני איקס, שבו האנרגיה מושגת מפיצוץ גרעיני. המחקר בתחום זה, גם בארה"ב וגם בבריה"מ, עדיין בחיתוליו. קרן החלקיקים היא נשק אנרגיה מונחית שהמציאו הרוסים עוד ב־1969. היא בנויה על תדירות רדיו ארבע קוטבית, ומופעלת על־ידי מאיץ חלקיקים רב עוצמה. יתרונותיה של קרן החלקיקים הם בחדירותה: קרן לייזר מכה במעטה החיצוני של המטרה, מפוררת ומוועעת אותו. קרן החלקיקים חודרת דרך מעטה הטיל ופוגעת במרכיביו הפנימיים.

בתחום זה יש עדיפות לארה"ב: הרוסים אמנם גילו את קרן החלקיקים, אך האמריקנים „קיבלו" מהם את המידע ובנו מערכת נסיונית אפקטיבית לפניהם.

להערכת הפנטגון, לרוסים עדיפות ברוב מערכת נשק ההגנה: לייזרים, קרני אנרגיה אחרות, נשק קינטי וטילים נגד טילים. יש להם גם לוויני גילוי ומעקב נגד טילים ומערכות מכ"ם קרקעיות רבות עוצמה: מכ"ם ארוך טווח, המיועד לגילוי טילים מעבר לאופק – מערכות מכ"ם כאלה הוצבו בכל גבולות ברית־המועצות – וגם מכ"ם קצר־טווח למעקב אחרי הטילים מעל לבריה"מ.

עם זאת, האמריקנים מאמינים שיוכלו להשיג את בריה"מ בשל עדיפותם בתחומי המיחשוב, האלקטרוניקה ופיתוח גלאים מסוגים שונים, משום שאין די במערכת נשק סופית משוכללת נפרדת: יש צורך בבניית מערכת פיקוח ובקרה לעיקוב אחרי הטילים ושליטה במערכות הנשק שיופנו נגדם. ובתחום זה יש לארה"ב, ועל אחת כמה וכמה למערב כולו, עדיפות טכנולוגית ניכרת.

האירופאים משתכנעים

האיש הבכיר מהפנטגון אופטימי בכל הקשור לסיכוי לשכנע את בעלות בריתה של ארה"ב להצטרף ליוזמת ההגנה של רייגן. לדבריו, למנהיגי אירופה היתה בעיה פסיכולוגית: הם ראו ביוזמת ההגנה של רייגן, ה„אס.די.איי", שינוי גדול לעומת המצב הקיים, שיערער את היציבות. בהדרגה השתכנעו שיש איום סובייטי ממשי גם על ארה"ב וגם על אירופה, ביחוד לאחר שבמזרח־אירופה ובדרום ברית־המועצות כבר הוצבו 441 טילי אס.אס 20, בעלי טווח בינוני, שלכל אחד מהם שלושה ראשי חץ גרעיניים. טילים אלה קשים לגילוי, חלקם מוצבים בסככות וחלקם ניידים ומוצבים ביערות ובדרכים. הם מסוגלים לפגוע במטרות בכל רחבי אירופה המערבית, במזרח התיכון – ואפילו באיזורים מסויימים בצפון אפריקה. האירופאים חשים שיש צורך בתגובה על האיום הזה – ומקווים שטכנולוגיות „מלחמת הכוכבים" הן התשובה הנכונה.

אם לא יחולו שינויים מפתיעים, יצליח הנשיא רייגן להשיג בארה"ב ובאירופה את התמיכה הפוליטית הדרושה לביצוע תוכניתו. אין ספק שפירוק הנשק הגרעיני עדיף על איזון כוחות ברמה גבוהה יותר. ועל בזבוז המשאבים האדיר הכרוך במירוץ חימוש נוסף: אם ארה"ב ובנות בריתה יבנו מערכת הגנה חדישה, ברית־המועצות תשקיע סכומים גדולים גם בהגדלת כושרה ההתקפי וגם בבניית מערכת הגנה משלה. דובר הפנטגון טען, אמנם, שארה"ב מקווה שיוזמת ההגנה של רייגן תרתיע את ברית־המועצות ותביא אותה לשולחן הדיונים כדי לחתום על הסכם לפירוק הנשק, כשם שתכנית הגנה דומה של ארה"ב, לבניית טילים נגד טילים, שכנעה את ברית־המועצות לחתום על הסכם להגבלת בנייתם של טילי הגנה נגד טילים ב־1972, אמנת ה־A.B.M. טענה זו של הפנטגון אינה נשמעת אמינה, בייחוד לנוכח הקשיחות של רייגן בתגובותיו על הצעות סובייטיות להפחתת מספר הטילים הגרעיניים באירופה. ככל הנראה רייגן נחוש בדעתו לבצע את תוכנית ה־S.D.I. בין אם הדבר מוצא חן בעינינו או לא, נראה שהמאבק נגד ה־S.D.I נידון לכשלון.

על מדינה קטנה כישראל לעשות הערכת־מצב ריאלית. „אם אין ביכולתך להביסם – הצטרף אליהם" – אומר הפתגם. ולכן אין מנוס מהצטרפות ליוזמת רייגן כדי לנסות ולנצל בדרך הטובה ביותר את הפוטנציאל ההגנתי ואת המשאבים הכלכליים שישראל יכולה להשיג באמצעותה.

ציונות על נהרות בבל

מאת בצלאל עמיקם

„העדה שלנו נרמסה לעפר. הילדים שלנו מספקים עבודה לשוטרים, לעורכי־דין ולבתי־סוהר" — קוננו מרות שתי נשים ירושלמיות, יוצאות עיראק. פגשתי אותן בצאתן ממסיבה חגיגית שהוקדשה ליו"ר הכנסת שלמה הלל,

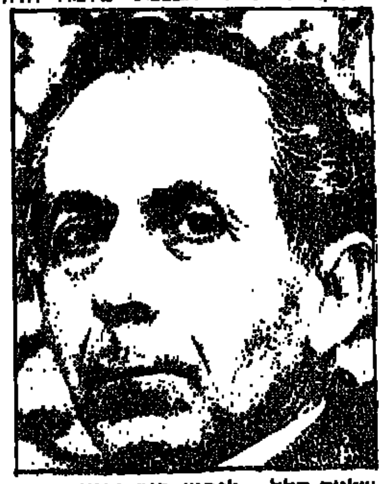
שלמה הלל – לפרוע חוב כבוד

לרגל הופעת סיפרו „רוח קדים". השתים היו נסערות.

„הציונים הטמינו פצצות בבתי הכנסת שלנו, שגרמו לאסונות בנפש. התחילה בריחה ונוצר קרע בין היהודים [illegible] קים". קבלה אחת הנשים. רעותה [illegible] בצער על חקיקת חוק המקפיא את [illegible] היהודים שקיבלו היתר יציאה מעיראק [illegible] הציונים הם ויתרו על אזרחותם. [illegible] כל. ממש נמלטנו מעיראק עם [illegible] הפעוטים. וכאן אני שומעת על עלייה [illegible] על התלהבות והגשמה". השתיים [illegible] הדחף לעלייה נבע ממניעים ציוניים [illegible] השיסוי וההסתה, שנגרמו בעקבות [illegible] הציונית, היו המניעים לעלייה.

שונה בתכלית היתה עמדתו של ד"ר [illegible] תג'ר. מרצה וחוקר תנועות המחתרת [illegible] בארצות האיסלאם. תג'ר, שהיה פעיל [illegible] ובעצמו נחבש בכלא העיראקי, רואה את [illegible] יהדות עיראק לעלות מזווית שונה [illegible] „ביהדות עיראק היתה כמיהה [illegible] לארץ ישראל. שם הרי נכתבו המילים [illegible] נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזוכרנו ציון ושם נישא חזון העצמות היבשות. [illegible] המחתרתית לארץ, שהקיפה 15 אלף [illegible] בעיקר צעירים, דחפה את ההורים [illegible] היציאה. כמעט לכל משפחה היה בן [illegible] בארץ ולכן אין המדובר בניתוק אלא [illegible] משפחות. ממשלת עיראק הושפעה [illegible] המחתרת ועל רקע זה יש לראות את [illegible] שגזר אובדן נתינות על היוצאים".

מבצע „עזרא ונחמיה" להעלאת [illegible] בבל, שבמהלכו הגיעו לארץ 123 אלף [illegible] החל בשנת 1950. מלחמת השחרור [illegible] לחמה עיראק נגד ישראל, החמירה את [illegible] היהדות עתיקת־היומין שם. הציונות [illegible] לפשע שבגינו הוטל עונש מוות. [illegible] הציונית החלוצית בעיראק, שהונהגה [illegible] שליחים מהארץ, ביניהם יהודים [illegible] ששבו לארצם, פתחה מספר נתיבי בריחה [illegible] המדבר, שנחסמה במלחמת השחרור, [illegible] גבול דרך איראן ובדרך האויר. ד"ר [illegible] אומר, כי המנהיגות היהודית רצתה [illegible] בעיראק ולא לעזובה מטעמים [illegible] היהודים שלטו בחיי המסחר של [illegible] אחוז מהיבוא היו בידיהם ובשבתות [illegible] השווקים כאות סולידריות ליום [illegible] המקודש.

דיברנו פרוזה ועשינו חלוציה

כשהחלה הבריחה לא הצליחו [illegible] לעצור את הזרם. הממשלה העריכה [illegible] המדובר באלפים אחדים והמוסדות [illegible] נתפסו איפוא ואישרו במארס 1950 [illegible] לביטול האזרחות ליהודים הרוצים [illegible] מהמדינה — כך נפתחה הדרך למבצע [illegible] של יותר מ־100 אלף איש מבגדד [illegible] שלמה הלל האומר על עצמו כי „מבין [illegible] הוא יו"ר הכנסת הטוב ביותר" [illegible] או פרוזה ופתאום התברר שעשינו חלוציה" [illegible] הוא סבור כי פרסום עלילותיה של [illegible] מעיראק יש בה כדי לפרוע חוב של כבוד [illegible] לקהילה. הן לתנועה החלוצית במחתרת [illegible] להגנה ששלחה את השליחים מארץ [illegible] למשימה הקדושה של הצלת יהודים.

הברז הגדול

(סוף מעמוד 5)

החוץ לפחות לשנתיים וחצי, ויחד עימו את האפשרות להיאבק על בכורת המנהיגות בליכוד (עם האיחוד בין חירות לליבראלים) לקראת פרישתו של יצחק שמיר. דויד לוי איננו אידיוט, למרות שהוא מדבר באופן פומפוזי ודוחה כל־כך. הוא הבין מייד את משמעות התרגיל, ולכן הוא מנסה בכל כוחו למנוע ממודעי להגיע לעמדה שתיתן לו יתרון במאבק על הירושה ותנטרל את לוי.

שמעון פרס — זה האיש שהרוויח יותר מכולם. אף שזה לא נראה כך, הוא יצא מן המשבר מחוזק ביותר. הוא חיסל סופית את האיום והלחץ שהיה קיים במפלגתו לאי קיום הרוטאציה. הוא הוכיח קבל עם ועולם בוועידת מפלגתו ובטלוויזיה, בשעות צפיית השיא, שהוא איננו „טריקי שמעון". שהוא אמין, שהוא אמר שיפטר את שר האוצר ואמנם הוא יפטר אותו, שלא היתה לו כל כוונה לבטל את הרוטאציה ולחסל את האחדות הלאומית ואמנם הוא עושה זאת.

והעיקר, וזה פשוט גאוני — הוא הושיב את שמיר ולוי על קרני הדילמה. אילמלא קיבלו את הצעת שרון, שהיא בעצם הצעת מודעי, היו מופיעים בציבור כמחסלי ממשלת האחדות ופוגעים בעצמם, פוליטית ומפלגתית.

וזה עוד לא הכל. בחודשים האחרונים, וביתר שאת בשבועות האחרונים, גבר הלחץ על פרס מן הצד המשקי של תנועת העבודה: התק"ם, תנועת המושבים, חברת העובדים ומשק העובדים (סולל־בונה, כור, בנק הפועלים ועוד) קופת־חולים וההסתדרות. הלחץ של גורמים אלה לשינוי המדיניות הכלכלית היא לחץ ומגי, כשם שלא תקפו את התוכנית והמדיניות הכלכלית מעיקרה, כך, כל מה שהם בעצם רוצים זה — חמצן. העברתו של מודעי, שברשעות, בדרייקנות ובפיקחות מרט לגופים אלה את הנוצות, ממשרד האוצר היא הקלה עצומה. יתר על כן, אם אמנם קיבל פרס את תיק האוצר במקום תיק החוץ, ייסתמו פיותיהם של כל מבקריו במפלגתו ובתנועתו. הניצנים הראשונים של האופוזיציה הרופסת נגדו ויסלו סופית עם פתרון המשבר.

הפחד הגדול ביותר בעבודה היה מרגע הרוטאציה, עם נציגיה הבכירים במשרד החוץ (פרס) והבטחון, השרים האחרים במשרדים המקוצצים והפגיעים (חינוך, בריאות וכו') ואילו יצחק מודעי ממשיך באוצר. זה היה חלום הביעותים של המערך, ובצדק. שמעון פרס, בלחץ משק העובדים, התחיל להבין את הסכנה רק לפני שבועות אחדים. הסכנה היתה גם אישית וגם פוליטית. פרס הבין את זה, ולכן פתח במיתקפת „צמיחה". מה שבעצם רצה זה ברזן קטן ליד הברז הגדול של יצחק מודעי. קבלת תפקיד שר האוצר זה יותר מחלום — זה לשים יד על הברז הגדול בכבודו ובעצמו, על כל מה שמשתמע מכך.

לוי מורב

האוצר זה לא בשבילו

(סוף מעמוד 5)

אפסית, לא התמנה מודעי לכהן מחדש [illegible] מהלך השכר במשק, במיוחד [illegible] המונופוליסטיים, ואלו הציונות [illegible] המשרדים הממשלתיים, והנה נתגלתה [illegible] חריגה לאומית בקנה־מידה בלתי־[illegible] שאכן עלול לאיים על כל יציבותה של מערכת העלויות, ולכן גם המחירים [illegible] מודעי אינו מבין מה קרה כאן; הוא נהג [illegible] עצבני, נטול עצות, בלי יכולת להתמודד ברמה הלאומית מול האיגודים המקצועיים והמעסיקים הפרטיים. הוא מטפל בבעיות, ולא במהויות, זהו חוק פארקינסון במיטבו, בהגשמתו עלי אדמות.

מודעי בורח עכשיו מן האוצר, כי אין יכול להתמודד עם הבעיות, משום שאין כבר מאחוריו היד החזקה, התוכנית המתדרכת, המסדרת והמרגיעה של [illegible] מפלגת העבודה, כן, של מפלגת העבודה ושריה. יאמר לסביבתו את אשר יאמר, יצחק מודעי לא רק שאיננו רוצה להיות שר אוצר אחרי הרוטאציה, וכבר גם לא לפניה. הוא מפחד מכך פחד אימה. הוא בורח, הוא נמלט. יותר מחבריו למפלגה יותר מן הפרשנים הכלכליים בעיתונות שהספיקו כולם בשבוע האחרון [illegible] העיוורים. יותר ממלקקיו הגלויים המאמינים שאולי עוד ישוב לאוצר [illegible] ייזכו בנחת, מודעי יודע בדיוק מה [illegible] כישוריו כשר האוצר, ומה הגבולות של כישורים אלו. הוא די אינטליגנטי [illegible] לדעת, מה לא בשבילו: לבד באוצר [illegible] בשבילו.

פ. סבי

חברה חדשה

מאת גדי יציב

הדרך לשקיעה פוליטית רצופה שמרנות רגועה

ועידת „העבודה" – כוח פוליטי בתהליך של פיוות (צילום: אנדרה ברוטמן)

ועידתה של מפלגת העבודה. גם זו האחרונה [illegible] מקרינה תחושה של כוח ועוצמה רבה. מי שאינו חש קנאה כלפי תופעה זו — אינו מבין לשם מה נוצרות מפלגות פוליטיות. אפשר להשתבח בהרבה תכונות שיש למפלגה, אבל בלעדי כוח אין אפשרות לממש את המטרה העיקרית שלשמה המפלגה קמה — לקבוע למדינה ולחברה את הדרך שבה יש ללכת. זה נכון, כמובן, בתנאי שיש דרך.

גם בעתיד הנראה לעין תהיה כנראה מפלגת העבודה הגדולה במפלגות ישראל, או המפלגה הגדולה במפלגות שבאגף השמאלי של המפה הפוליטית. מסיבה זו כל דיון במפלגת העבודה הוא בעצם דיון על סיכוייה ועתידה של החברה הישראלית.

אף־על־פי־כן צריך לקבוע גם עובדה נוספת: מפלגת העבודה כבר איננה גדולה וחזקה כפי שהיתה בעבר. חשוב מאד לעמוד על השינויים שחלו בתחום זה, ועוד יותר חשוב לבדוק אם אין שינויים אלה חוליה אחת בתהליך שינוי ארוך־טווח.

■ לא מפלגה דומיננטית

מפלגת העבודה שוב איננה „מפלגה דומיננטית" — וזה שינוי רב־משמעות שחל במערכת המפלגתית שלנו. המושג „מפלגה דומיננטית" שנטבע לראשונה על־ידי הסוציולוג מוריס דיברז'ה (duverger), מתייחס למצב עניינים שהיה קיים בארץ עד המהפך של 1977. מצב זה מתקיים במערכת רב־מפלגתית אשר אין בה שום מפלגה שיכולה לזכות ברוב מוחלט בפרלמנט. לעומת זה, יש במערכת זו מפלגה אחת בלבד המסוגלת להרכיב קואליציה ממשלתית. המפלגה היא „דומיננטית" לא במובן זה שהיא שקולה כנגד כל המפלגות האחרות, אלא במובן זה שהיא מסוגלת לבחור לעצמה את שותפיה, ואילו כל שאר המפלגות (המהוות יחד [illegible]) חסרות מכנה משותף אידיאי ופוליטי שהוא הכרחי כדי להקים קואליציה אלטרנטיבית.

המודל של דיברז'ה מתאים מאוד לישראל עד שנת 1977. עד אותה שנה הצליחו כל המפלגות האחרות להתאחד ביניהן, ונגד המערך, רק בשני מקרים. פעם אחת הן הקימו את „קואליציית ניר" המפורסמת, כאשר בחרו את חבר הכנסת ניר מ„אחדות העבודה" כיושב־ראש הכנסת, נגד דעתה של [illegible]. בפעם אחרת, הוקם „מועדון הארבע", [illegible] בנסיון כושל למנוע מ[illegible] להרכיב ממשלה ולעמוד בראשה.

מעמדה זו של מפלגה דומיננטית נתנה בידי המערך, ובידי מפלגת העבודה יורשתה, מידה עצומה של כוח פוליטי. זה היה למעשה מקור בלתי־מוגבל כמעט לעשות במדינה כפי העולה על רוחה. וזה גם היה המקור לאמונתם של רבים ממנהיגיה כי הגורל הפקיד בידיהם את השלטון לנצח נצחים. עמדה זו של מפלגה דומיננטית נלקחה ממפלגת העבודה בתהליך הדרגתי שהגיע לשיאו ב־1977. מאז ואילך, בכל מערכת בחירות עלולות התוצאות להציב גם את הליכוד, ולא רק את מפלגת העבודה, בעמדה ראשית בקואליציה הממשלתית. [illegible] של סבירות גבוהה שניתן לייחס [illegible] כי מפלגת העבודה תמשיך להיות הגדולה במפלגות ישראל — ניתן גם [illegible] שבעתיד נראה לעין שוב לא תהיה מפלגה דומיננטית. זהו פיחות של ממש, ולפעמים נדמה כי רבים אינם מודעים לו.

■ מס שפתיים לשלום

במקביל לשינוי במידת כוחה של מפלגת העבודה, חל גם שינוי חשוב במסר היסודי שהיא מעבירה לציבור הבוחרים. מסר זה, בשנים האחרונות, הוא חד־משמעי: [illegible] אינם ניתנים להגשמה. אין כאן [illegible] לחזון, חלילה, אלא יש כאן הפרדה בלתי־מצטרפת, בהחלט לא־נבוכה, בין משאת־הנפש מצד אחד לבין מטרות המדיניות מצד שני.

תוכף ומייד צריך להדגיש שהדברים אינם [illegible] בשום פנים ואופן ב„פרגמטיות" או [illegible] במפא"י ובמפלגת העבודה. כאן לא מדובר גם בציניות או בהתכחשות למשאת הנפש. כאן מדובר [illegible] אשר על פיה החזון נועד מטבע [illegible] לשפתיים בלבד, ואילו הידיים בונות, במודע ובמתכוון, מציאות שונה. [illegible] בתקופת „הפרגמטיות" אמרו כאילו [illegible] מפלגת העבודה כך: לא כל מה שרוצים [illegible] להשיג. עכשיו הם כאילו אומרים: כל מה שרוצים — אי־אפשר להשיג. אז כאילו אמרו: אנחנו פועלים כמיטב יכולתנו, בתנאים קשים ומשתנים, בהתאם לתוואי שמנוסח במונחי המטרה הרצויה. עכשיו כאילו אומרים: אנחנו פועלים בתוואי היכולת, שהוא נבדל מתוואי הרצון, ורק מקביל לו. שני התוואים המקבילים הללו לעולם אינם נפגשים. במילים אחרות: ה„פרגמטיות" שוב איננה רק תכונת המעשים, הנעשים במציאות קשה ומורכבת, אלא היא כבר כבשה לה מקום נכבד בתחום ניסוח המטרות והיעדים — אשר לשמם ובעבורם צריך לעשות.

מי שמעלה על דעתו כי מדובר כאן רק ברקורקי־עניות ולא בשינוי מובהק שחל באופי המפלגה, יבדוק בבקשה את העובדות בכל תחומי הפעולה האפשריים. למשל: מהי משאת הנפש? בתחום המדיניות: שלום עכשיו, הצורך הדחוף: להשתחרר מהנטל שבשליטה על עם אחר, פשרה טריטוריאלית. על כל אלה נואמים ומדברים ומשלמים שיעורים גבוהים במיוחד של מס שפתיים. לעומת זה, המדיניות המוצהרת והמוסמכת היא כמעט היפוך הדברים: יש להקפיא את המצב תוך נסיון „להעביר את הכדור למגרש הערבי", „להחזיק אותם קצר" ביהודה ובשומרון, לנסח ולהציע צורות שונות של פשרה פונקציונלית („אוטונומיה חד־צדדית", „האצלת סמכויות").

בתחום החברתי־כלכלי הדברים כמובן בולטים עוד יותר. מי ששומע, למשל, את ראש הממשלה נושא נאומים בתחום משאת־הנפש עלול להאמין, כי זה לא־כבר הצטרף שמעון פרס למפ"ם. מיד לאחר ההכרזה על התוכנית הכלכלית החדשה הודיע פרס ש„אנחנו ניקח בעיקר מהעשירים". מאז פירסום התוכנית ועד היום מנהל פרס, בערך פעם בחודש, טקס פולחני מילולי שבו צריך לקרוא בקול רם מספר גדול של פעמים את המילה „צמיחה". כל אותה תקופה הוא מעריץ בפומבי את ערי הפיתוח, משתתף בקול רם בצער המובטלים, מעלה על נס קבל עם ועדה את היצרנים וקורא ליצור עבורם „אקלים נוח". עד הנה משאת הנפש. מכאן — מתחיל ניסוח יעדי המדיניות, וגם על אלה, שהם היפוכם הגמור של משאת הנפש, יש בפי הנהגת מפלגת העבודה רק מילים משבחות ותומכות. המילים הללו הולכות ומתגבשות לכלל תוואי־פעולה מקביל, אבל שונה לחלוטין מתוואי משאת הנפש, והן מהוות כבר מיכלול־הצהרתי, וכמעט אידיאולוגי, חדש ונוסף.

הוא הדין בתחום העמדות כלפי הכפייה הדתית, זכויות הפרט וההתייחסות לתנועות שחרור ומשטרים ריאקציונים ברחבי העולם. שוב אין מדובר ברצון מוצהר אשר אין יכול להגשים אותו. עכשיו כבר מדובר ברצון אשר אין שום צורך להגשים אותו, משום שיעדי המדיניות ולא רק מהליכיה, מתעצבים ונקבעים על פי אמת־המידה של היכולת והם זוכים למעמד מקביל ושווה־ערך לרצונות ולכיסופי הנפש.

■ כניעה למציאות

כל הדברים האמורים לעיל הם תיאור תהליך ידוע ומוכר בתולדותיהן של מפלגות רבות בעולם הדמוקרטי: תהליך השמרנות. צריך לחזור ולהדגיש, כדי להסיר כל ספק מלב, כי אין זה תהליך זהה לפרגמטיזם, או להתחשבות יתרה במציאות. התהליך שעליו אנחנו מדברים הוא כניעה למציאות והגנה על הקיים.

בנסיבות הסטוריות מסויימות נודעת חשיבות גדולה לכוחות המגינים על הקיים. כאשר הימין מסתער על הקיים, לא כל שכן כאשר כוחות־אופל של גזענים או דתיים פונדמנטליסטיים מבקשים להפוך את המציאות הקיימת — כל בעלי הרצון הטוב בחברה חייבים להתחבר יחד ולהתכנס בחפירות ההגנה על הקיים. בתנאים אלה מידת היכולת של הכוחות השמרניים היא הסיכוי הטוב ביותר של הכוחות המתקדמים־יותר בחברה. יתר על כן, במצבים מסויימים השמרנות היא התכונה האטרקטיבית ביותר של מפלגה פוליטית, קו האופי הקוסם ביותר לבוחרים, ורק היא לבדה עשויה לגייס תמיכה ציבורית גדולה. אלה בדרך־כלל מצבים של עייפות ציבורית גדולה מאד, וכמיהה עמוקה ואמיתית למעט שקט, לייצוב וקיבוע של מרכיבי המציאות, לרגיעה במהלך הסוער של הארועים.

בתנאים שבהם אנחנו חיים היום במדינת ישראל, הימין הקיצוני אכן מסתער על מציאות חיינו, ומאיים להפוך אותה כליל, וגם קיימת כמיהה ציבורית רחבת־היקף לקצת שלווה ורוגע, ועייפות גדולה מאד רוחשת בכל שדירות הציבור. אלה הם תנאים כמעט־אופטימליים עבור מפלגת העבודה במצבה הנוכחי. לא חזון גדול מתבקש היום לכאורה על־ידי הציבור הרחב — אלא הגדרה ברורה של מידת היכולת, וניסוח מטרות צנועות מאד על פי המידה הצנועה הזאת.

■ הלם חד־פעמי

במצב עניינים זה עשוי להשתנות באחת, במין הלם חד־פעמי, וגם בתהליך הדרגתי כמעט סמוי אבל ברור בכיוונו. השמרנות והבטחת השלווה הן אמנם תכונות קוסמות וחביבות על הציבור, כאמור, על הציבור. כאמור, אבל אך ורק בטווחי זמן קצרים מאד. ייתרה מזו: תהליך שקיעתן של מפלגות גדולות מתחיל תמיד יחד עם תהליך השמרנות. לפעמים אפילו מתחיל תהליך השקיעה באשר מפלגה בונה בבחירות בזכות שמרנותה, ובגלל אותה תכונה עצמה היא נסחפת אל תהליך אובדנה.

הסיבה לכך היא ברורה: ההגנה על המציאות הקיימת, בכל מציאות, בכל מצב, לעולם איננה פותרת דבר באופן יסודי. פתרונות שמרניים הם תמיד כדורי הרגעה בלבד. כל מציאות חברתית משתנה ומתפתחת ולכן כל מציאות חברתית תובעת תמיד פתרונות שיהיו חדשניים, שונים במהותם מהפתרונות שהיו פעם. מי שאינו יודע לצייר את המציאות הטובה יותר מן המציאות הקיימת עכשיו יכול לזכות באהדת הציבור רק בתקופת ביניים של בקשת שלווה ורוגע. את הכמיהה לשלווה גם ניתן לספק לתקופת זמן קצרה בלבד על־ידי קידוש הסטטוס־קוו. משום שהשלווה נשמרת כהלכה, ולמעשה, דווקא כאשר הסטטוס־קוו משתנה ומתחלף, כאשר היתה מפא"י מפלגה דומיננטית היא היתה לא רק „פרגמטית", אלא היא גם הצביעה על מציאות אחרת, ראויה למאבק, וטובה יותר מזו הקיימת.

■ הרצון למצוא חן

בית הקברות המפלגתי מלא וגדוש בקבריהן של מפלגות שהיו בעבר גדולות ודומיננטיות, ובשעתן נדמה היה כאילו הגורל הפקיד בידיהן את השלטון לנצח נצחים. עשרות מחקרים נערכו על תהליכי השקיעה של מפלגות כאלו (כגון המפלגה הליברלית בבריטניה והמפלגה הסוציאליסטית־הישנה בצרפת) ועל המפלגות החדשות שצמחו במקומן.

המכנה המשותף היחיד לכל דוגמאות הללו קשור, כאילו פרדוקסאלית, בהתגברות הרצון למצוא חן בעיני הבוחר על הכושר להבחין בצרכים האוביקטיביים של החברה. הרצון למצוא חן בעיני הבוחר מאופיין בדרך־כלל על־ידי מתן אישור לנטיותיה הקיימות והרווחות ובצניעות מופלגת באומדן היכולת לשנות. הכושר להבחין בצרכים האוביקטיביים של החברה מאופיין בדרך־כלל על־ידי ניסוח יעדים שהם קרובים יותר למשאת הנפש ונגזרים ממנה.

מפלגת העבודה נמצאת היום, להערכתי, בפרשת דרכים שעדיין פתוחים בה לתנועה כל הכיוונים האפשריים — אבל נטיות הלב ודפוסי הפעולה מסמנים כבר על הבחירה בכיוון השמרני. אם לא יתעורר שם מישהו ויצביע על הכיוון הנכון, יתבהר לכולם, אולי, מהר יותר מכפי שניתן היום להעריך [illegible] פוליטי, גדול מכל שיהיה. היא עניין זמני מאד.

הכתובת הנאמנה ביותר

בתוקף תפקידי כרכז האיגוד המקצועי במשך 25 שנה הייתי שותף לרוב המאבקים שניהלה מפ"ם בתוך מוסדות ההסתדרות למען ציבור הפועלים. כאשר עמדותיה הצודקות לא נתקבלו על דעת מפא"י, ידעה מפ"ם להתייצב נגדן. צר לי לקבוע שנפתלי בן־משה לא דייק, במאמרו מיום 23.3.86, בקובעו ש„השתדלנו לא להבליט את מפ"ם ולא להשוות למאבקים המקצועיים אופי מפלגתי ברור". ההיפך הוא הנכון — המחלקה לאיגוד מקצועי בהדרכת בן־משה, כרכז המחלקה לאיגוד מקצועי במרכז מפ"ם, פעלה ודאגה שמרבית הפעולות ממקומות העבודה יעברו ישירות דרך מפ"ם. חברי ועדי עובדים ממקומות העבודה ברחבי הארץ הופיעו יום־יום במרכז מפ"ם, להתייעצות והדרכה להמשך מאבקם המקצועי, בהסכמתו על מלחמתם של נציגי מפ"ם, שהתייצבו בראש המאבק המקצועי בהסתדרות.

נזכר אני באחת ההפגנות הגדולות שהתקיימה בתל־אביב, בהשתתפות פועלים ממקומות העבודה, שהגיעו למקומות הריכוז כאשר נציגי מפ"ם במועצות הפועלים היו חוד החנית במלאכת הארגון. בהפגנה זו הופיעו פועלי הייקב מפתח־תקוה, רובם ככולם פועלים דתיים, אשר הפסיקו את עבודתם והגיעו למקום הריכוז על חשבונם. נסיונם הנואש של אנשי מפא"י לעכב בעדם לא הצליח - - הם צעדו מתוך סולידריות עם כלל ציבור הפועלים, כשבידיהם כרזות עם סיסמאות של מפ"ם. פועלים אלה נסעו באוטובוסים על חשבונם, ולא היו אלה „כירכרות רתומות לסוסים", כדברי נפתלי בן־משה. כולנו היינו הולכי רגל ושימשנו דוגמה לציבור הפועלים ומרכז מפ"ם היה בשבילנו הכתובת הנאמנה ביותר.

אני מקווה שמפ"ם תלהיט את מלחמתה של ציבור הפועלים בעקשנות הראויה לשבח, תחדש את פעולותיה ומאבקיה, ותחזק את ידי נציגיה במועצות הפועלים, בוועדה המרכזת של ההסתדרות ובכנסת. על המחלקה לאיגוד מקצועי במרכז מפ"ם להיות הגורם המכוון והמדריך את נציגינו בוועדה המרכזת, [illegible]

נתן בוגוסלבסקי, פתח־תקוה

לא להחביא ה־1 במאי

מאבקם הצודק של פועלי מספנות ישראל, „וולקן" ועוד, בלב ליבה של חיפה האדומה, שהיתה עד למהפך עיר תעשייתית לדוגמה, הוכיח ללא צל של ספק שעל העובדים לקחת את ענייניהם לידיהם. רק אז המוסדות הנבחרים ודעת הקהל מפגינים נוכחות וסולידריות, ומזדהים עם מאבקם של העובדים. כנ"ל לגבי הגזרות הכלכליות שעמד האוצר להנחית על ראשינו, ואשר צומצמו בעקבות הזעקה הציבורית.

אל לציבור העובדים להוריד ראש ולקבל כתורה מסיני את נסיונות ממשלת האחדות הלאומית להטיל על גבם של העובדים, הגימלאים ויוצאי צבא, את הגשמת התוכנית הכלכלית, ולהתנאות בהצלחתה, כשהנטל הוא חד־צדדי.

אולם העובדים לא יצליחו במאבקם הצודק אם לא תהיה ההסתדרות משענת אמיתית וחזקה שתגן עליהם מכל רע. על ההסתדרות להפגין יום־יום את כוחה המאסיבי והארגוני האדיר בכל הזדמנות. קל וחומר ביום ה־1 במאי, חג הפועלים. עליהם לצאת, כמו בימים הטובים, בראש מורם ולציין את יום הסולידאריות, לא רק של פועלי העולם אלא של פועלי ישראל עם הסתדרותם, שלצערנו רבים מנסים לפגוע בה ובמוסדותיה.

צר לי מאד שידידינו במפלגת העבודה (ולא כולם!) מתנערים בהתמדה מסיבות שונות, מתאריך היסטורי זה, וכדי לצאת ידי חובה מארגנים עצרת באחד האולמות, שרק מעטים יכולים להשתתף בה.

לא רבותי, ה־1 במאי הינו חג של כל העובדים והיוצרים, ואין להחביאו באירועים מקומיים או להסתירו בצל חגינו האחרים. אם אין ההסתדרות רוצה להפגין ביום זה, יש לה בעיה.

על מפ"ם לעשות ככל יכולתה כדי לארגן מצעד ועצרת מרכזית ראויים לשמם בחיפה, העיר שבה נפגעה מהתוכנית הכלכלית של הממשלה, עיר שכל כך רוצים לפגוע בה: פועלי העיר ותושביה, צעירים כמבוגרים, יהודים כערבים, תושבי הסביבה, קיבוצים וכפרים ערבים, שיצטרפו להפגנה ויביאו להצלחתה, יתנו חומר למחשבה לקברניטי מפלגת העבודה וההסתדרות, למען החזרת עטרת ה־1 במאי ליושנה.

דב אלקנתי, חיפה

תיאטרון | כמה דם באיש הזה?

„מקבת" מאת שקספיר, בבימוי רנה ירושלמי בתיאטרון חיפה

מאת חנה רוזנטל

הוא לא היה בנו של מלך אבל במה אל השלטון. וכשפגש בדרכו משדה הקרב שלוש מכשפות, שהבטיחו לו את כתר אנגליה, ידע מקבת (רוברט פולק) שגורלו נחרץ. שלוש מכשפות בחוץ ולידי מקבת (תחיה דנון) אחת בבית — הגדולה מכולן, הקוראת את תשוקות לבו ומסיתה.

קשה היה רק הרצח הראשון. זה של דנקן (דני רוט) מלך אנגליה, שנם שוקט ובוטח בצל קורתו של מקבת. אך משהיה למלך זורם הדם בארץ — הורג אויב אמיתי או מדומה, חרד לחייו כי טרם הקים שושלת, המכשפות לא הבטיחו מלוכה לבניו...

בתיאטרון העירוני חיפה מעלים את „מקבת" מאת שקספיר בבימויה של רנה ירושלמי.

ירושלמי אינה מתעסקת במחזאות ישראלית מקורית עכשווית. היא מאמינה שהקהל צמא לקלסיקה, שבלי סוג זה של מחזות, יותקו הצעירים מן העולם. צריך שיהיה קשר לדברים שמעבר לבעיות הגבול שלנו. כשהיא מדברת על מקבת ועל שקספיר, הם הופכים להיות שכנים.

הנושא — מלכות

מקבת. „שתי אמיתות בוטאו כמין פרולוג / עליז להצגה העיקרית / אשר נושאה מלכות" (עמ' 38)

אומרת ירושלמי: צריך להבין את נושא המלכות מתוך המשמעות ההיסטורית שלו. שנת 1600 — תקופת מעבר בין פיאודליזם לבין מלכות. התנגשות בין שתי תפיסות עולם שונות לחלוטין, בין חברות שונות לחלוטין.

אבל בשביל איש הרנסנס יש לכך גם משמעות אישית: מאבק בין מה שנועדת אליו בירושה, שזהו סדר העולם, לבין מימוש יכולתך בכוחותיך שלך. מלכות זה לא רק להיות מלך. שקספיר לקח כמודל גורל — מטאפורה לאדם לוחם בכלל, ואתו הוא בודק את המאבק הזה.

מקבת: „אני מעז / לפעול ככל שגבר מסוגל; / מי שמעז יותר אינו אדם".

לא מדובר כאן על גבריות. נבדקת כאן השאלה האם הוא יותר אדם, כאשר הוא מממש את עצמו בכל תנאי שלו (כמו רצח דנקן), או שאז הוא חיה. זו בעיה אליזבתנית שאינה מובנת לנו היום, אבל היא קשורה גם בנו. בתוך ההירככיה היה — אדם — מלאך — אלוהים. החליט האדם בתקופתנו, כיוון שהוא נולד בצלם אלוהים, וכיוון שאין אלוהים, הרי הוא יכול להיות כל־יכול. זה אתגר. כמו להוליד ילד במכונה. כל הציביליזציה שלנו מבוססת על הרצון שלנו ליצור את עצמנו.

מקבת יצר את עצמו, וגם את המוות שלו הוא רוצה לבחור: „לא אשחק כאן רומאי שוטה / שעל חרבו נופל. יש עוד הרבה / חיים מתרוצצים, מוטב לפעור / פצעים בהם" (עמ' 123).

זה לגמרי אקזיסטנציאליסטי, אין לנו בעיה עם שקספיר. הוא מדבר בחיים ואלה לא השתנו. אנחנו נמצאים תמיד בין חיים לבין מוות. כל זמן שלא ישתנו קצוות אלה, הדרמה תהיה תמיד מובנת לנו.

יש רצון לעשות אינטרפטציה למחזות הקלאסיים, למצוא להם הקבלה מיידית. מקבת הריהו סטאלין, היטלר ואי־אילו שמות מהמפה הפוליטית שלנו. לדעתי לא בזה העניין וזה הוויכוח שלי עם „הטראומה העכשווית" של התיאטרון.

נושאו של כל מחזה הוא עכשווי, כי המחזות נגעו תמיד בעיקר של כל הדורות. ההיסטוריה שלנו כיום שונה מזו של אנגליה האליזבתנית, אבל שלטון הוא שלטון. לא צריך להלביש את השחקנים בבגדי חאקי כדי להבהיר זאת.

שקספיר מפוכח מאד לגבי מהות השלטון, מלך טוב, מלך רע — הפחד מפני אובדן השלטון הוא שמפעיל אותם. „מה בצע במלוכה בלי בטחון / פחדי מבנקו ננעצים כקוץ / בתוך בשרי", אומר מקבת. השלטון הוא הפחד מפני אובדנו, מסבירה רנה ירושלמי. אז ועכשיו אותו דבר.

רוע

במחזה שלוש מכשפות. רנה ירושלמי בחרה לאחד לאחת. הדבר קשור בתפיסתה את השוני בין הטוב לבין הרע. לטוב פן אחד, לרע פנים רבות. רעיון זה שאוב מן המחזה „פאוסט" מאת מארלו. עליו התחילה לעבוד. המלאך שם היה הזך שבמלאכים, אבל גם הוא סרח. העונש שהוטל עליו אלוהים היה לשחק לפני פאוסט את כל מה שהוא דרש ממנו. המלאך שאיבד את פניו יכול היה להיות כל דבר שרצו שיהיה. זהו גיהנום אומר על כך מפיסטו (השטן). ב„מקבת" מתפצלת המכשפה לשלוש ואח"כ כל הבמה מתפצלת ושמונה מלכים מופיעים תחת שרביטה של המכשפה. מקבת התחיל גם הוא כאדם אחד ואח"כ נהרס בשל הפיצול שבו. זה כוחו של הרע — להתפצל לרבים.

להציץ מבלי להיפגע

אומרת ירושלמי: יש משהו מודרני בכתיבה של „מקבת", בחוסר השלמות שב„מחזה העשוי היטב". הכל קטוע והקצב נכון. במקום לספר סיפור נפגשים עם האירוע כשהוא בשיאו לקראת סיום, ובזה טמון האמפקט שהוא יוצר.

ישנה במחזה דינמיקה של חלום. ההתייחסות לזמן היא סובייקטיבית. הפעולות החשובות רודפות זו את זו ללא שהייה ביניהן ואחר־כך עובר המון זמן: „שבעים שנה זכורות לי להפליא / מה לא ראיתי במרוצת הזמן" התיאטרון בשביל שקספיר היה תיאטרון ולא חיים. וזה מה שאיפשר לו לעשות חלום מרתק.

הקצב של המחזה דומה למוסיקה מודרנית, קטועה, חסרת מעברים בין הקטעים. אני, כאדם השייך לתקופתי, רגישה לאלמנטים האלה הקיימים בדרמה.

ולעניין השפה, יש להבחין בין שפה מרובדת לבין שפה שחושבים בה. במחזה ריאליסטי השפה היא מרובדת והיא חלק מאיפיון הדמות. אצל שקספיר השפה היא שירית, תמציתית, פיוטית מאוד, ובעלת דמויים חזקים. זו שפה שמאפיינת את המחשבה ולא את הדמות. היא נותנת תחושה של הוויה ולא של שיחה.

הצופים בתיאטרון צריכים להבין שיש שתי אמיתות של חוויה תיאטרונית: זו שהיא קולקטיבית, שרואים ושומעים כהרף עין, וזו שרואים כשמתבוננים, כשעושים מדיטציה על הרגע — עומק החוויה הזאת וקיצבה שונים לחלוטין. אני עוצרת את הרגע על הבמה לכמה דקות כדי להתבונן ולא כדי לדעת מה עומד לקרות.

רנה ירושלמי מבקשת לשמור על התפאורה בנוסח תיאטרון שקספירי. כלומר, על „לא תפאורה" (המלים בטקסט הן שמתארות את התפאורה). אבירים, רהיטים, ירמזו על אבירים, על סוסים, על חומה — אלמנט מן החיים, לא אלמנט אמנותי. התלבושות תהיינה פשוטות מאוד כדי לעיצור מפגש מוכן בין התקופה ההיא לבין זו שלנו.

ההצגה תהיה „שאו", היא אומרת. חגיגה גדולה. מי שראה את „שש דמויות מחפשות מחבר" מאת פירנדלו בבימויה, יודע שאפשר להאמין לה.

משתתפים נוספים: שלום שמואלוב, ארז שפריה, גדעון שירין, רפי אריה, שוש שלם, רנה רוזנבאום, נויה לנצט, זארה וארתאניאן, דור צייגנבוים, גורי סגל, שמואל וולף.

תפאורה ותלבושות: משה שטרנפלד. מוסיקה: שוש רוזמן. תאורה: יחיאל אורגל. תנועה: אירן חביב, שלום אביטן.

„מקבת" — לרע פנים רבות

מחול ראשון | ריקודים מבית טוב

מדי שנה אני משתדל להיות נוכח (לפעמים עושה מאמצים לא להיות נוכח...) במופעים השנתיים של בתי־הספר והאולפנים השונים למחול, שאין מחסור בהם בארץ הקודש. אחד מהאולפנים, שתענוג לחזות במופעיו, הוא האזורי מנשה, שבהנהלתה של עדה לויט.

בוודאי אין התלמידים מוכשרים יותר בחבל ארץ זה דווקא, והמורים אינם טובים מעמיתיהם ביתר המוסדות, אבל האווירה היצירתית, נכונותם של מורים להופיע על הבימה בחברת חניכיהם, חלקם של בנים באולפן, כולם יחד תורמים לתחושה של חדוות־היצירה ואהבת האמנות — וזה חשוב יותר מהישג זה או אחר של כוריאוגראף או כשרון עתידי.

גם השנה היה אולם התיאטרון שבכנף שמואל מלא מפה לאוזן, גם השנה קיבלה עדה בתפקיד מנחה משעשע, המנוסה ... שיות ובמבטא אמריקני (הנחוץ לפי ...) להשמיע את שמות קבוצות הרוק ... המשמשות לכוריאוגראפים רבים כמצע רעשי־הרקע המוסיקאליים...) בין המחולות.

עשרת הקטעים שבוצעו כללו עבודות של ... ויקטוריה גרין, מרים ורובל, ... וחפציבה אברהם. דומני ש„חושים" ו„ספאקו פלאסטיק" של חפציבה היו המחולות ה... יינים ביותר בתוכנית. גם המחול ... והשימוש בו לצורכי יצירה אישית ... טרעה, במסגרת עבודת־גמר, מאת ליאת ... היה מרשים. והכל הסתיים במשהו ... לצלילי אופנבאך המוכרים, ב„קנקן" ...

ג.מ.

טלוויזיה | אלוהים מפלסטלינה

סרט האנימציה לילדים „אגדה על הגדה"

מאת יעל ישראל

אם הרשע מ„ארבעת האחים" של ההגדה הוא גברתן סנקיסטי שסיבת בטחון נעוצה באוזנו, אז מכת הערוב יכולה בהחלט להיות עדת מפלצות חמודות, ואלוהים עשוי מפלסטלינה. ואם נילס הולגרסון, עליסה־בארץ־הפלאות, הדבורה מאיה והקטקטים זוכים להנפשה חמודות על גבי המרקע, אז למה לא יזכה בה גם הקבה"ה? ואיך הוא רואה את בן־דמותו העשוי פלסטלינה צבעונית ומקפצין בסרט האנימציה החדש של רוני אורן „אגדה על הגדה" — זו כבר שאלה אחרת.

„אגדה על הגדה" היא ההגדה הכבדה של פסח בעטיפה רכה ושובבה, חינוכי אך לא יותר מדי. או בקיצור: איך למכור לילדים בארץ ובגולה קצת מורשת־אבותינו, ומדוע על כל דור ודור לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, ומדוע אנחנו עם הבחירה וכו' וכו'. את מקום הכבודות וההטפה תפסו יצורים חמודים שהילדים מכירים מימים־ימימה, מסרטי האנימציה שהם צופים בהם יום־יום בארוקות ולא נמאס להם אף פעם. אלא שבמקום צ'ומפי או דונאלד־דאק יש פה ילד פלסטלינה במשפחת פלסטלינה, שעורכים סדר כהילכתו בשולחן מפלסטלינה עם מצות מפלסטלינה ונזכרים באבות אבותיהם במצרים. במצב כזה הגיוני מאוד לנסוע לשם באווירון „אל על" ולנחות ישר בקרבת הפירמידות, אל בני־ישראל הנאנקים תחת עול פרעה, וגם הגיוני מאד שבמצרים הוו יש חנויות ואפילו קופות־רושמות ושאר אביזרי ציוויליזציה שילד מברוקלין או מירושלים כלל לא יתמה מה הם עושים שם.

גם עשר המכות הן חוויות בהולט ולא. התכוונו להפחיד את הילדים, ועל־כן הצפרדעים הם טיפוסים ירוקים ומתוקים שמתרבים בבהלה, הכינים. השמגמעת הותירו רושם רב על הילדים שצפו בסרטון בהקרנה המוקדמת וגם מלאך המוות מחר־גריא לא הפחיד אותם. על־כן אין מה לדאוג. חצי שעה של הנאה נכון לילדים והוריהם. הגדה בצורת אגדה ובעטיפה מודרנית שעשה האנימטור רוני אורן, המומחה לאנימציה בפלסטלינה (בעבר עשה את הפרסומת לבנק אמריקאי־ישראלי) בהפקת סקופוס פילם.

בארץ יוקרן הסרט בטלוויזיה בפסח, ב־22.4. אך ניתן לרכוש גם בקלטת ווידיאו בעברית ובאנגלית, בארץ ובחו"ל. זה יכול להיות כבס ממש כמו ההגדה בכתב. ואגב, חברת ההפקה לא קיפחה את ההגדה המסורתית בכתב והוציאה גם הגדה מודפסת, עם איורים צבעוניים יפים הלקוחים מהסרט. בלוויית טקסט ההגדה באנגלית ובעברית. בחו"ל קפצו על המציאה עוד לפני שהוסרט בן חצי־השעה הושלם סופית ושתי רשתות טלוויזיה חשובות רכשו אותו מראש להקרנה בפני קהל יהודי בפסח. גם קלטת הווידיאו והספר הצמוד אליה נחטפות שם כמו לחמניות טריות... סליחה, כמו מצות (מפלסטלינה).

„אגדה על הגדה" — סדר פסח כהילכתו

מוסיקה | ג'אז ב„קאמרן"

מאת עמית רוט

בכורה לא שגרתית של יצירת ג'אז תעמוד במרכז הקונצרט למנויים מס' 4 של „זמרי קאמרן".

„ג'ואל", יצירתו של המלחין המודרני יוסי מר־חיים — עיתונאי ומבקר ג'אז בעיתון „העיר" — נכתבה במיוחד לכבוד עשור לזמרי קאמרן ותכלול גם סינתיסייזר, שינוגן על־ידי גבי מרנקו, חליל וכלי הקשה.

יוסי מר־חיים הינו דמות חריגה בנוף המוסיקה הישראלית, הן בגלל ההעזה והעכשוויות הנסיונית של יצירותיו והן בגלל הידע ותחומי ההתעניינות הנרחבים שלו. הוא בן 46 ולמד באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין ובבית־ספר ג'וליארד בניו־יורק, תחת שרביטו של לוצ'אנו בריו.

פעילותו המוסיקאלית העניפה כוללת ... קלאסי מודרני, המשלב גם ג'אז ... ביצירותיו, באה תדירות למפגש עם ה... בהצגות תיאטרון רבות, פסטיבאלים ו... תל־חי ניגן מוסיקה קאקפונית מעל ה... וקונצרטים. בשנה האחרונה פעל במסגרת ... „הטריו הוורוד" עם עדי עציון ואריה ... דרור למופרעותו המוסיקאלית בתוך ה... הממושמעת־קאבארטית של שירים ... שונים.

נוסף ליצירתו של מר־חיים יבוצעו ... של מריו קסטלנואבו טדסקו, יהודי ... על פי טקסט „רומנסרו צועני" של ... לורקה, לציון 50 שנים להרצחו. ... מוטטים מתוך „שיר השירים" ... פלסטרינה, מוטט של באך, ו„פרש ה..." ... הוגו וולף. הקונצרטים ייערכו ב... 13.4, תל־אביב 15/16 וירושלים 19.4.

שירה מהקוטב הצפוני

מאת מדי שני

ביום 2.4.86 התקיים זו הפעם הראשונה בקיבוץ מצובה כנס מקהלות אזורי. המיוחד באירוע זה, אחד מהכנסים הרבים שמדור המוסיקה של המרכז לתרבות וחינוך של ההסתדרות מארגן בכל הארץ עבור 600 המקהלות הקיימות כיום בישראל, היה אירוח מקהלה אורחת משוודיה, מצפון כדור הארץ.

הפעם השתתפו שלוש מקהלות, מצפון הארץ. מקהלת הגליל העליון בהדרכתו של רון זרחי השמיעה תוכנית עשירה שכללה קטעים מאת מוצרט וברהמס וכן שירה ישראלית והסתיימה בשיר ארגנטינאי מלא חן.

שתי המקהלות האחרות, מקהלת הגליל המערבי והמקהלה הקאמרית חיפה, שתיהן בהדרכת יוסי זייפרט, ביצעו כל אחת שלושה קטעים: „רא נובים פאצם" מאת מנדלסון, שיר עתיק, „דרור יקרא" לפי נוסחאות שונות, „מגן אבות", „גן נעול" וקטע מאת שומן.

גם הפעם היה חלק עיוני, פיתוח קול ... משותפת. כאשר הנרי קלאוזנר, מנהל ... המוסיקה, ניצח על השירה המשותפת ... המקהלות בקנון ל„יהודה לעולם תשב" ... המסורתי „שלום עליכם" ויוסי זייפרט ... השיר „התרגעות".

את ההצגה גנבה המקהלה האורחת ... הביאה משב רוח חם של שירה ותרבות ... לאירוע מעמד של כנס בינלאומי ... מסמינר למורים למוסיקה. הרשימו ... מכל הבחינות: תרבות שירה, בחירת ... ורמת הביצוע. הכל הוגש ברצינות ... וטוב טעם. כמובן, יש לקחת בחשבון ... המקצועית. חלק מהנגנים יכלו להרגיש ... פעם לליווי תזמורתי לפי צורך ... העשיר והמגוון. שכלל יצירות מאת ... פורה, ספיריטואלס, שירים שוודים ... שירה משותפת של שיר עם שוודי ... לשירת התקווה.

יבואו על הברכה המארגן והמארחים ... ערב זה, שהיה מעניין ומהנה כאחד.

אבי של פסנתרים

אני מטשטש בקרביים של פסנתר מהמאה ה־18. (צילמה: רחל שלו)

לא ככל היישובים יודפת, מושב שיתופי בן 13 שנים באיזור גוש שגב (משתייך היום ...) 45 משפחות, שהמאחד ביניהן הוא חיפוש מתמיד אחר מהות החיים, ... היום. „עד מתי?" אני שואלת. „עד ... עינינו בבוקר", מחייכת רותי, ... המושב.

כל אחד עושה זאת כאן בדרכו: ישנן ... שומרות מסורת, יש כאלה הדבקות ב... אלכסנדר", יש מי שעוסק בעבודות ... נוסח פלדנקרייז, וישנם העוסקים ב... ורפואה טבעונית. כל אחת ... הללו מקובלת ומכורכת, וכך נפתח ... של האנשים לאפשרויות רבות ... ומתקיימת הפריה הדדית בין יושבי ...

לנידות ולשקט של יודפת מגיע באחר ... היישר מהכרך הסואן שיקאגו, צעיר ... אבי טרק. „הגעתי הנה בעקבות היכרות ... חברי המושב שביקרו בארה"ב. באתי, ... וידעתי שכאן אחיה כשיבשיל ... וכך אמנם קרה. בשנים הראשונות ... בחקלאות: יש לנו חקלאות טובה, ... טבעונית בעיקרה. צריך לדעת, שבמחשבה ... אורח חיים נכון יש למזון חלק חשוב: מה ... איך אוכלים".

אך כפי שמסתבר, לא על המזון לבדו. ... שליווה את אבי מגיל שבע לא נתן ... הוא החליט לעסוק בו לא כפסנתרן, ... כמכוון ומתקן.

... אסיפת המושב יצא הבחור עם ... הכיר ביודפת) ושלושת ילדיו ... לפאריס. יצא לתקופה של שנה ... שלוש שנים. „באישור שיחת החברים, ... הוא מסביר. בפאריס עבד אבי עם ... מעולה, שעסק גם בתיקון פסנתרים. ... משפחתי עזב המכוון הפאריסאי ... והשאיר לי את הקליינטים, וזה היה ... הרציני והמשמעותי ביותר עבורי".

כשחזר אבי ליודפת, העלה את הרעיון להקים ענף של כוון ותקון פסנתרים. הרעיון התקבל ולבעליו ניתנו שני חדרים נפרדים (עדיין). הוא התחיל להביא פסנתרים עתיקים וישנים מירושלים ומלונדון. „לפסנתר הישן יש משמעות בעיני מי שמעריך טיבה של עבודה, טיבם של חומרים ואיכות של צליל. כל מה שאת רואה כאן עשוי עץ מלא ואילו הקלידים עשויים שנהב. לכל פסנתר כזה סיפור חיים, שאני קורא ומפענח תוך כדי עבודת התיקון, שאני מחזיר לו את צלילו המקורי".

צליליו של פסנתר גרמני אינם דומים לאלה של האנגלי, והיפאנים רחוקים מן האירופיים (לטובת האחרונים כמובן) — בזאת יבחינו אפילו אוזניו של סתם חובב מוזמן. גם מושבים עתיקים ויפהפיים לנגנים עוברים פה שיפוץ ותיקון, כחלק בלתי נפרד מן העניין. לעזרתו של אבי בא נגר אומן חבר המושב, „נגר ששימוש במסמרים הוא טאבו לגביו", מספר אבי בשבחו של האיש. היום מסייעות לו בעבודה גם שתי חברות, ש„נהנות מכל רגע", לדבריהן.

איכשהו משתלבים הפסנתרים העתיקים היטב עם בתי האבן המקושחים, עם אוירת המקום עם תושבי יודפת ואורחות חייהם.

„מרבית הפסנתרים ניקנים עוד בטרם תוקנו", מספר אבי, שמייחס לקונים הבנה באיכות של צליל, ביופיו ובאופיו של פסנתר. מחירו של עתיק כזה הוא איפה שהוא באמצע לוח מחיריו של הכלי היום. לא זול כמו אחיו הרוסי ולא יקר כמו האחרים. „את הפסנתר האחרון שתיקנתי רכשה שרהל'ה שרון..."

בפינת החי של יודפת מקפצים קופים בין ענפי העצים ועופות־מים שוחים באגם המלאכותי. האביב חוגג שם במלוא פריחה וצבע, וגוש שגב הוא כאן, בתוככי הקו הירוק. אז למה אתם עוד מחכים?

רחל שלו

לטפל באסיר ולזכות במילגה

ללא תלימונה, בוקרו של יום שני סתווי ... הכל על בסיס של מנעול, בריח ... עצי זית, אנשי מטבח יחידים ... ושפי והרבה בוץ.

היום מתקיים כאן מפגש ראשון של ... לקרימינולוגיה מאוניברסיטת ... עם ה„אמא והאבא" של הפרוייקט ... צעירים.

... יוצאי צפון־אפריקה, שירות בתי־... הרשות לשיקום האסיר חברו יחדיו (זו ... העשירית), על מנת לעזור לאסירים ... לחזור למוטב עם השחרור מהכלא. ... המתנדב לכך, ילווה אסיר ... שלושה שלאחריו: בשיחות, עצות ... תכנית ריאלית לשיקומו המכסימלי ... המשתחרר בחיי האורחות.

... המדריך על העובדים הסוציאליים ... אותנו בסיור בין אגפיו ונלהב ... שהוקם זה עתה (מרכז לקידום ... כאן אסירים צעירים עד גיל 18 ... בשעות הבוקר את השכלת היסוד ... ובשעות אחה"צ והערב ... (אפשרו זאת) להשתלם ... שיעניקו תעודות גמר ...

„אין סורגים", אומר טומי. „כל אסיר זוכה ... טיפולים טובים ויכול לסגור את ...".

... קצת פחות האסירים הצופים בנו, ... „תשאלו אותם איך הם מרגישים. ... רק העמדת פנים. זה כאן כמו גטו. יש להם מקלות כדי להרביץ. תשאלי אותם איפה הם החביאו את המקלות". בתגובה על הדברים, מפטיר השומר בחיוך: „הם תמיד אומרים את זה, ומאשימים את כל העולם על כך שהם פה. אין מה להתרגש".

שאול בן־שמחון, היו"ר העולמי של ארגון יוצאי צפון־אפריקה, מייחס לפרוייקט חשיבות ראשונה במעלה: עזרה ממשית בשיקומו של האסיר הצעיר המשתחרר. „סטודנטים שהשתתפו בפרוייקט בשנים קודמות הפיקו מכך המון", הוא מעיד, „וחלק מהם נשאר בקשר עם המשוחררים".

יו"ר הרשות לשיקום האסיר, הוכמן, שם את הדגש בפרוייקט דווקא על ניתוקו של האסיר מהחברה העבריינית. „לא קשה למצוא לאסירים משתחררים עבודה", הוא אומר, „אבל לנתק אותם מחבריהם מגן ומבית־הספר, איתם פשע בעבר, זו משימה קשה מאוד. כאן, בעצם, בא לידי ביטוי תפקיד הסטודנט המאמץ: להקנות לאסיר דרך חשיבה אלטרנטיבית, כיצד להשתמש בשעות הפנאי שברשותו, לספק לו חברה אחרת וערכים אחרים".

הסטודנטים לקרימינולוגיה מאוניברסיטת בר־אילן רשאים, בשל השתתפותם בפרוייקט, לזכות במילגה להמשך הלימודים מארגון יוצאי צפון־אפריקה, וכמרכז עשייה עבודתם בבלא להחשב להם כעבודה מעשית.

הצמדת המתנדבים לאסירים צפויה, ככל הנראה, בשבוע־שבועיים הקרובים. שיהיה בהצלחה.

נרקיס טל־ויינברג

זה גם זה שיש

מלונאות על המפה

בתחילת החודש נערך בירושלים „יום מגמה" ארצי בנושא אירות ומלונאות. יזום יום העיון היה משרד החינוך והתרבות ומטרתו לעשות נפשות למגמות האירות, המלונאות והתיירות בבתי־הספר התיכוניים. היום ישנם עשרה בתי־ספר, באזורים שונים בארץ, המשלבים — במגמה זו — לימודים עיוניים ומקצועיים ומקנים לבוגריהם, בנוסף לתעודת בגרות (או גמר), גם סיווג מקצועי בנושא התמחותם. בוגרים, הרוצים להמשיך בלימודיהם, יכולים לעשות זאת במוסדות להשכלה גבוהה בתחומי המינהל המלונאי והוראה טכנולוגית של מזון ודיאטה.

הגדולה מכולן

בחיפה נפתחה חנות כלי־בו של שקם, הגדולה מכולן ברשת, והיא תחליף את הוותיקה, ששירתה את הלקוחות משנת 1950. החנות החדשה משולבת ב„מגדל הנביאים" (מרכז עסקים, מסחר ובידור) ושיטחה כ־6770 ממ"ר. היא משתרעת על פני ארבע קומות: מצויידת במעליות שקופות, מרפסת המשקיפה אל הים, מדרגות נעות, חניון ללקוחות, קפיטריה ו־30 קופות ממוחשבות. חוויה מיוחדת היא „נסיעה" במדרגות הנעות, בתוך מנהרה שקופה (בתמונה). בתוכנית: שמרטפיה לילדים. שעות הפתיחה: בין 9 בבוקר ל־8 בערב וגם במוצאי שבת.

אגב, אם בשקם עסקינן — מן הראוי לציין תחרות שנתית של „העובד המצטיין" ו„המתקן היעיל", הנערכת עכשיו בין חנויות הרשת וכל מיני מבצעים — לקראת פסח, הנמשכים במשך חודש אפריל והכוללים הנחות עד 30 אחוז.

מאתיופיה – לצפת, מצפת – ליריד ערי הפיתוח

קבוצת עולים חדשים מאתיופיה, החיים בצפת, הקימו שם לאחרונה חברה מסחרית של אמנויות אתיופיות. החברה, המקבלת עידוד וסיוע מעיריית צפת, מיועדת לאפשר לעולים החדשים מאתיופיה לפתח סוגי אמנויות שהיו נפוצות באתיופיה ואשר ניתן לשווקן בארץ ובחו"ל.

החברה לאמנויות אתיופיות בצפת תשתתף ותציג את מוצריה המקוריים למכירה במסגרת יריד המכירות של אזורי הפיתוח, שייערך ערב חג הפסח באתר לבדיזנגוף בתל־אביב. ביריד ישתתפו כ־100 יצרנים מאזורי הפיתוח, שיציגו וימכרו את מוצריהם. עיקר המוצרים בהם מתמחה החברה החדשה הם מוצרי אמנות מעור, שיש להם ביקוש רב.

בא לשכונה מזגן חדש

זו הפעם הראשונה בישראל שמוצג מזגן ללא שבירת קירות. חברת „וירו" הישראלית עבדה כשש שנים על פרוייקט זה ומצאה דרך להתקין מזגן „מפוצל" ללא שבירת קירות. יחידת הכוח מותקנת אמנם מחוץ לדירה (בכך נמנע הרעש בבית,) ובעזרת יחידת כוח אחת אפשר להפעיל מפזרי חום/קור לפי הצורך, במקומות שונים בחדר או בכמה חדרים בדירה. את יחידת הכוח מציבים בהתאם לתנאי הבית. בקומת קרקע אפשר להעמיד ליד הקיר, ובקומה גבוהה יותר, תולים בקיר החיצוני. על־ידי מערכת צינורות אפשר למשוך לכל כוון ולכמה מפזרי חום/קור, מבלי להזדקק ליחידת כוח מיוחדת לכל מפזר. עידור זה מאפשר להכניס מפזר גם לחדר שאין לו קיר חיצוני. החברה הגישה את המזגן החדש לרישום פאטנט, בישראל ובארה"ב, בינתיים היא נותנת אחריות לשנתיים (במקום שנה) והמחיר נמוך בכ־20 אחוז משל שאר המזגנים בשוק — דבר היצרן. (חיה יוסף)

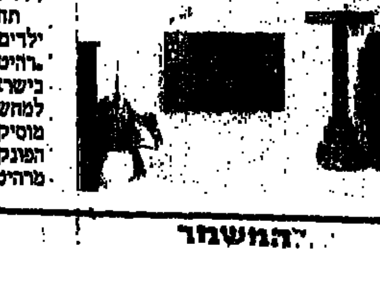

שאלתי אותה מה בחורה נחמדה כמוה עושה במקום מחורבן כמו זה והיא הסבירה לי בדיוק מה היא עושה והוסיפה שזה יעלה לי 50 דולר

מלחמת ק' ב"ק'

לפני כחודש החלה חברת „רוול" לעשות נפשות לקפה שהיא משווקת. מסיבת עיתונאים, ג'ינגלים, פוסטר־מריה ברחובות. ואיפה הקפה? ברשתות השיווק לא מצאנו. מסתבר — מודיע עכשיו אורי רוטשילד, מנכ"ל רוול — שהרשתות הגדולות חזרו בהן מהזמנותיהן, לדבריו — בלחץ של עלית, השולטת בשוק הקפה. רוול פנתה למשרד התעשיה והמסחר והתלוננה על הפעלת כוח מונופוליסטי נגדה. בהמשך, שיגר עורך־דינה מכתב ליועץ המשפטי של הממשלה, התלונן על הפרת „חוק ההגבלים העיסקיים" וביקש התערבות. בינתיים נמכר הקפה של רוול לסוגיו דרך השוק הקמעונאי והרשתות הקטנות. בסניפים השונים של בית־הקפה המפורסם שותים, כמובן, רק קפה זה.

עלית מגיבה בשיווק סוג חדש של קפה. „גולד", הקפה הנמס הנביישי, באריזות של 100 גרם (3.13 שקל) או בפחית, במשקל 200 גרם במחיר 5.63 שקל, שזה פחות ממחיר הקפה הנמס הרגיל (5.72). קפה תורכי „אלדין", הארוז באריזות ואקום, נמכר עתה באריזות של חצי קילו וקילו, בשביל מי שצריך להשקות גדוד. בסופו של דבר, אולי ייצא הצרכן נשכר ממלחמת קפה־בקפה...

תשובה לאבטלה

שבוע אורט בישראל נערך בסיסמה „הכשרה לעבודה — תשובת אורט לאבטלה". במסגרת האירועים הוקמה תערוכת טכנולוגיה בבית־הספר אורט יד סינגלובסקי בת"א, וכה הוצגו פרוייקטים שהוכנו ובוצעו על־ידי התלמידים במגמות השונות. בתמונה: תלמידי מגמת מכאניקה מתרגלים בבקרה ממוחשבת.

רעיון לפיקניק

הפנו את תשומת ליבנו כי הפיתות והלחמניות של „בית המאפה", אלה הארוזות בוואקום ושומרות על טריותן, ללא הקפאה, במשך 12 שבועות — מגיעות ל„הכחלה" (או איך לקרוא להן) לא רק אחרי שאופים אותן 5 דקות בתנור, אלא גם לאחר חימום על גחלים... פשוט, צריך לפתוח את האריזה, לעטוף את הלחמניות או הפיתות בנייר כסף ולהניח על האש. רעיון.

רקפת חסכונית

עשרות בתי־מרקחת מכל חלקי הארץ התאחדו כדי לפתוח במבצע הוזלות על מוצרים שאינם תרופות. מחירי התרופות אחידים לפי החוק ואם כי יש ויכוחים על צדקת חוק זה — בינתיים אין בתי־המרקחת מעוים לעשות משהו בנידון. אבל המוצרים שאינם תרופות — מוצרי היגיינה, קוסמטיקה, תכשירים דנטלים, לתינוקות, היפר־אלרגיים וכו'. יוכו להנחה של 15 עד 50 אחוז, בכל בתי־המרקחת שהצטרפו ל„מבצע רקפת". בתי־מרקחת אלה יציינו את השתייכותם ל„רשת" בשילוט מתאים בחלון הראווה.

חדר ילדים לשנות ה־2000

תחרות לעיצוב מערכת ריהוט לחדרי ילדים ונוער לשנות ה־2000 הוכרזה על ידי „רהיטי כרג" ואגודת אדריכלי הפנים בישראל. המערכת צריכה לכלול מקום למחשבים, למיכשור אלקטרוני, למערכות מוסיקה וכו'. היא תתבסס על עקרון הפונקציונאליות ועל „מרחב מחייה", הסגנו מרהיטים.

בזאר שנתי של „מיח"א"

הבזאר השנתי של מיח"א (מחנכי ילדים חרשים) ייערך השנה לראשונה בבית מיח"א בתל־אביב, ששופץ לאחרונה. לבזאר הגיעה תרומה גדולה של מוצרי אופנה לנשים מייצרן גדול באוסטריה. כן יימכרו בבזאר במחירים מוזלים עבודות־יד מגוונות: כריות דקורטיביות, כיסויי מיטה, עבודות קרושה, תמונות, כלי בית ומטבח, צעצועים, מוצרי קוסמטיקה, תכשיטים מלאכותיים ועוד.

הבזאר יתקיים ביום ג' 15.4.86 משעה 16.00 עד 20.00, ביום ד' 16.4.86 משעה 10.00 עד 20.00.

כל ההכנסות קודש לאחזקתו השוטפת של הארגון.

מה הגיש השף

הטבחים הישראלים זוכים יותר ויותר בפרסים בינלאומיים. הלוואי על הספורטאים כך. הנה התבשרנו כי שף מלון פלאזה בתל־אביב, אבי חדוות, שהוא חבר בחוג אשף־המטבח משנת 1978 ומשתתף דרך קבע בתחרויות בינלאומיות, נכלל בנבחרת הישראלית שזכתה במקום שלישי בתחרות בינלאומית שנערכה בדרום־אפריקה. מהתפריט שהציעה (והכינה) הנבחרת הישראלית כלליי: פרי צבר ממולא בסוגי גבינות; צלעות עגל ממולאות בפירות יבשים תוצרת ישראל ולקינוח כרובית (קרם) ממולאת בננות וקיווי ברוטב מנדרינות.

בתמונה: אבי חדוות עם שלל המדאליות שזכה בהן בהזדמנויות שונות: 6 זהב, 3 כסף, ואחת ארד. כמעט מכבי תל־אביב, מה?

המחאות שי לתינוק

לאלה המתלבטים איזו מתנה לרכוש לרגל אירועים משמחים כמו ברית, „בריתה" או ימי־הולדת לגיל הרך, הוציאה רשת חנויות „שילב" בימים אלה המחאות שי מהודרות, שיהוו תחליף למתנה (ומוצר כלשהו) או צ'ק בנקאי. להמחאות שי יתרונות רבים, הן מצד נותני המתנה והן ממקבליה. השימוש בהן חוסך מאמץ של החלפת מוצר ומסייע לנותני המתנה בבחירת שי. יש אפשרות לוועדי עובדים או חברים קרובים להתארגן ולארגן סכום נכבד, דבר שיעזור מאוד למקבלי המתנה ברכישה בסיסית ושימושית של מוצרים הכרחיים.

הצלחה ליריד C.F–

כ־530.000 $ נאספו ביריד האביב למען איגוד סיסטיק־פיברוזיס שנערך בקניון אילון ברמת־גן — באדיבות חברת קנית ובחסות ראש עיריית רמת־גן.

זהו יריד ראשון מסוגו, אשר כלל בזאר ענק והתרחשויות שונות במשך היום, כגון: הופעות אמנים, ליצנים, בדרנים. בהן לקחו חלק בין היתר תלמידי בית־הספר תלמה ילין, בית־צבי ברמת־גן, תלמידי תיאטרון הבוסתן נתניה, לצד אמנים ידועים יותר כמו זולא והבובות והקרקסון. הכל על טהרת ההתנדבות. במרכז התקיימו תצוגות אופנה, מבצעי הנחות ומכירות פומביות.

בינתיים זה ריק

הלונה־גל שלחוף כינרת נפתח באחד באפריל לעונה השלישית שלו ויהיה פתוח ברציפות עד ה־2 בנובמבר. בדרך כלל בשעות 9־17.30. בחודשים יולי ואוגוסט — גם למשמרת לילה, בין 7 לחצות. ההנהלה מצפה לרבע מיליון מבקרים והשנה יושם הדגש על טיולי הקאיאקים לירדן ובידור וכפרט לצעירים בערב ובלילה. מבטיחים להוסיף סככות צל, כסאות נוח, שטחי דשא, מבני שירות, מזנונים ומתקנים. בינתיים יש להגיע, עוד ריק שם (כמו בתמונה), אבל כה שיהיה בפסח...

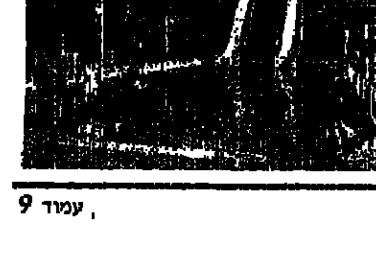

בית"ר ירושלים ניצחה בבלומפילד 0:1 והעלתה את מכבי חיפה למקום הראשון (1:5 נגד באר־שבע)

הפועל תל־אביב – שלום לפיסגה!

★ מכבי ת"א רצה קדימה – 0:2 נגד כפר־סבא ★ הפועל פ"ת – נתניה 0:2 ★ יפו – מכבי פ"ת 0:2

★ שלוש האחרונות בצרות: בני־יהודה – הפועל חיפה 0:5; יבנה – שעריים 1:1; הפועל ירושלים – שמשון 2:2

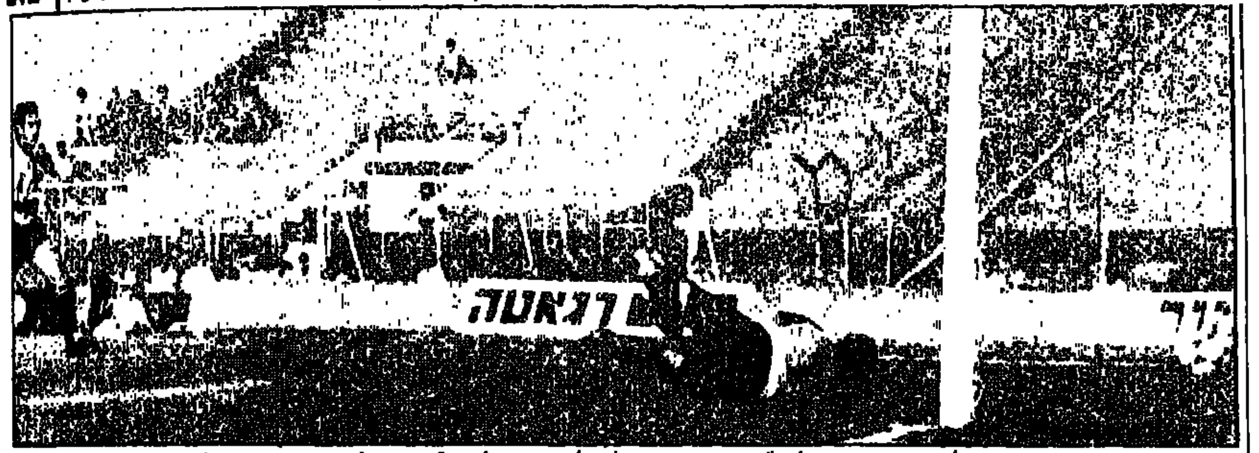

הכדור שהכניע את אריה אלטר, שוער הפועל ת"א. מבעיטתו של אלי אוחנה (בית"ר ירושלים ניצחה – 0:1). (צילום: אריה קנפר)

טבלה לאומית

1. מכבי חיפה	24	13	7	4	18־38	46
2. הפועל תל־אביב	24	12	8	4	20־38	44
3. מכבי תל־אביב	24	11	9	4	20־35	42
4. בית"ר ירושלים	24	12	5	7	24־34	41
5. בני־יהודה תל־אביב	24	10	8	6	11־17	38
6. שמשון תל־אביב	24	8	10	6	31־29	34
7. הפועל באר־שבע	24	8	8	8	18־18	32
8. מכבי פתח־תקווה	24	9	5	10	32־28	32
9. הפועל פתח־תקווה	24	8	7	9	30־30	31
10. מכבי נתניה	24	8	6	10	26־28	30
11. הפועל כפר־סבא	24	7	8	9	30־28	29
12. מכבי יבנה	24	7	8	9	24־18	29
13. מכבי יפו	24	6	9	9	28־20	27
14. מכבי שעריים	24	4	10	10	26־15	22
15. הפועל ירושלים	24	5	6	13	37־25	21
16. הפועל חיפה	24	4	6	14	44־15	18

ארבעה שערים ב־19 דקות

מכבי חיפה
הפועל באר־שבע 1:5 (0:0)

בליין מוחץ, שהניב ארבעה שערים תוך 19 דקות במחצית הראשונה, היווה אתמול את מסמך נצחונה של מכבי חיפה על הפועל באר־שבע — 1:5. בכך רמזה האלופה כי היא מצויה בכושר מעולה לקראת שלב־ההכרעה של הליגה, ובדרך לכיבוש הכתר השלישי ברציפות.

עד כמה היה גדול הישגה של מכבי חיפה תעיד העובדה כי עד לשבת ספגה הפועל באר־שבע 13

השחקן המצטיין: זאהי ארמלי

שערים. רק קבוצה אחת, בני־יהודה, ספגה כמות קטנה יותר של שערים.

החל משריקת הפתיחה שיחקה מכבי חיפה במכונה משומנת. שחקניה נעו בקצב־הסילון והנחיתו לקרשים את הפועל באר־שבע שהיתה חסרת־אונים מול העוצמה והמחץ של החיפנים.

מסכת השערים נפתחה בדקה ה־14: אברהם אבוקרט שלח את רוני רוזנטל לעבר שער באר־שבע: רוני חלף על פני שני מגינים, הטעה בפיקחות את השוער מאריו זוכוביצקי, ובעט לרשת — 0:1.

בדקה ה־22 שער נוסף: המגן מרילי הקשיח את כדור־הקרן, ורפי אוסמו הגדול, המשיך בנגיחה לרשת וכבש שער ליגה ראשון בקבוצה הלאומית — 0:2.

לא חלפו שלוש דקות והתוצאה כבר היתה 0:3. ארמלי פרץ משמאל ולהפתעת הכל בעט מזווית כמעט בלתי־אפשרית והכדור חדר לרשת — 0:3.

מכבי חיפה היתה בתקופה אדירה ובדקה ה־33 נכבש שער נוסף. משה סלקטר נאבק על כדור עם בלם באר־שבע, במרכז הרחבה: ארמלי התברג בין שניהם, חטף את הכדור, פרץ קדימה, היטעה את השוער וגילגל לרשת — 0:4.

ההפסקה קטעה את התנופה החיפנית, וגם יציאתו של ציון מרילי הוציאה את העוקץ ממשחק החיפנים. באר־שבע כבשה שער כבוד שהיתה ראויה לו, בדקה ה־66. השער היה שייך כולו לבלם אפרים דוידי, שפרץ לאורך הקו, ניצל שאננות ההגנה החיפנית ובעט כדור מרוייק לרשתו של אבי רן — 1:4.

דקותיים לפני שריקת הסיום, כאשר רבים מהצופים עשו את דרכם החוצה הצליח משה סלקטר להיכנס לרשימת המבקיעים כשנגח לרשת — 1:5.

שפט יהושע לוויה, שהצהיב את אלי אוחן האורח, לעיני 9000 צופים, באיצטדיון בקרית־אליעזר.

● מכבי חיפה: רן אהרוני (גבעול), רפי אוסמו, אלי כהן, מרילי (קלינגר), ליאור רוזנטל, אברקרט, ממן, ארמלי, סלקטר, רוני רוזנטל.

● הפועל באר־שבע: זכוביצקי, בן־חמו, דוידי, אילון אוזן, דאהן מולטן (בן־יעקב), שושני, אבוגזיר, עזרן (חיון), יובל אוחנה.

יוסף גלזר

● לאומית

מהפכה בטבלת הלאומית בכדורגל. האלופה, מכבי חיפה, חזרה בסערה לפיסגה אתמול בהביסה במחזור ה־24 את הפועל באר־שבע – 1:5. לעומת זאת נחלה הפועל ת"א הפסד שני תוך חמישה ימים בבלומפילד. אחרי שאיבדה את הגביע בהפסידה למכבי חיפה 2:1 נוצחה אתמול בליגה ע"י בית"ר ירושלים – 1:0. זאין לאחר שמשה סיני החטיא בדור־11 במחצית הראשונה.

ארבע קבוצות מועמדות להיאבק בששת המחזורים האחרונים על הבכורה: מכבי חיפה, הפועל תל־אביב, מכבי תל־אביב ובית"ר ירושלים. כשסיכוייה של מכבי חיפה עדיפים.

אכן, צפוי פיניש מלהיב.

שימו לב למכבי ת"א: נצחון רביעי רצוף – הפעם על הפועל כפר־סבא – 0:2. מכבי ת"א התבססה במקום ה־3 כשהיא במרחק 4 נקודות בלבד ממכבי חיפה ו־2 נקודות מהפועל ת"א. הפועל כפר־סבא ירדה מהמקום ה־10 ל־11.

התחתית כמעט גמורה. אף אחת משלוש האחרונות לא ניצחה. סוגרת הטבלה, הפועל חיפה, הובסה בשכונת־התקווה ע"י בני־יהודה ת"א – 5:0. הפועל ירושלים (14), שכבר הוליכה 0:2 נגד שמשון ת"א, נפרדה בתיקו 2:2. ומכבי שעריים (14) סחטה נקודה ביבנה – 1:1. בני־יהודה שמרה על מקומה ה־5: שמשון ת"א נותרה במקום ה־6 ויבנה נדבקה למקום ה־12.

מכבי יפו (13) ניצחה במגרשה את מכבי פ"ת – 0:2, והשוותה את שיאו של הפועל ת"א בתחילת העונה – 13 משחקים ללא הפסד. מכבי פ"ת נותרה במקום ה־8.

נצחון חשוב קצרה הפועל פ"ת על מכבי נתניה – 0:2. הפועל פ"ת נאוששה לאחר סידרת מעידות וטיפסה מהמקום ה־11 ל־9, ומכבי נתניה החליקה מהמקום ה־9 ל־10.

24 שערים – בדיוק כמו בסיבוב הראשון – הובקעו אתמול בשמונת המשחקים שנערכו בחום כבד.

קרייס ואיוניר היו יעילים

מכבי ת"א —
הפועל כפר־סבא 0:2 (0.1)

תוך תצוגת כדורגל מבריקה הצליחה מכבי תל־אביב לזכות בנצחון רביעי רצוף. הפעם על הפועל כפר־סבא, בתוצאה החלקה — 0:2.

שתי הקבוצות גילו משחק פתוח, שלעתים היה מרהיב במסירות מדוייקות, במעבר המהיר מההגנה להתקפה ובסיכונים ליד שני

השחקן המצטיין: בוני גינזבורג

השערים. הפועל כפר־סבא, על־אף שנוצחה הפתיעה לטובה במשחקה הנמרץ וההתקפי. במשך מחצית השעה הראשונה בלבד זכתה כשמונה בעיטות־קרן, אולם חלוציה לא יכלו להכניע את השוער המצויין של מכבי ת"א, בוני גינזבורג, שביכולת מעולה סיכל פעם אחרי פעם את נסיונותיהם של הכפר־סבאים להכניע.

כבר בדקה הראשונה בעט אבי כהן כדור לרשת כפר־סבא אולם השופט יאיר טלינגר פסל את השער בטענת נבדל מוצדקת. חלפו ארבע דקות, וחיים גולדברג הפעלתן במכבי ת"א, מסר כדור מרודד למגן חי קרייס, שעלה לסייע להתקפה, וזה שיגר כדור קשתי מעל אבי ששון — 0:1.

מהעבר השני הצליח הכפר־סבאי איתן רביבו להגביה כדור ומימוני נגח חזק ורק זינוק מעולה של בוני גינזבורג מנע שוויון.

במחצית השנייה חלה נסיגה ביכולת שחקני שתי הקבוצות. חסרונם של מייקל יפה וגדעון סיימון בכפר־סבא ואלי דריקס במכבי ת"א הורגש היטב. בדקה ה־71 ביססה מכבי ת"א את נצחונה. הכל החל בהתקפה אופיינית דווקא של הפועל כפר־סבא. הכדור נהדף על־ידי בלם מכבי ת"א, מנשה שמעונוב, שהעביר למשה גריאני. הקשר שלח את יאיר סגדורי הצעיר, שהגביה לרחבה ומוטי איוניר בבעיטת סיבוב מרוייקת קבע — 0:2.

שפט יאיר טלינגר, לעיני 2000 צופים, באיצטדיון רמת־גן.

● מכבי תל־אביב: גינזבורג, קרמר, אבי כהן, מנשה שמעונוב, קרייס, גולדברג, לולו (איתן לוי), אלון נתן (גוזלי), גריאני, איוניר, סגדורי.

● הפועל כפר־סבא: ששון, איידינגר, מרגון, אוקניה, אינשטיין, מסיקה, בוארון, תמיר בן־דויב, מימוני, יוחר, רביבו.

עמי רוזנברג

● הניחוש הנכון

1. בני־יהודה – הפועל חיפה	1
2. מכבי יפו – מכבי פ"ת	1
3. הפועל ת"א – בית"ר י־ם	2
4. מכבי ת"א – הפ. כפר־סבא	1
5. מכבי יבנה – מכבי שעריים	X
6. הפועל י־ם – שמשון ת"א	X
7. הפועל פ"ת – מכבי נתניה	1
8. מכבי חיפה – הפ. באר־שבע	1
9. הפועל חדרה – הפ. טבריה	2
10. בית"ר נתניה – הכח ר"ג	1
11. מכבי עמידר – הפועל ר"ג	1
12. הפועל עכו – הפועל חולון	2
13. בית"ר חיפה – הפועל לוד	1

● סיוף

● ניר קלוסמן מהפועל כפר־סבא זכה אתמול באליפות ישראל בסיוף במקצוע הדקר, עד גיל 20, לאחר שגבר בגמר על גיר שדה ממכבי פ"ת — 4:10. באליפות החרב, גילאי 20, זכה יצחק סולוביצקי ממכבי נתניה שניצח בגמר את ארז הראל ממכבי ר"ג — 4:5.

13.4.86

מכבי פ"ת שכחה לשחק...

מכבי־יפו
מכבי פ"ת 0:2 (0:2)

13 משחקים ללא הפסד — זה מאזנה של מכבי יפו, שאתמול צברה במגרשה על מכבי פ"ת — 0:2.

היפואים פתחו את המשחק בסערה וכבר בדקה ה־2 נאלץ משה מרכוס, שוער מכבי פ"ת, להוציא כדור ראשון מרשתו. לאחר שמנשה מזרחי, החלוץ המצויין של מכבי

השחקן המצטיין: מנשה מזרחי

יפו, חטף כדור באגף הימני ממגן פ"ת, ישראל כהן, חלף בקלילות על פני הבלם ירון פרסלני, ומול מרכוס, שיצא מולו, הסיט לעבר אמיגה, שמקרוב דחק לרשת — 0:1.

השוער דירבן את היפואים. משחקם היה שוטף. במרכז השדה בלט במיוחד הצעיר יוסי לוי ששלח שוב־ושוב את חלוציו צ'יפרוט, מזרחי ואמיגה, לעבר שערו של מרכוס.

מכבי פ"ת היתה חלשה עד להחריד. שחקניה כמעט שלא נראו במגרש. אייל בגלייטנר הכשרוני נשמר בקפדנות ע"י אלקולומברה, ורוני סרי הצר בהצלחה את צעדיו של עודד מכנס. חלוץ מכבי פ"ת. הגנת מכבי פ"ת היתה חדירה והיפואים הגיעו למצבי הבקעה בקלות רבה.

ואכן, בדקה ה־37 הובקע השער השני: התמקם מנשה מזרחי הפעלתן היטב באגף השמאלי, הבחין בבוטפיקה הכלח־מכוסה באגף ימין, שילח אליו כדור ארוך וזה בבעיטה חדה קבע את תוצאת המחצית — 0:2 ליפו.

המחצית השנייה נפתחה שוב בשליטה מוחלטת של היפואים. כבר בדקה ה־46 החמיץ אמיגה הזדמנות־פז להגדיל את התוצאה, כשמצא את עצמו יחידי מול מרכוס. שוער מכבי פ"ת, ובעט לידיו של השוער המזנק.

שחקני מכבי יפו נעו במגרש בצורה ממושמעת, כשרגש האחריות מנחה כל שחקן. מכבי פ"ת סבלה בעיקר מאדישות וחוסר מוטיבציה של כל שחקניה, בלי יוצא מהכלל. רק חוסר מזל מנע מהיפואים להגדיל את הפער.

שפט דיאמנט, באיצטדיון גאון ביפו, לעיני 1300 צופים.

● מכבי יפו: ליברמן, כהן־צדק, סרי, דניאל, סלימן, בוטפיקה, יוסי כהן, אלקולומברה (לנאורו), מנשה מזרחי, צ'יפרוט (חלפון), אמיגה.

● מכבי פ"ת: מרכוס, גדי מכנס, יחיאל, פרסלני, ישראל כהן (אלי הדיוי), אלישע לוי (אליאסטור), אלון ירוחם, בגלייטנר, עודד מכנס, בן־שמעון, רבינזון.

אלכס קליין

שים לב

לבצע הדו"ח ללא חוכמות

דו"ח מבקר ההסתדרות על פעולות הפועל תל־אביב לא היה זוכה להד גדול כל־כך אילו לא היו אנשי בית־ברנר יוצרים סביבו מהול־שדים. מימצאי ביקורת מסוג זה כבר היו מעולם. הם התקבלו בצורה טבעית. הדברים תוקנו ברובם, ללא סערות. הפעם היה נסיון חמור להכפיש ולדון אנשים, בטרם פירסום הדו"ח, ועל־כך חייב מישהו לשלם.

המישהו הזה — המסתתר מאחורי גבו של מזכיר מועצת פועלי ת"א — אינו איש אחד. זהו צוות שלם שמצא לנכון להזין את כלי־התקשורת בשפע של מידע, שהסתבר שלא היה מדוייק כלל, אפילו שקרי, והיה מגמתי ויזום. הייתי מחמיר עם אותם יועצים שביקשו, בהבל־פה, להרוס חברים שתרמו רבות להפועל ת"א. מה שעשו אותם אישים ראוי לועדת חקירה בפני עצמה.

גם מזכיר מ.פ. ת"א, חרי קאופמן, אינו יכול לצאת נקי מכל העסק־ביש הזה משום שלא ריסן את יועציו ונתן להם להשתולל כאוות־נפשם.

מבקר ההסתדרות עשה עבודה נאמנה, לדעתי. עוד הקל לגבי כמה מאנשי מועצת פועלי ת"א, אבל גם מה שפורסם מורה על העוול שעשו כמה מאנשי „השלטון החדש", בבית־ברנר.

אגודת פאר שהוקמה לפני למעלה מ־50 שנה לא יכולים להרוס במחי־יד, באימרה שהפועל אינו מעניין את נציגי מועצת הפועלים. דברים צריך לתקן. אפשר גם לשנות אבל אסור לנקוט בצעדים בלתי־מקובלים, בלשון המעטה.

אנשי ציבור נבחנים במעשה ולא בהרס. למה שקרה בחודשים האחרונים בבית־ברנר אין מקום בחיים ציבוריים. מבקר ההסתדרות קבע זאת בברורות. עתה יש לבצע את מסקנותיו. כל נסיון לסחבת בביצוע המסקנות עלול לגרום להמשך תעלוליהם של אותם יועצים למיניהם, שהמיטו בושה לא רק על הפועל, אלא על מועצת הפועלים, על שולחיהם, ועליהם עצמם.

* * *

סטנקוביץ יודע הכל!

בשבוע שעבר ביקר בארץ מזכ"ל פיב"א, בורה סטנקוביץ'. הוא שהה בישראל שלושה ימים. בין השאר נפגש עם עתונאים. בשיחה גלוית־לב שהתפתחה לא הסתיר מזכ"ל ההתאחדות הבין־לאומית את דעותיו לגבי הכדורסל הישראלי. לא תמיד החמיא לנו.

מסתבר שסטנקוביץ יודע הכל. גם על המאבקים הפנימיים בין העסקנים הישראלים. במיוחד הביע תמיהה על הפיכת כדורסלנים אמריקנים לאזרחים ישראלים. „אני מבין — אמר סטנקוביץ — שלו סילבר או ג'ון ויליס הם אזרחים ישראלים. רשומים בפיב"א, אבל אינני רואה כיצד יכולים שחקנים כמו אולסי פרי או ארל ויליאמס להיות אזרחים"...

סטנקוביץ לא הסתפק בעקיצה זו בלבד. הוא גם התעניין כיצד שחקנים אמריקנים רבים משחקים בקבוצה כמו... הפועל חולון.

אנשי איגוד הכדורסל ניסו להסביר לו את הסיבות והמניעים, תוך ציון שבעוד כמה שנים יווצר מצב נורמלי של שני אמריקנים בקבוצה. סטנקוביץ, או שהאמין, או לא...

כדאי שנדע שהבעיות הפנימיות שלנו ידועות גם בחוץ, ולרוב בצורה מדוייקת.

* * *

פטפטת של כדורגלנים

מנהג עשו להם בשנים האחרונות כדורגלנים מקבוצות שונות. הם משמיצים זה את זה בהודעות, מעל דפי העתונות. מחסלים חשבונות ומעליבים. בקיצור, גועל־נפש של ממש.

אני מכיר היטב את הכדורגל הישראלי שנים רבות לפני שהשחקנים של היום נולדו. מעולם לא היתה פטפטת כזו, שאינה תורמת מאומה אלא רק מעכירה את האוירה. מאמנים, במקום להרגיע את הרוחות, מצטרפים לקאקאפוניית־ההשמצות ויוורים. לא פעם, לרמה הרכילית של הכדורגלנים.

אמת, יש עתונים ועתונאים הששים לבחוש בנושא, מושכים את הכדורגלנים להשמצות. מה שמשיגים מכל אלה הוא שאוהדי כדורגל נורמליים מתרחקים מהמגרשים מאחר שאינם רוצים לתת יד לשטויות המושמעות. בעוד שהרמה דלה יותר. אל תתפלאו שאחר־כך אין צופים במגרשים. פשוט מגרשים אותם.

המשחק המרכזי

משה סיני לא ידע לכבוש גם בכדור־11

בית"ר ירושלים — הפועל תל־אביב 0.1 (0:0)

מאת יצחק ויסהוף

אלילת־המזל שהיתה צמודה לקבוצת הפועל ת"א במשך מחזורי ליגה רבים נטשה את איצטדיון בלומפילד. הקבוצה שהבקיעה עד לפני שבועיים 38 שערים, לא הצליחה זה השבוע השני, לכבוש שער, וגם אתמול נוצחה 1:0, והפעם ע"י בית"ר ירושלים.

הזדמנויות לכיבוש שערים, כפי שהיו אתמול לשחקני הפועל ת"א, במיוחד במחצית הראשונה, לא ניראים כל יום על מגרשי הכדורגל. לשיאן הגיעו ההחמצות בדקה ה־30 כשמשה סיני לא ניצל

השחקן המצטיין: שלמה שירזי

כדור־11 מטר. לבד מהחמצה זו רשמו שחקני הפועל ת"א במחצית הראשונה עוד חמישה מצבי־הבקעה, ובהם כדור משקוף שנבעט מרגלי יעקב כהן.

הפועל ת"א שלטה ללא־עוררין עד להפסקה. שחקני הקבוצה הטפו את כר־הדשא גלים־גלים. הם הגיעו לרחבת שער בית"ר, ללא מאמץ מיוחד, אך כשלו בבעיטה האחרונה.

במחצית השנייה שיתף מאמן הפועל ת"א, דוד שוויצר, את שני חלוצי־הספסל שלו, שלום אביטן (ששב לאחר פציעה ארוכה) ואלי יאני. גם שיתופם של שניים אלו לא הגביר את המחץ במשחקה של הקבוצה, שכאילו התייאשה מלכבוש שער.

במצב זה התעוררו שחקני בית"ר ירושלים, ובניצוחם של אורי מלמיליאן ואלי אוחנה, כשגם סמי מלכה, שנכנס במקום אמיר כהן בהופעת בכורה־לאומית — גרמו למהפך במשחק שהתאזן, ואף עבר ליוזמתם של הירושלמים.

בית"ר נראתה מסכנת יותר־ויותר את שערו של אריה אלטר. קודם לכיבוש השער בעט מלמיליאן לעמוד שער הפועל ת"א, וגם אלי אוחנה רשם החמצה גדולה. לאחר כיבוש שער־נצחון לזכות בית"ר, בדקה ה־77, יכול היה מלמיליאן להגדיל את הפער כשכדור־עונשין ששיגר ממרחק של 25 מטר אילץ את אלטר למתוח את אבריו, ולהדוף את הכדור לקרן.

הפועל ת"א פתחה את המשחק במטרה לכבוש שער מהיר. כבר בדקה ה־13 ניצב גיל לנדאו בעמדה מצויינת: הוא בעט את הכדור בנוהרף ליעקב כהן, ששיגר כדור חזק למשקוף.

בדקות ה־16־17 בעטו לנדאו ויאנו בזה אחר זה לשער והחמיצו.

בדקה ה־30 שיגר משה סיני כדור לרחבת שער בית"ר: שבתאי לוי הסתער עליו, אך אהוד אשש הכשילו והשופט משה אשכנזי הורה ללאהיכוס על הנקודה־הלבנה. סיני ריץ, בעט למרכז השער ויוסי כורזי, שוער בית"ר, הדף. שירזי, לייתר בטחון, הרחיק את הכדור לקרן. את כדור הקרן הגביה זאנה: סיני המשיך בפרחתו, ושבתאי לוי נגח לחוץ מול שער חשוף. שש דקות להפסקה בעט סיני כדור־עונשין שנראה עושה דרכו לרשת, אך חמק לחוץ.

במחצית השנייה התאזנו הכוחות, ובית"ר סיכנה יותר את שערו של אלטר. בדקה ה־60 ניצב אוחנה מול אלטר, בהזדמנות הבקעה נדירה, אך החמיץ. שבע דקות מאוחר יותר בעט מלמיליאן לעמוד השער. ובדקה ה־77 נכבש שער הנצחון: מלמיליאן מסר לגולדר, שנכנס חמש דקות קודם־לכן: זה המשיך לאוחנה ברחבה: אוחנה ניצל השתהות של הרשליקוביץ ושוקרון, ובעט לרשת — 0:1.

שפט משה אשכנזי, לעיני 9000 צופים, באיצטדיון בלומפילד. צהובים ספגו יוסי זאנה ושבתאי לוי (הפועל) ובן־הרוש (בית"ר).

● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, קדוש, חנן, אזולאי, אשש, בני כהן, בן־הרוש, שירזי, אמיר כהן (סמי מלכה), מלמיליאן, אלי אוחנה, יורן כהן (גולדר).

● הפועל ת"א: אלטר, שוקרון, אקהויז, זאנה, הרשליקוביץ, יאנו, סיני, יעקב כהן (אביטן) עמר, לנדאו (יאני), שבתאי לוי.

גם בני־יהודה יודעת להבקיע

בני־יהודה ת"א —
הפועל חיפה 0:5 (0:0)

זה שלא עשתה קבוצת בני־יהודה במשך כל העונה הצליחה לבצע אתמול במחצית אחת. בה הביסה את הפועל חיפה — 0:5.

בני־יהודה הציגה במחצית השנייה את משחקה הטוב העונה. „התכים" גילו עדיפות ברורה מול הפועל חיפה כשבמיוחד הצטיין הקשר התוקף משה עלו, שלא פעם

השחקן המצטיין: משה עלו

ראה ברחבת שער הפועל חיפה. ומהירותו איפשרה לו לחזור לעמדת המגן. חבריו בהגנה לא התקשו לעצור את חלוצי הירוב החלשים.

מנגד השלימה כנראה הפועל חיפה עם ירידתה לליגה הארצית. הקבוצה האורחת היתה חלשה וההגנה חדירה. שחקניה כלל לא לחמו.

אם הצליחו החיפנים לשמור על שער נקי במחצית הראשונה היה זה בגלל החום שהרדים כנראה את חלוצי בני־יהודה.

מכסת השערים החלה רק בדקה ה־56: המגן משה עלו הגביה משמאל, בן־טובים נגח לכוון השער: השוער גיורא אנטמן הדף את הכדור והקשר אייל חיים שבא ברחבה, נגח בעט כדור מהאויר לפינה העליונה — 0:1.

בדקה ה־64 אותו משה עלו שלח כדור־עומק לחלוץ משה אייזנברג: הוא קבע בבעיטה על שער אנטמן יצא משערו והדף. הקשר נסים כהן השתלט על הכדור ומ־35 מטר ראה שאין שוער בין הקורות ובעט כדור קשתי פנימה — 0:2.

בדקה ה־74: נסים כהן שלח כדור באגף ימין לצחי קוסטיקה, וזה מזווית קשה בעט בחצי גובה כדור מסובב, שהטעה את אנטמן וחדר פנימה — 0:3.

חלפו שלוש דקות, השופט יעקב שיינר פסק על כדור־עונשין נגד שוער הפועל חיפה על „צעדים מיותרים": שעשה עם הכדור. נסים כהן הסיט לבן־טובים שבעט שטוח וחזק פנימה — 0:4.

בדקה ה־84 נחתמה תוצאת המשחק: נסים כהן השתלט על הכדור ברחבה, ומקרוב בעט פנימה — 0:5.

הקשר החיפני שלומי שטיקר, שלא השלים עם השער החמישי, ניגש לשופט וצעק: „לך ללמוד לשפוט" הוא הורחק מייד.

שפט יעקב שיינר, לעיני 1000 צופים, בשכונת־התקווה. שיינר שלף ארבעה כרטיסים צהובים ליעקב סגל (בני־יהודה): גדי אמסלם, יצחק בזוורגי ואבי ליפשיץ מהפועל חיפה.

● בני־יהודה: אפויג, סלמן, אדיב, סגל, עלו, נסים כהן, ניסן כהן (קוסטיקה), רוני מאיר, אייל חיים, אייזנברג (צעירי), בן־טובים.

● הפועל חיפה: אנטמן, חדד, מזרחי, דוד לוי, אמסלם, גבאי, שטיקר (הורחק), ליפשיץ (בן־נון), בזוורגי, רוקמן, קירשנר.

נפתלי כהן

● מלך השערים

1. ארמלי (מכבי חיפה)	12
2. איוניר (מכבי ת"א)	11
–. רבינזון (מכבי פ"ת)	11
4. לוין (הפועל פ"ת)	9
–. מלמיליאן (בית"ר י־ם)	9
6. אסייג (הפועל י־ם)	8
–. דיין (הפועל ירושלים)	8
–. אלי כהן (הפועל ת"א)	8
–. לביא (מכבי נתניה)	8
–. ר. רוזנטל (מכבי חיפה)	8

13.4.86

חי קרייס, מגן מכבי ת"א, מבקיע את השער לרשת הפועל כפר־סבא (0:2). (צילום: רוני קנפר)

צמד של אסייג לא הספיק

הפועל ירושלים־
שמשון ת"א 2:2 (2:1)

פתיחה מהממת של הפועל ירושלים, שבבשה שני שערים ב־11 דקות הפתיחה, כמעט שלא עזרו לה בסיום המשחק נגד שמשון ת"א, שהסתיים בתיקו — 2.2.

הפועל ירושלים הפתיעה את שמשון כשפתחה את המשחק בסערה וכבר בדקה ה־9 הוליכה 0.1:

השחקן המצטיין: יאיר אסייג

מישל דיין הגביה כדור קרן: לסנר נכשל בהדיפתו ויאיר אסייג השתלט על הכדור ובעט חד וחלק לרשת — 0.1.

חלפו דקותיים והמחנה הירושלמי צהל שוב: גני הוכשל על קו ה־16: דיין בעט לחומת שמשון: הכדור נהדף בגבו של אחד השחקנים. הגיע לאסייג, שגם הפעם לא נכשל — 0:2.

בדקות הראשונות התנהל משחק ער ומעניין. הפועל ירושלים לחצה במטרה לכבוש עוד שערים ואילו שמשון ביססה את משחקה על התקפות מתפרצות. בדקה ה־13 בעט אדמוני למשקוף שער הפועל ירושלים ובדקה ה־15 הצליח דמתי לצמק ל־1.2: כדור ארוך הונגה לעבר שער הפועל ירושלים, וגדעון דמתי נגח לרשת.

במחצית השנייה התגלתה הפועל ירושלים בכל מערומיה. הקבוצה חדלה לתפקד ושחקני שמשון עשו בהגנתה ככל שרצו. רק בדקה ה־60 ביצעה הפועל ירושלים את התקפתה הראשונה לאחר ההפסקה. אסייג שלח את גני לפריצת־יחיד. אך זה נכשל מול לסנר כשבעט לחוץ.

שמשון שלטה ללא־עוררין ובדקה ה־85 השיגה את השוויון: כדור־קרן שהוגבה נגנח מראשו של אלי כהן לעברו של אפרים ארביב, שבנגיחה שנייה קבע — 2:2.

שפט היטב יצחק רוזנברג. שישה צהובים לתא־שמע, שפירא ואסייג מהפועל ירושלים. 700 צופים חזו במשחק במגרש ימק"א.

● הפועל ירושלים: בזרנו, תא־שמע, שפירא, נחמיאס, ציון אוחנה, הרמה, שלומי מלכה, דיין, בוזגלו, גני (בסון), אסייג.

● שמשון: לסנר, עובדיה, אלי כהן, דהרי, הלל אבי, מלכה, ארביב, ארמוני, דמתי, סרין (לוויתן), שוקרון (מאיר שלום).

נפתלי קורן

בן־שאנן ובסון חייכו סוף־סוף

הפועל פ"ת־
מכבי נתניה 0:2 (0:0)

לאחר תקופה ארוכה של אכזבות נראו אתמול חיוכים בקבוצת הפועל פתח־תקוה, לאחר נצחון ביתי־נאה 0:2 על מכבי נתניה.

החום הכבד השפיע על יכולתן של שתי הקבוצות. השחקנים נעו בעצלתיים, ושתיית מים במהלך המשחק מנעה מהם ל„התייבש".

הפועל פ"ת התעלתה במחצית השנייה. על המלאכה ניצחו ניר אלון, מעוז הגנת הפועל פ"ת,

השחקן המצטיין: ניר אלון

ושלישיית הקשרים — גיא לוי, חיים בן־שאנן ואלון חזן. אלו דחפו את החלוצים, ניר לוין ורונן הלל, שאיכזבו במהלך המשחק.

מנגד היתה מכבי נתניה. ללא אריה חביב, נסים ברדה, שמעון מנחם, בני לם, וברוך חסן, צל של עצמה. זה החל בהגנה חדירה ומבולבלת, דרך שחקני קישור חלשים והחלוצים. שלום תקוה, דוד לביא, רוני לוי ויגאל מנחם. יעדיפו לשכוח את משחק־הנפל.

בדקות הפתיחה החטיאו בן־שאנן ולוין ממצבים נוחים. מנגד החטיא דוד לביא שער בטוח בדקה ה־16 מול השוער רוני ג'רבי.

בדקה ה־33 היו שחקני הפועל פ"ת קרובים לכיבוש שער. אלון חזן, שפרץ משמאל, הגביה כדור לתיבת החמש, ורונן הלל בעט מקרוב את הכדור למשקוף הפנימי.

בדקות אלו היו ההגנות חדירות ובדקה ה־37 נפסל שער של יגאל מנחם בטענת נבדל.

לאחר ההפסקה ניכר יתרונה של הפועל פ"ת. בדקה ה־51 הרים אלי מחפוד כדור וחיים בן־שאנן המשיכו מהאויר לרשת — 0:1.

שחקני נתניה העייפים לא ניסו כלל להשוות, ובדקה ה־85 ספגו שער נוסף בנגיחה של מני בסון, שהחליף דקותיים קודם־לכן את ניר לוין החלש. בסון ניצל כדור־הגבהה של בן־שאנן ואת קפאונם של מגיני נתניה — 0:2.

שלוש דקות לסיום הרחיק השופט צבי שריד את רונן הלל מהפועל פ"ת, שבעט ללא כדור במיכה רוזן ממכבי נתניה.

800 צופים חזו במשחק שנערך בפתח־תקוה.

● הפועל פ"ת: רוני ג'רבי, יוסף בודניוק, אלון, קרוזשוילי, מחפוד, בן־שאנן, חזן (אילית), גיא לוי, לוין (בסון), הלל (הורחק).

● מכבי נתניה: בלרב, רוזן, בר, חיים לוי, קורן, גבאי, לוזון (עציוני), שלום תקוה, רוני לוי, לביא, יגאל מנחם.

משה רוזנברג

● נוער

בנוער: הפועל ת"א – בית"ר ירושלים 1:8

לעומת בוגרי המועדון גילו כדורגלני הנוער של הפועל תל־אביב יכולת הבקעה מעולה מול בית"ר ירושלים, כשהביסו אותה במחזור ה־24 בליגה הלאומית לנוער — 1:8.

מוליכת הטבלה, הפועל פ"ת, איבדה נקודת ליגה בביתה כשסיימה בתיקו 1:1 עם מכבי נתניה.

שתי קבוצות הצמרת של מכבי חיפה והפועל באר־שבע לא יכלו זו לזו וסיימו בתיקו 0:0.

יתר התוצאות: בני־יהודה ת"א — הפועל חיפה 2:4; מכבי יפו — מכבי פ"ת 1:1; מכבי ת"א — הפועל כפר־סבא 2:3; הפועל חדרה — הפועל ר"ג 1:1.

צמרת הטבלה
(לאחר 24 מחזורים)

1. הפועל פ"ת	17־42	34
2. הפועל באר־שבע	15־31	29
3. מכבי חיפה	33־44	28
4. מכבי נתניה	19־26	27
5. הפועל ת"א	30־39	26

שוויון במגדל ביבנה

מכבי יבנה
מכבי שעריים 1:1 (0:0)

לא מספיק להקיף 80 דקות כדי לזכות בנצחון, בזאת התנסו אתמול כדורגלני מכבי יבנה שסיימו בתיקו ביתי — 1:1 עם מכבי שעריים.

רק לחלוצי יבנה — שמעון פריץ ודוד ועקנין — יש תשובות מדוע הובקע שער שעריים רק פעם אחת. לפחות חמש פעמים ניצחו השניים.

השחקן המצטיין: אדיר שמיר

בעימות אחד מול אחד, עם שוער שעריים, אדיר שמיר, בכל הפעמים לא איפסו את רגליהם, ושמיר יכול היה ליקלוט את הכדורים ללא בעיות.

לצידו של שמיר בלט בשעריים הבלם שלמה קירט, שכיסה וחיפה על מישגי חבריו להגנה.

כבר בדקה הראשונה ניתנה לאשר חלפון מיבנה הזדמנות לכבוש שער, אך את הכדור שנבעט מקרוב הדף שמיר לקרן.

בדקה ה־12 שוב החמצה של יבנה. בתום מסירות כפולות בין ציון יעקב ודוד ועקנין בעט ועקנין מול שער חשוף לחוץ.

יכולתה החלשה של מכבי שעריים באה לידי ביטוי לאורך כל המחצית הראשונה. היא לא סיכנה כלל את שער יבנה, ורק בדקה ה־49 נבעט הכדור הראשון לעברו של השוער יצחק לוי.

לחץ יבנה נמשך גם במחצית השנייה, ובדקה ה־56 קבע דוד ועקנין מקרוב — 0:1.

לאחר הפיגור יצאו שחקני שעריים לסידרת התקפות שלא היו מסוכנות. באחת מהתקפות אלו הריץ מיקי בן־שיטרית (65) את אבי כהן, שניצב בעמדת נבדל. ללא תגובת השופט יצחק בן־יצחק, כהן ניצל את ההזדמנות. ומול יצחק לוי לא נכשל והישווה — 1:1.

יבנה המשיכה בלחצה, ולשיאה הגיעה בדקה ה־90 כשדוד ועקנין בעט מול רשת חשופה לחוץ.

1500 צופים חזו במשחק שנערך ביבנה.

● מכבי יבנה: יצחק לוי, אבי סרין (בואריון), כולוכוז, אלקבץ, אזולאי, ועלואה, בן־שטעון, ציון יעקב, חלפון (אבנעים), שמעון פריץ, ועקנין.

● מכבי שעריים: שמיר, אבי כהן, קירט, יצחק צבי, מריציאנו, קופר, מלכה (ייזדמן), עירון, גד, בן־שיטרית, איתן שלום (ש. נחמני).

אברהם בין

● במחזור הבא

ליגה לאומית

מכבי חיפה — בני־יהודה ת"א; הפועל באר־שבע — הפועל פ"ת; מכבי נתניה — הפועל ירושלים; שמשון ת"א — מכבי יבנה; מכבי שעריים — מכבי ת"א; הפועל כפר־סבא — הפועל ת"א; בית"ר ירושלים — מכבי יפו; מכבי פ"ת — הפועל חיפה.

ליגה ארצית

הפועל עכו — הפועל חדרה; הפועל חולון — הפועל יהוד; הפועל בית־שמש — מכבי רמת־עמידר; הפועל רמת־גן — הפועל מרמורק; הפועל רמת־השרון — בית"ר ת"א; בית"ר רמלה — בית"ר נתניה; הכח רמת־גן — בית"ר חיפה; הפועל לוד — הפועל טבריה.

ליגה א', צפון

מכבי עפולה — הפועל עליה כפר־סבא; מכבי שפרעם — הפועל רעננה; בית"ר נהריה — הפועל בית־שאן; מכבי אח"י נצרת — הפועל נצרת־עלית; הפועל קרית־אתא — הפועל קרית־שמונה; הפועל טירת־הכרמל — מכבי טמרה; מכבי חדרה — מכבי אור־עקיבא.

ליגה א', דרום

הפועל ירוחם — הפועל אשקלון; הפועל אור־יהודה — מכבי קרית־גת; הפועל קרית־מלאכי — הפועל קרית־אונו; לזרוס חולון — מכבי השקמה ר"ג; הפועל בת־ים — בית"ר באר־שבע; הפועל אזור — הפועל דימונה.

● שי שמעוני מאגודת גלגלי־העין גבעתיים ניצח אתמול בנירוץ אופניים שהיה באיזור רמלה, לוד ונחשון, כשעבר 15 ק"מ בזמן של 1:00.54 שעה. שני, באותו הזמן, היה אייל הסנפלד מהפועל חיפה. והשלישי — בועז בירמן, גם הוא מחיפה, וגם הוא באותו הזמן.

ליגה א'

דרום

● אשקלון: הפועל אשקלון — הפועל דימונה 1:0 (0:0). שער הנצחון לאשקלון הובקע מרגלי עמר מכלוף (87). שפט רחמים דינצ'י, לעיני 600 צופים.

● קרית־אונו: הפועל קרית־אונו — לזרוס חולון 1:1 (0:1). לקרית־אונו כבש גיא סבג (14) ללזרוס: הרצל חסון (48). שפט יצחק יתכס, לעיני 100 צופים.

● באר־שבע: בית"ר באר־שבע — הפועל אזור 3:0 (0:1). כבשו לבאר־שבע: חיים פרנקו (43 בבעיטת־11) ויוסי פוזימה (75, 82). שפט ציון אילון, לעיני 200 צופים.

● קרית־גת: מכבי קרית־גת — הפועל קרית־מלאכי 1:0 (0:0). שער הנצחון: אלי אדרי (78). שפט בני כהן, לעיני 100 צופים.

● מרוזבים: הפועל ירוחם — הפועל ראשל"צ 0:0. שפט אהרון שרעבי, לעיני 100 צופים.

● רמת־גן: מכבי רמת־השקמה — הפועל בת־ים 0:0. שפט ראובן לוין, לעיני 100 צופים.

הטבלה הדרומית
(לאחר המחזור ה־22)

1. הפועל דימונה	12־27	29
2. הפועל ראשל"צ	14־24	28
3. בית"ר באר־שבע	14־22	27
4. לזרוס חולון	14־20	27
5. הפ. קרית־מלאכי	17־20	23
6. הפועל אשקלון	13־12	22
7. מכבי קרית־גת	18־19	21
8. הפועל בת־ים	18־15	21
9. הפועל קרית־אונו	19־16	20
10. הפועל אזור	20־15	19
11. הפועל אור־יהודה	24־16	19
12. הפועל ירוחם*	8־18	19
13. מכ. רמת־השקמה	24־13	15

* משחק עודף

צפון

● בית־שאן: הפועל בית־שאן — מכבי אח"י נצרת 1:0 (0:0). שער־הנצחון: חנייה אלגריסי (61). רפא מנצרת הורחק (75). שפט דוד בן־ברוך, לעיני 400 צופים.

● רעננה: בית"ר נהריה — הפועל רעננה 1:0 (0:0). נסים אלפסי הבקיע את שער־הנצחון (55). שפט ראובן זיני, לעיני 150 צופים.

● טמרה: מכבי חדרה — מכבי טמרה 4:1 (2:1). לחדרה הבקיעו: גבי סבג (15, 26, 85) וחן חבטי (72). לטמרה: איילון עצמי (24). שפט ישראל ביבי, לעיני 200 צופים.

● עפולה: מכבי עפולה — מכבי שפרעם 1:0 (1:0). שער־הנצחון: אהרון גואטה (30). שפט עובדיה בן־יצחק, לעיני 200 צופים.

● כפר־סבא: מכבי אור־עקיבא — הפועל עליה כפ"ס 2:1 (1:0). לאור־עקיבא הבקיעו יוסף אוקה (40) ואלגנני (80). לכפ"ס: אבי לוי (65). שפט גבי פריץ, לעיני 250 צופים.

● קרית־שמונה: הפועל טירת־הכרמל — הפועל קרית־שמונה 2:0 (1:0). שערים לטירת־הכרמל: שרביט (10) ודוד בבה (80). שפט עבדול גבריין, לעיני 300 צופים.

● נצרת: הפועל נצרת־עלית — הפועל קרית־אתא 0:0. שפט חיים שפר, לעיני 200 צופים.

הטבלה הצפונית
(לאחר המחזור ה־24)

1. הפועל בית־שאן	22־48	34
2. בית"ר נהריה	24־34	32
3. מכבי חדרה	28־37	27
4. הפ. קרית־שמונה	23־26	27
5. הפועל קרית־אתא	15־18	27
6. עליה כפר־סבא	29־33	26
7. מכבי נצרת	31־30	22
8. הפועל רעננה	26־22	22
9. הפ. טירת־הכרמל	40־26	22
10. מכבי שפרעם	34־30	21
11. מכבי טמרה	34־34	20
12. מכבי עפולה	33־18	20
13. מכבי אור־עקיבא	32־28	19
14. הפ. נצרת־עלית	30־20	17

● טניס שולחן

הפועל ר"ג – אלופה.

קבוצת הפועל רמת־גן הבטיחה לעצמה בסוף השבוע את כתר האליפות בטניס־שולחן כשניצחה במשחק בפליי־אוף העליון את האלופה הקודמת, מכבי זבולון־יעקב 4:6.

במשחק־המוקד גבר יוסי בוגן על עדי רוזנבאום 2:1.

תוצאות נוספות בפליי־אוף העליון: מכבי ת"א־הפועל לוד 3:7; הפועל חולון־הפועל חדרה 3:7; אליצור נתניה־מכבי התוכנים קרית־מלאכי 3:7.

הכח הדהימה בנצחון על בית"ר נתניה 0:1

רק 2:2 לבית"ר ת"א נגד רמלה ★ נצחונות ללוד ולרמת־עמידר ★ מאבק מרובע על שלושת הכרטיסים ללאומית ★ בית"ר חיפה כבר ירדה

גם בליגה הארצית החריף המאבק בתום המחזור ה־24. ארבע קבוצות נאבקות על שלושת הכרטיסים לליגה הלאומית בכדורגל. הפתעת אתמול: נצחון קבוצת התחתית של הכח רמת־גן בנתניה, על המובילה, בית"ר נתניה — 0:1.

גם השנייה, בית"ר ת"א, לא הצליחה לנצח במגרשה — 2:2 עם בית"ר רמלה.

לעומת זאת ניצחו שתי הקבוצות האחרות מהצמרת: הפועל לוד הורידה סופית את בית"ר חיפה לליגה א' — 0:2 ומכבי רמת־עמידר גברה בדרבי על הפועל רמת־גן — 0:1.

נוסף להכח ר"ג זכו שתי קבוצות אחרות, הנאבקות נגד הירידה, בנצחונות: הפועל מרמורק גברה על הפועל רמת־השרון — 0:1, והפועל יהוד ניצחה את הפועל בית־שמש — 0:1.

שתי קבוצות צמרת ניצחו 0:1: הפועל חדרה את הפועל טבריה והפועל חולון את הפועל עכו.

אברהם לוי הדהים בנתניה

הכח רמת־גן — בית"ר נתניה 0:1 (0:1)

שער ראשון במשחקי הסיבוב השני הבקיעה אתמול קבוצת התחתית של הכח רמת־גן. היה זה שער מדהים והחשוב בנצחון המפתיע בנתניה על המובילה, בית"ר נתניה — 0:1.

בית"ר נתניה גילתה חולשה רבה. הכח מהתחתית היוותה יריב שקול לנתנייתים, וכבר בדקה ה־14 הובקע שער־הנצחון: הקשר המעלתן אברהם לוי בעט כדור חזק מ־20 מטר לרשת.

שחקני בית"ר האדישים והחלשים כמעט שלא סיכנו במהלך כל המשחק את שערו של שלמה גורדמן מהכח.

שפט שלמה יוסף, לעיני 500 צופים, בנתניה.

רמלה ניצלה נסיגת בית"ר ת"א

בית"ר ת"א — בית"ר רמלה 2:2 (0:2)

במשחק המסמר נפרדו קבוצות בית"ר ת"א ובית"ר רמלה בתיקו 2:2.

התל־אביבים גילו יתרון ברור במחצית הראשונה. הם כבשו שני שערים מרגלי רחמים עמרן (7) ויעקב גומדר (45), כשבין שני השערים החטיאו לפחות חמש הזדמנויות.

כניסתו של ישראל רוידשוילי לשורות בית"ר רמלה, לאחר ההפסקה, והיחלשות בית"ר ת"א, גרמו למפנה. תוך שש דקות חשובות התוצאה. עופר שמואלי ניצל בדקה ה־61 מישגה בהגנת הירוק, ובדקה ה־67 קבע רוידשוילי בבעיטה מ־20 מטר — 2:2.

שפט אריה פרוסט, לעיני 200 צופים, בהרצליה.

רחמים שלום כבש בדרבי

מכבי רמת־עמידר — הפועל רמת־גן 0:1 (0:1)

שער שכבש רחמים שלום, חלוץ מכבי רמת־עמידר, כבר בדקה ה־2, הכריע את גורל הדרבי הרמת־גני. הפועל רמת־גן נוצחה 1:0.

רק 300 צופים חזו במשחק שהתנהל ביתרון קל של רמת־עמידר — מדווח כתבנו יוסף חכם.

שער הנצחון הובקע בכדור־עונשין מ־20 מטר אל בין החיבורים.

בדקות האחרונות ניסו כדורגלני הפועל רמת־גן להשוות ובדקה ה־80 נעץ דוד ביטון את הכדור במשקוף שער עמידר. את ביטון חיקה בדקה ה־90 דני כהן מעמידר, כשגם כדורו נהדף בקורה.

שפט יצחק אורגד ברמת־עמידר.

הצמרת עדיפה על התחתית

הפועל לוד — בית"ר חיפה 0:2 (0:2)

שני שערים שהובקעו במחצית הראשונה העניקו להפועל לוד נצחון צודק 0:2 על היורדת מבית"ר חיפה, באיצטדיון בקרית־אליעזר.

דוד שרביט, קשר לוד, העלה את קבוצתו ליתרון בדקה ה־12. לחץ לוד הניב שער שני בדקה ה־36, לאחר נגיעת־יד של המגן החיפני דורון מרדכי פסק השופט רני ימפולר על כדור־11, וכני סמדג'ה קבע — 0:2.

בלוד הצטיין הקשר עמוס ברטר — ששלט במגרש.

300 צופים חזו במשחק שנערך בקרית־אליעזר.

פ"ת העניקה נצחון ל... מרמורק

הפועל מרמורק — הפועל רמת־השרון 0:1 (0:0)

צירוף בין שני שחקני פתח־תקוה לשעבר, פנחס שבטר מהפועל ואילן בנדירור ממכבי, היקנה נצחון חשוב לקבוצתם, הפועל מרמורק, על הפועל רמת־השרון — 0:1.

בדקה ה־50 נקבעה בעיטת־עונשין בלתי־ישירה ברחבת שער רמת־השרון. שבטר הסיט לבנדירור, וזה בעט לרשת.

שחקני רמת־השרון שגילו עדיפות במחצית הראשונה לא יכלו להגנת מרמורק, בה היטיב לשחק משה כהן, לשעבר שחקן... הפועל פ"ת.

שפט שלמה שור, לעיני 100 צופים, ברחובות.

שלושה הורחקו במשחק בחדרה

הפועל חדרה — הפועל טבריה 0:1 (0:0)

שער אחד ושלושה מורחקים היו במשחק הנצחון של הפועל חדרה, במגרשה על הפועל טבריה — 0:1.

המשחק החלש התעורר עם הבקעת השער של אורי צ'ארש מחדרה שבעט מ־25 מטר אלכסונית לשער אל בין החיבורים.

הסגיעות התופניות הגיעו לשיאן בדקה ה־87. אלון סלומון מחדרה הוכשל בגסות, נוצרה מהומה, המשחק הופסק עשר דקות של התכתשויות, דחיפות, יריקות ובמהלכן הרחיק השופט יוסף שוער את משה גמן ודוד אבוטבול מטבריה ועופר בן־שמואל מחדרה.

200 צופים חזו במשחק בחדרה.

● ארצית

(אחרי 24 מחזורים)

.1	בית"ר נתניה	18–40	47
.2	בית"ר ת"א	23–42	44
.3	הפועל לוד	23–31	43
.4	מכבי עמידר	16–23	42
.5	הפועל חדרה	21–27	38
.6	הפועל חולון	24–27	38
.7	בית"ר רמלה	18–21	34
.8	הפועל טבריה	27–26	33
.9	הפועל עכו	19–25	32
.10	הפועל רמת־השרון	29–28	31
.11	הפועל רמת־גן	27–26	29
.12	הפועל מרמורק	32–25	28
.13	הכח רמת־גן	30–17	28
.14	הפועל יהוד	23–20	27
.15	הפועל בית־שמש	34–15	15
.16	בית"ר חיפה	41–12	9

גנון הותיר יהוד בתמונה

הפועל יהוד — הפועל בית־שמש 0:1 (0:1)

הפועל יהוד המשיכה בשרשרת הישגיה, והפעם נצחון ביתי צודק על הפועל בית־שמש — 0:1.

שחקני יהוד ניצלו את חולשת בית־שמש, ובדקה ה־27 השיגו שער־נצחון: יהודה דוגץ' הריץ את אהרון גנון, וזה מול שידרו, בעט ללא קושי לרשת.

במחצית השנייה התעוררו שחקני בית־שמש אך חלוציהם לא יכלו לחלוף על פני מעוז הגנת יהוד, הבלם הרצל שאול.

שפט יעקב אלימלך, לעיני 500 צופים, ביהוד.

שער מהיר הכריע בעכו

הפועל חולון — הפועל עכו 0:1 (0:1)

שער־בזק שנכבש כבר בדקה ה־8 העניק נצחון חוץ להפועל חולון על הפועל עכו — 0:1.

כחלוף חמש דקות עבר החולוני יוסי עמרני על פני שומרו, גדי אוחיון, ובעט מקרוב לרשת.

החולונים, בניצוחו של הקשר בני רמתי, גילו עדיפות ונצחונם הושג גם בגלל חולשה רבה של רוב שחקני עכו.

שפט קלמן ציטרמן, לעיני 1500 צופים, בעכו.

רכס ניצח במירוץ מגידו

משה רכס ממגידו זכה אתמול בקיבוץ ולית באליפות מירוצי־השדה במועצה האזורית מגידו כשעבר 5700 מ' ב־20:55.0 דק', לפני דב פל מעין־השופט — 20:50 והרצל מרמנבוים מהזורע — 22:28.

בנוער עד גיל 18 הגיע ראשון יואב תמיר מדליה — 22:41 דק'.

בין הנערים, גילאי 16, למרחק 2600 מ', ניצח בועז איזנברג ממשמר־העמק — 8:35 דק'; נערים, 14 — שלמה רונן מגבעת־עוז — 8:38; ילדים, 12 — רביב שכטר ושי מנדלסון מדליה; ילדות, 12 — אליה ביטמן מדליה.

הפועל אום־אל־פאחם הורידה את בקה־אל־גרביה

מאת סעיד מאהר, כתבנו לענייני ספורט במגזר הערבי

קבוצת הפועל אום־אל־פאחם (ליגה ב', צפון ב') גברה אתמול על הפועל בקה־אל־גרבייה — 0:2, וגרמה לירידתה לליגה ג'.

קבוצות הצמרת במחוז צפון ב' ממשיכות לאבד: הפועל טייבה נוצחה ע"י מכבי עוספיה — 2:1, ואילו הפועל סולם סיימה את משחקה הביתי עם הפועל גבעת־אולגה בתיקו 2:2.

קבוצת הפועל איחוד צעירי יפו דולקת בטבלת מחוז דרום א' אחרי הפועל טירה. שתי הקבוצות ניצחו.

● צפון ב': הפועל נחליאל — הפועל מגדל־העמק 1:1; מכבי עוספיה — הפועל טייבה 2:1; הפועל דליית־אל־כרמל — הפועל יקנעם 0:1; הפועל סולם — הפועל גבעת־אולגה 2:2; הפועל בית־אליעזר — הפועל איקסאל 1:0; הפועל אום־אל־פאחם — הפועל בקה־אל־גרבייה 2:0; מכבי צור־שלום — מכבי זכרון־יעקב 1:4.

● צפון א': הפועל סכנין — הפועל מגדל־כרום 6:0; הפועל בני־טמרה — מכבי קרית־ביאליק 1:0; הפועל חצור — הפועל בני־נצרת 1:4.

● דרום א': הפועל טירה — בית"ר ראש־העין 1:2; איחוד צעירי יפו — הפועל מחנה־יהודה 1:2; הפועל כפר־קאסם — הפועל ג'לג'וליה 1:1.

לאסתר ולנפתלי כהן

שפע ברכות להולדת

ליאת

מדור הספורט

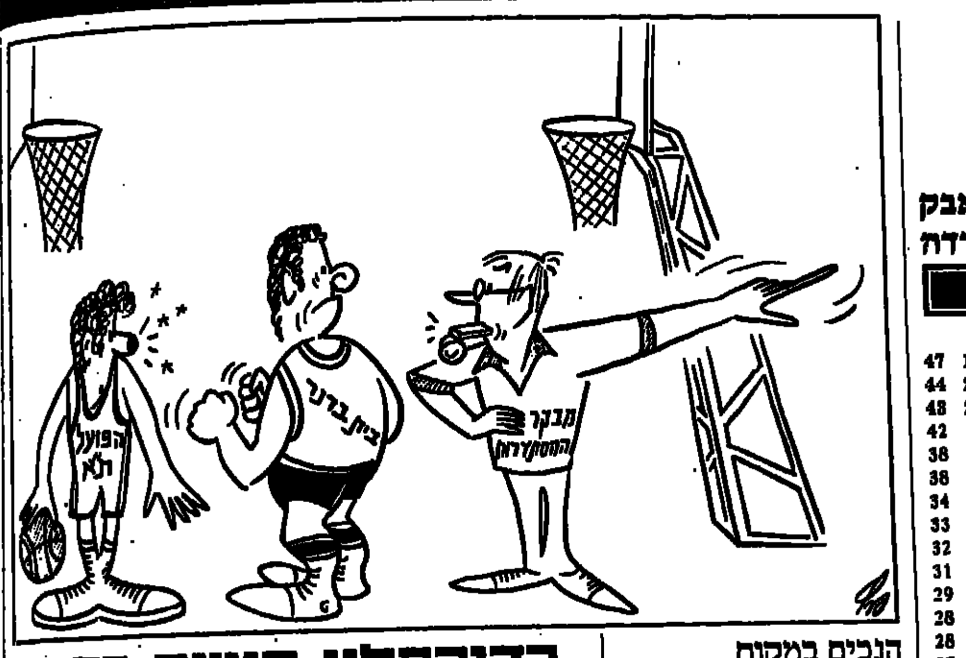

הנכים במקום ה־5 באוסטרליה

מאת אברהם תשובה

נבחרת הנכים של ישראל בכדורסל שמרה על מעמדה בצמרת כדורסל הנכים בעולם, כשדורגה במקום החמישי בסיום משחקיה בתחרויות הגביע העולמי, שנערכו באוסטרליה.

בשני משחקיה האחרונים שנערכו על המקומות 8־5 גברה ישראל על איטליה — 44:68 ועל שבדיה — 52:65 (18:33) (30:33). בשני המשחקים הפגינה ישראל משחק מהיר ושוטף, שהקנה לה את הנצחונות.

קולעי הנקודות נגד איטליה: גויאל 20; לוי 10; חגאי 8; צור 6; יעקב 6; פרח 4; שרטוב 4; לושקוב 4; אבוטבול 2; כהן 2 ושפרן 2.

במשחק נגד שבדיה גילה ברוך חגאי משחק מעולה. בעקבות הצטיינותו בטורניר כולו נבחר חגאי לכדורסלן מצטיין. קולעי הנקודות במשחק נגד שבדיה: חגאי 22; לוי 14; גויאל 11; לושקוב 8; צור 8 ושרטוב 2.

למשחק הגמר על הגביע העולמי העפילו ארה"ב וקנדה.

כדורסלני הנוער בדרך לגמר אליפות אירופה

ישראל ניצחה את פולין 70:96 והפסידה בקרב גדול ליוגוסלביה 112:94

● כדורסל

שרות "על המשמר"

כדורסלני נבחרת הנוער של ישראל יצפו הערב במתח במשחק בין נבחרות יוגוסלביה ויוון. נצחון יווני בן 3 נקודות ומעלה, יסתום את הגולל על סיכויי נבחרת הנוער שלנו להעפיל למשחקי גמר אליפות אירופה לנוער בחודש אוגוסט באוסטריה. נצחון יוגוסלבי, שהוא צפוי, או הפסד בפחות מ־9 נקודות יקנה לישראלים את המקום השני במשחקים המוקדמים באליפות אירופה לנוער, הנערכים בקראייבה, יוגוסלביה, ואת הזכות לשחק בגמר.

מהלך זה נוצר אתמול לאחר שישראל נוצחה ע"י יוגוסלביה — 112:94, ויוון גברה על פולין — 66:71. ביום שישי הכניסה ישראל את פולין 70:97.

במשחק ההפסד ליוגוסלביה הציגה ישראל יכולת מלהיבה במחצית הראשונה, בה הוליכה 50:52. במחצית זו גילה ליאור אודיטי יכולת מצויינת, אך 4 עבירות שצבר ב־20 הדקות הראשונות מנעו ממנו לשחק בחופשיות בהמשך. גם לאורן שמר היו עבירות רבות. לעומתם איכזב נרב הנפלר, שגילה עייפות. היוגוסלבים, להם ארבעה שחקנים בגובה של 2.10 מטר, קלעו במחצית השנייה 10 נקודות ללא מענה, ומוטטו את הישראלים.

הירבו לקלוע לישראל: ליאור אודיטי 28; נרב הנפלר 16, ואבי מזרחי 12.

ביום שישי הכניסה ישראל במשחק מצויין, את פולין — 70:97 (34:54). במשחק זה התעלה נרב הנפלר שקלע 37 נקודות. בין יתר הקולעים היו: אורן שמר 17 ליאור אודיטי 11 וגלעד כץ 8.

● טניס

מנסדורף זכה בירושלים

עמוס מנסדורף, המדורג מספר 1 בטורניר "תמרים הגדול" בירושלים זכה בבכורה ובהמחאה על־סך 5000 דולאר, לאחר שניצח בגמר את וולי מאסור מאוסטרליה, במשחק שנמשך שעתיים וחצי — 6:1, 7:6, 6:2.

סך־כל הפרסים בתחרות היה 25 אלף דולאר, והיא נערכה בחסות חברת גלי ובנק דיסקונט.

במשחקי חצי־הגמר שנערכו ביום שישי גבר מנסדורף על גרי מילר מדרום־אפריקה — 6:4, 6:3, 3:6, וולי מאסור ניצח את ניק פלחה מאנגליה — 6:4, 4:6.

בתואר לזוגות זכו הדרום אפריקנים, בריאן לוין וגרי מילר, לאחר שגברו על רנסטר ושאולי מפינלנד — 6:3, 6:2.

בחצי־הגמר גברו לוין ומילר על גליקשטיין ומנסדורף — 6:1, 617, 6:4.

הפועל ת"א ובאר־שבע התחלקו במדליות

מתאבקי הפועל ת"א והפועל באר־שבע זכו בשלוש מדליות זהב כל אחת, באליפות ישראל בהיאבקות.

האלופים: 55 ק"ג — (באר־שבע) 59 ק"ג — בני קליבה (הפועל בני־יהודה) 63 ק"ג — גיורא חיבשין (באר־שבע) 68 ק"ג — יגאל קליטר (ת"א) 74 ק"ג — מאור סולובר (ב"ש) 78 ק"ג — שוקי טסלר (ת"א) 78 ק"ג — אילן מזרחי (ת"א).

סמית תורחק מ־3 משחקים ראשונים בליגה הלאומית

כדורסלן הפועל ירושלים, ד' סמית, ששיחק העונה לקבוצתו בליגה הלאומית, הורחק בסוף השבוע ע"י ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל לשלושה משחקים בפועל [illegible]

[illegible]

הפועל ירושלים מוסיפה להוליך

פרידלנד ניצחה את נבות ובונין

● אתלטיקה

מאת אריה ציטלים

קבוצת הפועל ירושלים ממשיכה להוליך בתום הסיבוב השני בליגה הבין־אגודתית באתלטיקה, לפני אס"א תל־אביב והפועל עמק־חפר.

בתחרות שנערכה אתמול באיצטדיון האתלטיקה בהדר־יוסף הושגו מספר תוצאות נאות. שלומי אזולאי מהפועל עמק־חפר קבע בריצה ל־800 מטר — 1.51.86 דקה. סיגל גונן מאס"א ת"א קפצה לרוחק — 6.15 מטר.

את הפתעת התחרות סיפקה רות פרידלנד, בת ה־14 שגברה בריצת 200 מטר על דליה נבות ודלית בונין, בזמן של 25.84 שניות.

יתר התוצאות:

● בנים: 200 מטר — אבי ניסנקורן (אס"א ת"א) 22.75; 400 משוכות — יהודה מזרחי (הפועל ירושלים) 54.17; 5000 מטר — אריה גמליאל (מכבי ת"א) 14:24.26; קפיצה משולשת — גיל למל (הפועל ירושלים) 14.94 מטר; קפיצה לגובה — נתן שמילוביץ (עמק־חפר) 2.05, לפני גדעון הרמה, באותה תוצאה; זריקת דיסקוס — עופר גרשון (ב"ש) 42.98 מטר; ידוי כידון — עמי רבינוביץ (מכבי ת"א) 44.32 מטר.

● בנות: 400 משוכות — פועה נייגר (הפועל ירושלים) 64.24; 800 מטר — פאינה ינקלביץ (אס"א ת"א) 2:13.48; דיסקוס — כנרת כהן (גליל־עליון) 29.70 מטר.

השתתפו כ־200 ספורטאים.

● מערב־גרמניה זכתה בטורניר שש־הגדולות בהוקי, שנערך בקראצ'י, לאחר שגברה על הולנד — 1:2. אוסטרליה תפסה את המקום השני למרות שנוצחה ע"י אלופת העולם והאלופה האולימפית, פקיסטאן — 3:1. פקיסטאן סיימה שלישית, קודם־לכן נוצחה מערב־גרמניה ע"י בריטניה — 1:0.

ליברפול ואברטון ניצחו — נאבקות על הבכורה

● הליגה האנגלית

שתי נציגות העיר ליברפול שיפגשו ב־10 במאי בגמר הגביע האנגלי בכדורגל ממשיכות להלום בצמרת הליגה, ואתמול הוסיפו לפונקציה עוד 3 נקודות.

האלופה אברטון ניצחה בהייבורי את הקבוצה המארחת ארסנל — 0:1, משער שהבקיע אדריאן היט בדקה ה־81. היט נכנס למשחק כמחליף, וזה היה השער ה־15 שלו העונה.

ליברפול השיגה נצחון מחוץ למגרשה על קבוצת התחתית של קובנטרי — 0:5. האירי הבין־לאומי רוני וילן כבש שלושער; הדני הבין־לאומי יאן מלבי והוולשי הבין־לאומי ראש השלימו את המלאכה.

מנצ'סטר־יונייטד, השלישית בטבלה, עם 5 נקודות פחות מאשר לאלופה, תקיים את משחקה היום באולד־טרפורד נגד שפילד, התשיעית בטבלה.

גורלה של ווסט־ברומיץ', האחרונה בטבלה, נחרץ לשחק בעונה הבאה בליגה השנייה. היא נחלה אתמול את הפסדה ה־24, כשנוצחה ע"י קווינס־פארק־ריינג'רס משערו של גרי בניסטר. בעקבותיה תלך כנראה גם בת־עירה בירמינגהאם, שהובסה בניוקאסל — 4:1 ע"י הקבוצה המקומית. שניים משעריה הובקעו ע"י האנגלי הבין־לאומי פיטר ברדסלי.

קבוצה אחת מהליגה השנייה כבר הבטיחה את השתתפותה בעונה הבאה בליגה הבכירה. זוהי נוריץ', אשר שבה לאחר שבילתה עונה אחת בלבד בליגת־המשנה. אתמול השיגה נצחון־חוץ על ברדפורד־סיטי — 0:2.

נצחון חשוב השיגה ווסטהאם על אוקספורד — 1:3, כאשר הסקוטים הבין־לאומיים מקאבני וסטיוארט כבשו שערים. בעקבות הפסדה ירדה אוקספורד למקום ה־20, ממנו נושרים לליגה השנייה, ואילו אסטון וילה טיפסה ממקום זה בעקבות נצחונה על ווטפורד — 1:4.

תוצאות נוספות: איפסוויץ' — מנצ'סטר־סיטי 0:0; לוטון — טוטנהאם 1:1; נוטינגהאם — צ'לסי 0:0; סאותהמפטון — לסטר 0:0.

● שני משחקים מרכזיים התקיימו אתמול בסקוטלנד. במיפגש בין שתי הראשונות בטבלה הביסה המוליכה, הארטס, בדנדי, את היברניאן — 0:3, משעריהם של רוברטסון (2) וסנדי קלארק. נצחון חוץ השיגה סלטיק על האלופה אברדין — 0:1. הארטס הגדילה את יתרונה בפסגה ל־47 נקודות, והיא מקדימה ב־5 נקודות את סלטיק ודנדי. ריינג'רס נוצחה ע"י קליידבנק — 2:1; ובאותה תוצאה ניצחה סנט מירן את מאדרוול. היברניאן — דנדי 0:1.

הנשיא חיים הרצוג היה אתמול שלישי, יחד עם יעקב אבנעים, שלום שבתאי (ראש מועצת אור־עקיבא) ועו"ד מיכאל פיקס באליפות אור־עקיבא בגולף. הרביעייה המנצחת הורכבה מאבי לוי, לסלי מרקוס, פיליפ טרודה והשמנד פתיאזס.

הליגה האנגלית

.1	ליברפול	37	36:78	73
.2	אברטון	36	38:75	73
.3	מנצ'סטר־יונ.	37	31:61	68
.4	צ'לסי	36	43:52	67
.5	ווסטהאם	34	31:55	66
.6	לוטון	38	39:57	62
.7	ארסנל	37	40:44	62
.8	נוטינגהאם	38	50:64	60
.9	ניוקאסל	37	56:60	59
.10	שפילד־וונסדיי	36	51:52	57
.11	ווטפורד	35	51:59	53
.12	טוטנהאם	37	43:58	52
.13	קווינס־פארק	39	56:46	49
.14	מנצ'סטר־סיטי	38	50:40	44
.15	סאותהמפטון	37	47:42	42
.16	לסטר	38	66:51	39
.17	אסטון־וילה	38	60:45	38
.18	איפסוויץ'	37	48:28	38
.19	קובנטרי	39	69:45	37
.20	אוקספורד	38	75:55	36
.21	בירמינגהאם	38	63:30	29
.22	ווסט־ברומיץ'	38	81:29	22

● הליגה הגרמנית

ברמן נוצחה ובאיירן ניצחה

שלוש קבוצות הצמרת יצאו אתמול למשחק חוץ, במחזור ה־31 במשחקי הליגה המערב־גרמנית בכדורגל, ורק קבוצה אחת ניצחה. היתה זו האלופה, באיירן מינכן, שגברה על קבוצת־התחתית של דורטמונד — 0:3 וצימקה לשתי נקודות את הפער בינה לבין המוליכה וורדר ברמן, שהפסידה באורדינגן — 1:0.

מנשנגלדבאך נשארה במקום השלישי (41), למרות שהפסידה ללברקוזן 3:1.

לברמן 47 נקודות, לפני באיירן 45.

תוצאות נוספות: נירנברג — קלן 1:3; דיסלדורף־המבורג 1:3; בוכום־הנובר 2:3; קייזרסלאוטרן — שטוטגרט 2:2; פרנקפורט־שאלקה 0:3; מנהיים־סארבריקן 0:1. בעקבות הפסד זה הודיעה סארבריקן על פיטורי מאמנה, אובה קלימצבסקי, שאימן את הפועל חיפה.

● המדורג, מספר 1 בטורניר הגדולים בדאלאס, מאטס וילנדר, הפסיד בחצי־הגמר לבן־ארצו, אנדרס יאריד — 6:4, 7:5, 6:3. בוריס בקר, המדורג 2, ניצח לאחר קרב מרתק את האמריקני פול אנקונט — 5:7, 5:7, 1:6, וישחק בחצי־הגמר נגד השבדי יואכים ניסטרום.

● קליעה

ארמיסט — אלוף באקדח אויר

ג'רי ארמיסט מהפועל ת"א זכה אתמול באליפות ישראל בקליעה באקדח אויר, לאחר שצבר 569 נקודות, לפני יעקב מוסתיאל, גם הוא מהפועל ת"א ושלמה שפיר מהפועל חולון — 558 נקודות.

באליפות הנשים זכתה חיה קירשנר מהפועל קרית־אונו — 372 נקודות, לפני ענת אוסטר מהפועל פרדס־חנה — 366 נקודות וכטי טכנאי מהפועל מעברות — 360 נקודות.

בין הנוער ניצח יעקב סלוק מהפועל חולון — 356 נקודות.

באליפות הקבוצתית זכתה הפועל ת"א — 1653 נקודות, לפני הפועל פ"ת — 1648 והפועל מעברות — 1639.

● בליגה בסופטבול ניצחה קבוצה ה־36 את כוח המרכז — 1:31, קריית־ריצ'רד — מכבי ת"א 2:5.

נפטר משה בן־דוב

משה בן־דוב, מראשוני הפועל, נפטר אתמול בגיל 82, בעפולה. בן־דוב, תושב עפולה, אירגן אירועים ונשפי ספורט בעמק יזרעאל מאז הגיעו ארצה ב־1934 וסייע לפיתוח הפועל בכיכר העמק. על פועלו הרב זכה מטעם המועצה לעיטור "יקיר עפולה" ומטעם מרכז הפועל זכה בשנת 1981 לעיטור "לאיש כפועלו".

נבחרות ישראל — הערב במשחקי טורניר־האביב

● כדורעף

נבחרות ישראל בכדורעף, לגברים ולנשים, יפתחו הערב את תחרויות השלב הראשון בטורניר־האביב, שיתקיימו באוסטריה ובנורבגיה.

נבחרת הגברים של ישראל משחקת בזלצבורג, אוסטריה, והגרלה לבית קשה. הערב ב־8 תתמודד עם נבחרתה החזקה של מערב־גרמניה.

מחר תשחק ישראל, שקיימה מחנה־אימון באינסברוק, עם בלגיה, ומחרתיים עם אוסטריה ב'.

נבחרת הנשים תתחרה היום ב־4.30 אחה"צ במשחק־הבכורה בטורניר־האביב לנשים בעיירה הנורבגית גז'וביק עם דנמרק.

מחר ישחקו הישראליות עם שוויץ ומחרתיים עם צרפת.

אשכול — אלופת ההתעמלות

באליפות ההתעמלות העובדת במתעמלות שנערכה במכון וינגייט ניצחה בדרגה א' קבוצת אשכול.

● דרגה א': 1. אשכול — 219.45 נקודות; 2. עמק־הירדן — 213.65; 3. יזרעאל — 212.85.

● דרגה ב': 1. אפיקים — 264.6; 2. אשכול — 251.85; 3. עמק־הירדן — 246.75.

● דרגה ג': 1. עמק־הירדן — 212.20; 2. עמק־הירדן ב' — 190.85; 3. אשכול — 160.40.

בתחרות האישית ניצח בדרגה 1 ניר כהנא (הפועל אשכול) — 45.70 נקודות; בדרגה 2 — יעל פורת (יזרעאל/שריד) 44.30; בדרגה 3 — אייל נתיב (יזרעאל/שריד) 45.30; בדרגה 4 — בנג'י קרוקר (עמק־הירדן) 47.35.

בתחרות השתתפו יותר מ־100 מתעמלים מחמישה קיבוצים. יו"ר איגוד ההתעמלות, משה גובר, בירך את המשתתפים וציין את הפעילות הרבה בסניפים קטנים והבטיח לתמוך בהם.

בסיום התחרות הופיעה קבוצת מתעמלים ממערב־גרמניה, המתארחת בעמק־הירדן. חברי מועדון שטוטגרט הלהיבו את הצופים בהתעמלות על־מכשירים.

משעור־הגולן. את הפרסים חילקו דב לופי, יו"ר הוועדה המקצועית; ארם כהן, ואמנון כהן, רכז מדור הספורט הבין קיבוצי.

צפריר ויעקבי — אלופי הזוגות

ארנון צפריר ועזר יעקבי מקיבוץ גבת הוכרזו אתמול כאלופי התחרות העובדת בטניס לזוגות, לאחר שגברו בגמר על ניר שטרן ויעקב אפרתי מכפר־בלום — 1:2.

מעל גיל 40 זכו ישי הויטמן ואיתמר זערוני, שגברו בגמר על ישראל אכל וויליק — 1:2. בזוגות מעורבים ניצחו רונית בייגון ועודד בר־דב את איה שץ ואלי פרי — 0:2.

התחרות נערכה במרכז־הטניס בקריית־שמונה.

משחק שני הערב: הפועל ר"ג נגד מכבי ראשל"צ

מאת יוסף חכם

המשחק השני בסדרת המשחקים בגמר־ליגה, בין קבוצות הפועל רמת־גן ומכבי ראשל"צ על תואר אלופת הליגה הלאומית, יתקיים הערב ב־8.30 באולם האוניברסיטה ברמת־אביב.

במשחק הראשון בשבוע שעבר ניצחה מכבי ראשל"צ — 18:19, ע"י אדם כהן.

הרכבים משוערים: הפועל רמת־גן: שוער — וייס, שחקני־שדה — סומר, גרא, קושניה, אריאלי, רגן, הרמונסקי.

מכבי ראשל"צ: שוער — סאמט (סלע), שחקני־שדה — מרכוביץ, יוסיפוביץ, רודנר (כשן), צרפתי (פוטקו), כנען, אוסלנדר.

מאחורי הקלעים

ההרחקה איפשרה לאלי כהן לצאת לירח־דבש...

שרף גמל לשוייצר על החפסד בעונה שעברה ★ מלחי הצי השישי "הפחידו" את מכבי בת־גלים ★ סטיב שלכטר כבר אוחד את כדורגלני... מכבי חיפה ★ האמא של שחר פרקיס מדורגת ראשונה

★ ★ ★ קשר קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א, אלי כהן, חלם להיות "שחקן השנה", או לפחות להיכלל ב"נבחרת העונה". ככלות הכל לא היתה לו עונה מוצלחת יותר. אולם משחק־הגביע ביום שלישי בבלומפילד, נגד מכבי חיפה, טרף את קלפיו. הרחקתו של אלי כהן החזירה לו את תדמיתו הקודמת, הבלתי־סימפטית, של "כסחן". אגב, אלי כהן הורחק בפעם השנייה נגד מכבי חיפה על־ידי אותו שופט, יעקב שיינר. מוטי חביב מציין כי ההרחקה עזרה בכל זאת לאלי כהן במישור אחר: לסיים את ההכנות לטקס נשואיו הערב בבת־ים. ביום רביעי יועמד לדין משמעתי ולירח־הדבש יוכל לצאת "ללא כדורגל". גליון ההרשעות של הכדורגלן עלול להביא להרחקה ממושכת. התקווה של אלי כהן היא להיות מורחק לא יותר מאשר לשישה משחקים, כדי להופיע למשחק־הנעילה בליגה נגד... מכבי חיפה ★ ★ ★ כדורגלן מכבי ת"א, אלי דריקס, אינו אוהב לשחק נגד מכבי יבנה. קבוצה בה הופיע בעונה שעברה ונשאר מיודד עם רבים מאנשי העיירה. במשחק הגביע, בשבוע שעבר, "נהנה" דריקס לא לשחק נגד יבנה. הוא ישב על הספסל בגלל עונש־צהבת. השבוע סיים את עונשו לשחק מחרתיים נגד...מכבי יבנה, במיפגש החוזר בין שתי הקבוצות בשמינית־גמר הגביע באיצטדיון ברמת־גן: המשחק הראשון נסתיים בתיקו אפס ★ ★ ★ דוד סיני, אחיו הבכור של כדורגלן הפועל ת"א, משה סיני, מוכן להיבדק במכונת־אמת כדי להוכיח שכדור ה־11 שפסק השופט שיינר וגרם להפסד הפועל ת"א למכבי חיפה (2:1), לא היה מוצדק. מוטי חביב מציין שדוד סיני שישב סמוך לאירוע, מוכן להישבע כי לא היה כלל פנדל. מי שמכירו יודע שמעולם לא חיווה דיעה כה נחרצת, כמו במקרה זה ★ ★ ★ לקראת משחק הגביע בין שתי הראשונות בטבלת הליגה הלאומית שהתה מכבי חיפה במלון רמת־אביב. היא העדיפה מלון זה על פני מלון אחר, הקאונטרי־קלוב, בו שהתה לפני שנה, ערב גמר הגביע נגד בית"ר ירושלים, בו הפסידה 1:0. החילוף היה בגלל עין־הרע. הסתבר כי משנה מלון — משנה מזל ★ ★ ★ נצחון מכבי חיפה היה ראשון בתולדות מיפגשי הגביע בין שתי הקבוצות. "היסטוריון הכדורגל" החיפני, יצחק הברמן, אמר לכתבנו יוסף גלזר שבשלושת המיפגשים הקודמים בגביע ניצחה הפועל ת"א, מהם שניים בחצי־הגמר ★ ★ ★ במכבי חיפה ציינו כי בעקיפין פרעו "חוב אישי" למאמן הפועל ת"א, דוד שוויצר, שבעונה שעברה אימן את בית"ר ירושלים, שניצחה בגמר את הקבוצה החיפנית ★ ★ ★

בן־טובים — מנהל

★ ★ ★ קפטן בני־יהודה ת"א, אשר בן־טובים, מועמד לשמש בעונה הבאה כמנהל הקבוצה — מגלה מוטי חביב. בן־טובים מבקש לקבל את התפקיד עם סמכויות מקצועיות לאחר שסיים את לימודיו במכון־וינגייט. לא מן הנמנע שבן־טובים ישמש כמנהל לצידו של יעקב גרונדמן, המועמד לשוב ולאמן בשכונת־התקוה. יעד נוסף של גרונדמן הוא הפועל לוד, שם לא ימשיך לאמן שמואל רוזנטל ★ ★ ★ בית"ר נתניה, המובילה בליגה הארצית, מזוהה לא פעם עם...הפועל ת"א. בגלל המאמן יהושע (שייע) פייגנבוים, מאמן בית"ר נתניה, לשעבר כוכב הפועל ת"א, שעה שהמשותף בין שתי הקבוצות הוא המקום הראשון. לפני שבוע היה עוד משהו משותף: הפועל ת"א ובית"ר נתניה נוצחו שתיהן 0:1 בליגה ו־2:1 בגביע ★ ★ ★ הבין־לאומי לשעבר, אברהם ארואטי, עושה חיל כמאמן. באמצע העונה נטל את שרביט האימון של קבוצת הפועל איחוד צעירי יפו מליגה ב', הקבוצה היתה אז בתחתית וכיום נאבקת על כרטיס העליה לליגה א'. היפואים מבקשים להחתים את ארואטי לעונה נוספת ★ ★ ★ משחק כדורסל בליגה א' נערך ביום שלישי בערב בין קבוצות מכבי בת־גלים ומכבי קרית־ביאליק (51:58). שחקני שתי הקבוצות לא התעניינו כל־כך מה שקורה במגרש... על שולחן המזכירות הוצב טרנזיסטור והכדורסלנים היו מרותקים למשחק שמינית־גמר גביע הכדורגל בין מכבי חיפה והפועל ת"א. אגב, מכבי קרית־ביאליק הצליחה "להפחיד" את מכבי ת"א, אגב, מכבי קרית־ביאליק הצליחה "להפחיד" — מספר יוסף גלזר — את יריבתה כאשר בחימום נראו בשורותיה שלושה שאומי־עור. הסתבר שאלה היו מלחים מאוניות הצי השישי שעגנו בנמל חיפה ופשוט ביקשו לשחק קצת. מאמן ביאליק, אבי ברלך, בעבר כדורסלן מכבי חיפה ומכבי מוצקין, איפשר להם לקלוע בחימום ★ ★ ★ ימים לאחר הזכייה בגביע־המדינה בכדורעף ביקש ראש עיריית בת־ים, אהוד קנמון, לערוך קבלת־פנים לקבוצות הגברים והנשים של הפועל בת־ים. העירייה פנתה למועצת הפועלים ואז התברר כי אין אפשרות לקיים אותה. הסיבה: כוכבי הקבוצות יצאו לחו"ל. ארבעה משחקני קבוצת הגברים — רפי רולניק, רז בוזית, אורי חבר ויעקב רשקר — המריאו עם הנבחרת הלאומית לטורניר־האביב באוסטריה, יומיים לאחר־מכן יצאה גם נבחרת הנשים, ועמה שלוש נציגות מהפועל בת־ים — שרונה ונקר, ענת הרשקו ונילי חנני. ראש העיר נאלץ לדחות את קבלת־הפנים עד לשוב הכדורעפנים והכדורעפניות ★ ★ ★

שרף וזלוטיקמן נפגשו ב...אילת

★ ★ ★ מחר אמורה להתקיים בתל־אביב פגישה בין המאמן הלאומי צבי שרף לבין כדורסלן הפועל חולון, חיים זלוטיקמן, בקשר לצירופו לסגל המתכונן לאליפות אירופה, דרגה ב' בבלגיה. יצחק ויסהוף מציין שהשניים כבר נפגשו בשבוע שעבר כשהיו בחופשה ב...אילת, אבל כנראה שבנופש אין מדברים על כיונס. יוסף גלזר מוסיף שזלוטיקמן קיבל הצעה מהפועל הגליל־העליון לשחק בקבוצה זו בעונה הבאה ★ ★ ★ קיט בנט, שחקנה המצטיין של הפועל רמת־גן, נמצא על כוונת הפועל חיפה. בעיר־הכרמל רוצים לראותו בשורותיה. מאמן הפועל חיפה, רני כהנא, הגיש לראשי הקבוצה תכנית עבודה והביע תקווה כי פתיחת העונה הבאה תהיה מוצלחת מזו שהיתה בעונה שעברה ★ ★ ★ עומר יעקבי, כדורסלן הפועל ת"א ונבחרת ישראל, נמצא בשרות מילואים. יעקבי אינו מבזבז את זמנו לריק. הוא עורך אימוני ריצה בשרות ומבקש להיכנס לכושר גבוה לקראת אימוני הנבחרת. יעקבי רוצה לשכוח במהירות את העונה הגרועה שלו בהפועל ת"א ומחפש קבוצה לקראת העונה הבאה. ייתכן שישוב להפועל חולון ★ ★ ★ החתמתו של כדורסלן הפועל רמת־גן ונבחרת ישראל, סטיב שלכטר, במכבי חיפה, תסיים כנראה את הרומן עם בין־לאומי אחר, שי כספי, שלא הצליח במכבי חיפה אך מבוקש מאד ע"י קבוצות בליגה הארצית. כספי מעדיף לשחק בלאומית. שלכטר ימשיך להתגורר בבית יצחק ליד נתניה. בשבוע שעבר נראה במחיצת ראשי מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה, היו"ר אבנר יוסף ועו"ד שמואל אלקלעי, במשחק הכדורגל בבלומפילד — דיווחו של יוסף גלזר ★ ★ ★ קבוצת בית"ר ת"א רוצה בשרותיו של הבין־לאומי של הפועל חולון, גיון ויליס. הכדורסלן הביע הסכמה. אם אכן יצטרף לבית"ר ת"א ישחק יחד עם שחקן אחר של הפועל ת"א בעבר, פנחס חוזה. בינתיים החתימו בבית"ר ת"א את השחקן הזר המצטיין, דוייט גזנס, לעונה נוספת. גזנס יקבל תוספת של 20 אחוז לשכר שקיבל בעונה החולפת ★ ★ ★ טוטו־המאמנים בקבוצת הכדורסל של בית"ר ת"א הסתיים בסוף השבוע בצורה מפתיעה — מציין יצחק ויסהוף. מאמן הקבוצה בעונה החולפת, יאיר שרון, דרש סכום הגבוה פי שלושה ממה שקיבל בעונה שהסתיימה ומועמדותו ירדה. גם משה וינקרנץ ביקש סכום גבוה וגם הוא ירד מהפרק. ראשי בית"ר ת"א פנו לאלי קנטי, שהיה עוזרו של אריה מליניאק בהפועל הגליל־העליון. קנטי הסכים לתנאים והוחתם מיד ★ ★ ★

החגיגה הכפולה של פינייה להב

★ ★ ★ פנחס (פינייה) להב, יו"ר מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א בעונה שעברה, חגג בשבוע שעבר שני אירועים משמחים. אחד — במישור הציבורי. השני — במישור האישי. פינייה שהושמץ על ידי כמה מאנשי בית־ברנר, זכה לגיבוי מלא, יחד עם חברו אברהם פלדה, ממבקר ההסתדרות. אבל לפינייה היתה עוד שמחה, גדולה יותר, כשהשיא את בנו משפי באולמי גן־אורנים. רבים מחבריו באו להשתתף בשמחתו. בין הבאים היה ראש עיריית ת"א, שלמה (צ'יץ') להט ורבים מחברי מועצת העירייה. פינייה משמש כמנכ"ל עיריית ת"א ★ ★ ★ אותה שעה ערכה באולם סמוך בגן־האורנים מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א מסיבת סיום העונה. מוזמנים רבים שהיו בדרכם לחתונת להב התבלבלו ונכנסו, עם המתנות שבידיהם, למסיבה של אנשי מכבי תל־אביב ★ ★ ★ מנכ"ל פיב"א, בורה סטנקוביץ, שערך ביקור בן שלושה ימים בישראל התארח באחד הימים בקיבוץ גבעת־חיים, איחוד, קיבוצו של יו"ר איגוד הכדורסל, יוסף (יושה) עגנבי. מנכ"ל פיב"א, שכבר ביקר בישראל, סייר הפעם במפעלים, בבתי־הילדים ואף סעד בחדר־האוכל של הקיבוץ. ביום נסיעתו נפגש מנכ"ל פיב"א עם שר החינוך והתרבות, יצחק נבון ★ ★ ★ בהפועל עפולה היתה עונה מוצלחת בכדורסל, דווקא בעונה שבה נמחקה קבוצת הבוגרים מהמפה הלאומית. הקבוצה הבוגרת חזרה לארצית, וקבוצת הילדים העפילה לגמר גביע־המדינה לאחר שניצחה בנקודה את מכבי חיפה ★ ★ ★ במשך שנים רבות היו שופטי הכדורסל במחוז חיפה למעלה ממחצית השופטים הבין־לאומיים, וכן בליגה הלאומית. בשעות מוהר היו שמונה שופטים בין־לאומיים מחיפה והאזור. העונה הצטמק המספר לשני בין־לאומיים בלבד — אברהם זגול ושמעון (לישא) גוטליב. ישנו מועמד נוסף לבין־לאומי, שלום ולצר, ושני שופטים בליגה הלאומית, שאול קוק ומשה ודה. אגב, לפני משחק גמר גביע־המדינה, בשבוע שעבר ביד־אליהו, הוענקו גביעי־פרישה לארבעה בין־לאומיים, מהם שני חיפנים, יוסף גרזמן וברוך שוסמייר, וכן לבנימין המון וליעקב מורים ★ ★ ★ בטורניר הטניס לותיקות בנהריה דורגה ראשונה אביה פרקיס, אמו של הטניסאי המצטיין שחר פרקיס. גם האב יאיר משתתף בתחרויות הותיקים. האח הצעיר מאחריו נדבק גם הוא ב"חיידק" המשפחתי ★ ★ ★

ארגון „אם־19" בפעולה — במקום שהנשק לא מועיל דרוש דמיון פוליטי

מחתרת עורפת־ראש

מאת יהודה צור

ראשי הצבא בקולומביה משוכנעים, כי תנועת אם־19, קבוצת המחתרת הפעילה ביותר בארץ, נפגעה באורח אנוש ממותו של מנהיגה, אלברו פייאר בן ה־39.

לפני כשבועיים קיבלה המשטרה על־פי הגירסה הרשמית, קריאה טלפונית מאלמוני שהודיע על מקום הימצאו של מנהיג המחתרת. בשפיטה שערכו כוחות הביטחון לדירה, נהרגו פייאר ואשת בעל־הבית, אחד המלחינים המפורסמים במדינה.

אולם ספקות התעוררו כאשר על־פי צו של בית־המשפט, לא הניחו לבני־משפחת ההרוג ולעיתונאים לראות את המנהיג. לא התאפשר צילום של הגופה 28 שעות מאוחר יותר ולא פורסם ד"וח המכון הפאתולוגי. כל העובדות הללו רק חיזקו את החשד שפייאר נתפס חי ועונה, כנראה, עד מותו.

כך או כך, אין ספק שעם מותו של פאייר איבדה המחתרת אחד ממנהיגיה המרכזיים, החמישי במספר בשלוש השנים האחרונות. באפריל 83' נהרג באורח מסתורי בתאונת מטוס קל מנהיגה ומייסדה של תנועת אם־19, חיימה בטמן. באוגוסט 84', יום לפני שנחתם הסכם השלום בין כל תנועות הגרילה לבין הממשלה, נרצח מנהיג נוסף של התנועה, קרלוס טולדו. שעות ספורות לפני החתימה פצע מארב של הצבא את קרלוס פיסרו, מנהיגה הצבאי של אם־19, אשר היה בדרכו לטכס החתימה.

במאי 85', במהלך שביתת הנשק, התנקשו בחייו של אנטוניו נבארו, נציג התנועה בוועדת שביתת הנשק ו„מספר שלוש" בארגון.

אם־19 הפרה אז את שביתת הנשק ופתחה שוב במלחמה נגד הצבא, ומאז נהרגו עוד שני מנהיגים — איוון אוסיפנה, ועכשיו — פאייר. מנהיגים אחרים נהרגו בשבועות האחרונים וכך, למעשה, הוצאו מהמחתרת בדרך אלימה תשעה ממנהיגיה המרכזיים. בינתיים, הדבר לא פגע ביכולתו הצבאית של הארגון. בחודשיים האחרונים פתח הארגון במתקפה בדרום המדינה, שם נוסדו קבוצות גרילה ושותפים ליוצאי כמה מארצות דרום־אמריקה.

מנהיג „אם־19", אלברו פייאר (39), נרצח בעינויים — אבל הניסיון הקולומביאני מלמד: הגרילה לא תמות

בפעם הראשונה החלה הגרילה של תנועת אם־19 להאבק בצבא בקבוצות המונות עד 300 איש. לפני כשבועיים פשטו כוחות גרילה לפרברי קלי, העיר השלישית בגודלה בקולומביה. במשך שעות נוהל קרב בעיר בה זוכה תנועת המחתרת בתמיכה עממית רחבה. „צבא השחרור העממי", ארגון מחתרת נוסף, שבר גם הוא את הסכם שביתת הנשק עם הממשלה לאחר שלפני חמישה חודשים נרצח בבוגוטה מנהיגו, אוסקר קלבו. כראשונה החלו כל תנועות המחתרת למעט „פרק", הגדולה ביותר — אשר השתתפה בבחירות לפרלמנט לפני חודש — בפעולה מתואמת ביניהן. בפעם הראשונה זה שלושים שנה, ויתרו הגרילות על ניגודי אינטרסים פנימיים ופתחו במתקפה רבתי על הצבא. היתה זו גם הפעם הראשונה שמפקדי הצבא, ובראשם שר ההגנה, גילו סימנים של דאגה לנוכח הפעולה המתואמת.

ואולם, אין הד פוליטי לפעולת הגרילה לאחר 300 אלף ההרוגים. כ־30 שנות הגרילה התעייף העם הקולומביאני ונעשה צמא לשלום. גם התבוסה שנחלה תנועת אם־19 בנסיונה להשתלט על משכן בית־המשפט העליון בנובמבר שעבר, לא הוסיפה ליוקרתה. לפני שבועיים גילו אמצעי התקשורת בקולומביה, כי אחת מקבוצות המחתרת ביצעה טיהור בשורותיה וכתוצאה מכך הוצאו להורג תוך עינויים קשים 164 איש. טבח המוני שכזה, גם בארץ למודת סבל כקולומביה, לא הותיר את העם אדיש. כך נפגעה עוד יותר יוקרתה של הגרילה.

אפשר שצודקים הגנראלים בקולומביה המכנים את הריגתו של פייאר „עריפת ראשה של המחתרת". עריפת הראש, כדאי לדעת, משמעותה עיכוב בפעולות הגרילה, אך לא מיגורה. הניסיון שהצטבר ב־30 השנים האחרונות מלמד כי פגיעה בראשי תנועות המחתרת בקולומביה אולי גורמת האטה בפעולות המחתרת, אך אינה מחסלת אותן. 30 שנות מחתרת הוכיחו שבקולומביה אי־אפשר לנצח בדרך המלחמה, אלא יש צורך בהשגת שלום, ולכך לא דרוש נשק אלא קצת דמיון פוליטי ונחישות החלטה.

הירושה

משבר האחדות חירות־מערך לא עמד במרכז כנס איפא"ק בוושינגטון אך הושמעו שם דברים חשובים לא פחות, בעניין הברית האסטרטגית בין שתי המדינות

מאת זאב בליצר, וושינגטון

תשומת־הלב בישראל התמקדה השבוע, כמובן, במשבר הממשלתי ובעתיד ממשלת האחדות הלאומית. אך כל זה לא עורר התעניינות רבה בוושינגטון, אשר בה עסקו הפקידים האמריקניים הבכירים בגל האחרון של הטרור הבינלאומי המכוון נגד ארה"ב.

עניין זה הובלט ביתר־שאת ביום ד' שעבר, במסיבת העיתונאים שקיים הנשיא רייגן.

הנושא הראשי שהועלה במסיבת העיתונאים היה, כמובן, תמיכת המנהיג הלובי מועמר קדאפי בטרור הבינלאומי והחשד שלוב היתה מעורבת בפיגוע בברלין. הכתבים ניסו להניע את רייגן לומר מה בדיוק מתכננת ארה"ב לעשות בזמן הקרוב בעימות הגובר עם לוב.

נוסח הדיבור הגיע מבחינה זו לשלב חדש. אחרי ההתקפות בנמלי התעופה ברומא ובווינה כינה רייגן את קדאפי „מטורף". עתה קרא לו „הכלב השוטה של המזרח־התיכון".

עם זאת, היה רייגן עדיין מעורפל וזהיר בהערותיו. „נגן על עצמנו ובוודאי ננקוט פעולה נוכח מעשי טרור ספציפיים", אמר אך סירב לפרט למה בדיוק הוא מתכוון.

ויליאם קייסי — אינטרס חיוני משותף

מצד אחר, הוסיפו פקידים אמריקניים בכירים להזהיר, כי ארה"ב עשויה לנקוט פעולה צבאית אף יותר ישירה נגד לוב. אוניות ומטוסי קרב אמריקניים עדיין ניצבים בים התיכון מול חופי לוב. ... תוכניות־חירום להפצצת מטרות מסוימות במדינה. ועם ריבוי ההוכחות כי לוב היתה מעורבת לפחות בפיגוע בברלין, ... הסבירות כי אחר הדיבורים הבוטים אכן תבוא גם פעולה.

הנשיא אמר כי בידי המודיעין האמריקני „הוכחות ברורות למדי" למעורבותו של קדאפי במזימות הטרור נגד ארה"ב ... סירב למסור פרטים והסתפק באומרו כי ייגרם נזק למקורות המודיעיניים, אם יוזכר מידע מסוג זה. אך הוא אמר כי „אין ספק" שקדאפי „בחר בנו להתקפותיו".

רייגן חזר והדגיש בתקיפות את עמדתו הישנה של ארה"ב, הגורסת מעשי נקם צבאיים אם יאותרו הגורמים האחראים לטרור. דברים אלו כבר הושמעו קודם לכן ואחריהם לא נעשה הרבה. אך הפעם נוצרה בוושינגטון התחושה, כי אכן ... של הממשל, והוא מוכן לנקוט פעולה צבאית ישירה „בנוסח ישראל". ודומה כי הציבור והקונגרס האמריקניים נכונים לתמוך במדיניות כזו.

משנשאל רייגן על חלקה של סוריה בכל מעשי הטרור הללו, השיב שאין הוכחה ישירה למעורבותה של מדינה זו באירועים האחרונים.

„קשר טוביוטי"

בעקבות מסיבת העיתונאים של ד"ר השמיעו גם מעצבי מדיניות בכירים אחרים הכרזות חשובות בנושא הטרור הבינלאומי. אחת החשובות באה מפיו של ראש סוכנות הביון המרכזית, ויליאם קייסי, המופיע גם כן לעתים רחוקות. קייסי נאם בוועידה השנתית של הוועד ליחסי ציבור אמריקני־ישראלי (איפא"ק) בוושינגטון. באולם הנשפים של „הילטון" הוושינגטוני הצטופפו כ־... איש מכל רחבי ארה"ב. ראש סוכנות הביון הציג את נושא הטרור הבינלאומי המכוון נגד ארה"ב, בהקשר רחב יותר: הקשר הכולל של בריה"מ. הוא טען כי „מעורבות תוקפנית יותר ויותר של בריה"מ יחד עם סכנה גוברת של קבוצות קיצוניות ואלימות הפועלות באזור הן חלק מתוכנית כוללת להסיט את הכלל האסטרטגי במזה"ת לרעת המערב".

„הרשת הגלובאלית של בריה"מ" - הוכח - „פעילה עד־מאוד באיזור. היא מעוגנת בלוב ובסוריה, שהשפעתן גוברת ... ובלבנון, ומטרתה ללחוץ על ישראל ועל המדינות הערביות המתונות במזה"ת. ראשי הגשר הללו ממשיים מאוד ואינם טקטיים. יש לכך תכלית ברורה: הם שוכנים בקרבת נקודות אסטרטגיות שבהן ניתן להתניק את התעבורה הימית, או באזורים של מתיחות גבוהה וסיכסוכים־בכוח. הם מנוצלים לכבוש הפצת חתירה וטרור והקמת ראשי־גשר חדשים במדינות השכנות".

„סוריה, לוב ואיראן" - אמר - „גילו בטרור שיטה חדשה, זולה הכרוכה בסיכון מועט: לתקוף ממשלות דמוקרטיות. ... הוא כיום חלק בלתי־נפרד ממדיניות ... ומנגנון ההגנה של המדינות הללו".

קייסי ציין כי לארה"ב ולישראל יש אינטרס חיוני משותף לבלום את הצורה הזאת של התפשטות בריה"מ והגורמים הקיצוניים. לדבריו, חיזקה ארה"ב בשנים האחרונות את שיתוף הפעולה האסטרטגי שלה עם ישראל.

„מהפכה" ביחסי ארה"ב־ישראל

המנהל־בפועל של איפא"ק, טום דיין, הרחיק לכת עוד יותר. שהסדר הישן, שבו נחשבה ישראל בארה"ב „ילד רע" ביחסה ל... העולם הערבי, קרס ואיננו: „במקומו נוצרו יחסים חדשים, שבהם נחשבת ישראל - ופועלת כבעלת־ברית. לא רק כידידה, ולא כמדינה גרודה". השינויים הללו בתחום האסטרטגי, הכלכלי והדיפלומטי, יורגשו עוד עשרות שנים בעתיד".

עוד אמר דיין, כי שולץ הסביר לו בפרטי פרטים את ערכו של תהליך מיסוד הקשר ... ארה"ב לישראל. והוא דן באריכות בהזדמנויות שונות עם איפא"ק בשורה שלמה של נושאים הנוגעים ליחסים בין ישראל לארה"ב.

מטרת שיתוף הפעולה האסטרטגי - אמר שולץ, לדברי דיין - היא להגיע להסדרים מוסדיים כאלה, ששום שר־חוץ אמריקני בעתיד לא יוכל עוד לשנות את הקשרים בין מנגנוני הממשל הישראלי והאמריקני. ודיין הוסיף: „אנו שרויים בעיצומה של מהפכה בתחום שיתוף הפעולה האסטרטגי, והנשיא ושר־החוץ האלה ישאירו ירושה שתחזק בעשרות השנים הבאות".

גיברלטר במעלה המדרגות

מאת מאיר בלייך, לונדון

„הלום כאשר כוחך אוזל", אומר הפתגם — וגברת הברזל הבריטית, הרואה באופק את בחירות־המישנה לפרלמנט ואת הבחירות המקומיות כבר מהרהרת באיזה סוס תבחר הפעם, לאחרי שפרשת פוקלנד עזבה את הזירה

כאשר המדינאים ודעת הקהל במערב היו עסוקים בסיכסוך חימי בין הצי השישי של רייגן לבין ספינותיו ומטוסיו של קדאפי, שטה לה נושאת מטוסים תחת דגל ספרד במרחק של מיל ימי אחד מחוף גיברלטר.

אירוע זה, בקצה המערבי של הים התיכון, לא גרר בעקבותיו הצהרות מלחמתיות ומתקפת מטוסי קרב. לונדון, בעלת הריבונות בצוק, הסתפקה בהעברת מחאה למשרד החוץ במדריד. שכן, מדובר בשתי מדינות מתורבתות שהסכימו לפני שנה וחצי, בנובמבר 84', לפתור את הסיכסוך סביב שולחן הדיונים.

היוניון־ג'ק הבריטי הונף בגיברלטר ב־1713, בעקבות הסכם אוטרכט שנחתם לאחר מלחמת הירושה הספרדית. יחד עם גיברלטר קיבלה אז אנגליה גם את האי מיורקה ואת ניופונדלנד, נובסקושה ומפרץ הדסון, שלושתם בצפון־אמריקה.

מינורקה שבה לידי הספרדים לפני שנים ואף־על־פי־כן נותרה כבושה בידי הבריטים — מתבדחים בלונדון - הפעם הכובשים הם התיירים. עתה מבקשת מדריד להשלים את המלאכה ולהחזיר גם את גיברלטר לחיקה. זה פצע בשלמותה הגיאוגרפית, והם מבקשים לחסל את הקולוניה האחרונה שנותרה באירופה.

גנרליסימו פראנקו האמין שישיג מטרה זו בהפעלת שרירים. ב־1969 סגר את הגבול בין ארצו לבין הקצה הדרומי של האי האיברי, אולם בדיעבד התברר שעשה מקח טעות. גיברלטר לא נפלה לידיו כפרי בשל, כפי שציפה. נהפוך הוא, אנשי המושבה הקשיחו את עורפם.

המשטר הדמוקרטי שירש את הדיקטטורה, בחר בגישה חדשה. הממשלה הספרדית העדיפה את „הדרך הרכה". בין השאר, ביקשה מדריד ב־1984 להגיע להבנה עם לונדון כדי להסיר אבן־נגף נוספת בדרכה להצטרפות כחברה מלאה בקהיליה האירופית.

על־פי ההסכם שחתמו בבריסל שרי החוץ של שתי המדינות, נפתח שוב, בינואר 1985, הגבול בין המושבה לספרד. בתמורה על פתיחת השערים נאותה בריטניה, בראשונה, לדון בסוגיית הריבונות של גיברלטר. אין בכך כדי להצביע על שינוי בגישה הבריטית המסורתית. לונדון עדיין דבקה ברצונה לשלוט בצוק. כל שהסכימה הוא לדון, לספרדים זה הספיק.

למעשה — אומרים פרשנים בלונדון — אין הספרדים נחפזים לפתור את הסוגייה. לפיהם, ממתין המלך חסן ממרוקו לשובה של גיברלטר לרשות הספרדים. אז תיראה תביעתו לקבל לידיו את המושבות הספרדיות בצפון־אפריקה יותר מבוססת. מדריד דווקא מנסה להראות שכוונותיה רציניות. עם זאת, היא נכונה לגלות איפוק. בשנה שחלפה אמר שר החוץ שלהם, כי שאלת הריבונות תיפתר תוך 25 שנה.

במדריד מקווים, שהמשטר החדש, וההצטרפות לשוק האירופי והיותם חלק מנאט"ו, יחד עם הקו החדש שנקטו - ירככו את הגיברלטרים. הספרדים יודעים שבריטניה לא תסכים לשינוי הסטטוס־קוו ללא הסכמת תושבי המקום. לעת עתה, מעדיפים בגיברלטר להיות נאמניה של המלכה אליזבט השנייה מאשר להישבע למלך חואן קרלוס.

התקרית של חדירת נושאת המטוסים הספרדית, אירעה בעיתוי מביך לשתי המדינות. המלך החוקי של ספרד עומד לבוא ללונדון בסוף אפריל כאורח המלכה. ביקור ראשון לאחר 81 שנה. שתי הממשלות מבקשות להנמיך את פרופיל התקרית, אף כי אמצעי התקשורת הבריטיים לא הניחו לה לשקוע במהירות.

כבר ב־1981 נתגלעה מחלוקת בין שני בתי המלוכה. חואן קרלוס סירב לבוא לחתונתם של הנסיך צ'ארלס ומיס דיאנה ספנסר, משום שהתחנה הראשונה במסע ירח־הדבש שלהם היתה גיברלטר. הביקור הנוכחי אמור להחליק את צלקות 81'.

התקרית של 21 במארס 1986 היא חוליה נוספת במשחק הכבוד של שתי המדינות. נושאת המטוסים בילתה 15 דקות במה שהבריטים רואים „המים הטריטוריאליים של גיברלטר". עובדת התקרבותם של שני מסוקים, שהמריאו מסיפונה לנמל התעופה שם, הוגדרה בידי משרד החוץ בלונדון, „תרגיל מסוכן". המחאה הבריטית נדחתה על־ידי הספרדים על הסף. „ספרד העבירה לבריטניה רק את מימי הנמל של גיברלטר", נאמר בתגובת משרד החוץ במדריד. „המים המקיפים את גיברלטר הם בריבונות שלנו", לשון ההודעה.

משרד החוץ הבריטי רואה את הדברים אחרת. דובריו הסבירו באריכות, כי חלה התפתחות בלשונית מאז 1713. לדעתם, המים בתחום שלושת המילין מהחוף נתונים לחסותם. לדבריהם, „תושבי גיברלטר זכאים לתחום מים טריטוריאליים ככל מדינה".

בבריטניה תהו מדוע נעשה התרגיל הספרדי דווקא בעיתוי זה. היו ששיערו כי זו יוזמה מקומית של קצינים שאינם אוהבים את היד הרכה של ממשלתם. הפרשה התפרסמה בלונדון רק 12 יום לאחר שאירע, ועובדה זו עוררה תמיהה.

הקריקטוריסט של „גארדיין" הציג את מרגרט תאצ'ר, ראש ממשלת בריטניה, מביטה מעבר לחלון, שם ממתינות לה בחירות־מישנה לפרלמנט ובחירות מקומיות. מאחורי גבה תלוי תוף ומעליו שלט, האומר: „הלום כאשר כוחך אוזל". כאשר גורם פוקלנד (שהביא לה את הניצחון ב־83) יורד מהבימה, תאצ'ר אמנם הולמת — ובמעלה המדרגות עולה פרשת גיברלטר.

פינה סיזיפית

מדע אביבי

בשעה שארבעת אלפים נציגים מדושני עונג, עבי כרס ונפוחים במידת החשיבות העצמית שלהם הריעו בוועידה להבלי מנהיגי מפלגת הפועלים מדושני העונג ועבי הכרס ונפוחים כ... בקעו מתוך הקופסה האלקטרונית („מבט שני") קולותיהם של אלפי פועלים מפוטרים, אינטליגנטיים, רגישים ויפי נפש ותואר, עמוסי חום ציוני לוהט. הלב נקרע לגזרים. והשכל ממאן להבין. משהו מת. בדיוק אז נזכרתי בציפורים, בשירת הציפורים.

לפני שתזילו דמעה רציונאלית, ותבוזו לרגשנות ה„לא מדעית" שלעיל, אומר כי אין המדע לעצמו, המדע הינו מכשיר בידי בני אדם, שנוצר על־ידי בני־אדם ואמור לענות על שאלות של בני־אדם. מדע אינו קונספט שנפל עלינו משמיים... ולכן, אם כואב — ולי כאב בסוף השבוע האחרון, ואין כאב גדול מדקירת השיממון — לא נותר אלא לסמוך על ציפורים.

ציפורים. שירתן היוותה מאז ומתמיד סמל לתקווה, לחופש, למידה של חום. איך הן פורחות מצייצות? שורקות ומזמרות ומעניקות לנו, יצורי האנוש האומללים, איזו מידה של נחת? מוצאה ערוץ לבריחה מעצמנו, מהפרצוף המכוער הזה, היבש. התשובה ניתנת במדור שלפניכם, ואם מלאנכוליה — כיצד ניתן לעסוק בה ללא טיפות המים? בעיקר אלו העומדות על חלונינו שלימות למהדרין ובניגוד לכאורה לחוקי הגראוויטציה. לא נקפה אותן. ואם אתם כבר מזילים דמעה על מר גורלכם, אזכיר לכם כי מקולי בוקע קל השנן. כך סיכמנו, לא? הרי לכם מוצא נאות. אנא — חיוך זעיר... והרי אביב עכשיו.

טיפ־טיפה מסתורין

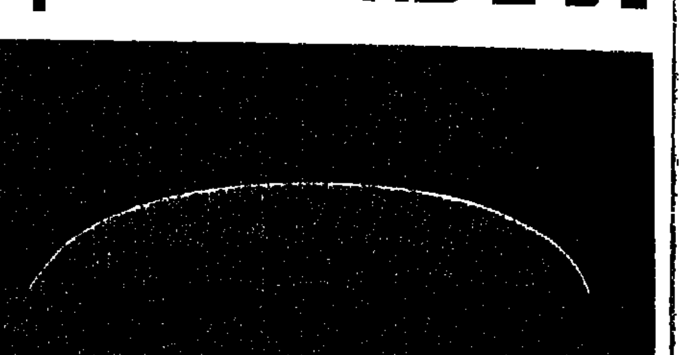

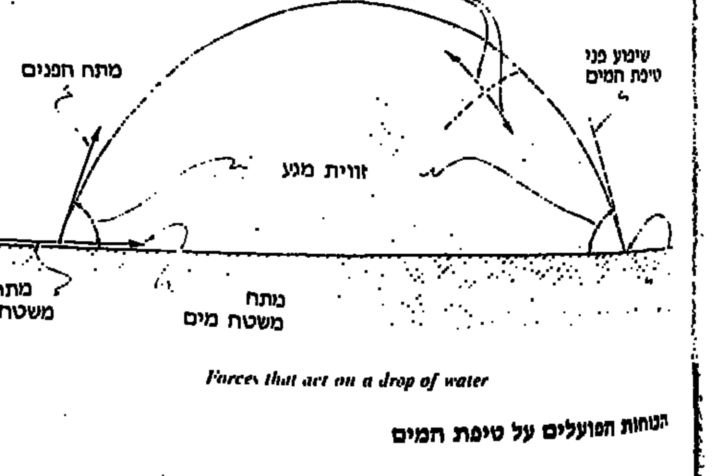

הכוחות הפועלים על טיפת המים

כיצד ועל־פי איזה מנגנון נאחזות טיפת מים על פני משטח אופקי, בניגוד לכאורה לחוקי המשיכה? מדוע אין טיפת המים נמרחת על המשטח ומדוע היא כן נמרחת? מדוע זרם מים דקיק לאורך משטח חלק לחלוטין נע בתנועה מפותלת? מוזר. על שאלות אלו מנסים לענות מדענים בכל רחבי העולם.

כולם מסכימים שהמסתורין הזה טמון בזווית המגע התלת־פאזית הנוצרת בין טיפת המים, האוויר והמשטח הקשה. ידוע כי למולקולות המים יש שאיפה להתכנס לתוך עצמן ולהקטין על־ידי כך את שטח המגע שלהן עם הסביבה. כתוצאה מכך גדל מתח פני טיפת המים, שגם לו, למתח הזה, השפעה על יכולת העמידה של הטיפה. מהי ההשפעה המדוייקת של זווית המגע ומידת מתח פני טיפת המים הדרושות לעמידתה של הטיפה — עדיין לא ברור. אך ברור כי הסוד טמון בפאראמטרים האלה.

פרקים בתורת היחסות

מהירות האור

אנו ממשיכים בהיכרות עם תורת היחסות. בפרקים הקודמים הכרנו את גישת החלל־והזמן החדשה שהוצגה על־ידי איינשטיין, וכפי שראינו, שיחק האור תפקיד מרכזי בגישה הזאת. ובכן, כמה מלים בנושא מהירות האור.

עלינו לזכור, כי עובדת „מהירותו" של האור נתגלתה בשלבים מאוחרים מאוד בהיסטוריה האנושית, על־ידי תצפיות אסטרונומים. התגלה, שירחיו של יופיטר מוסתרים (ליקוי) על־ידי יופיטר עצמו, וכן ניתן היה בקלות להעריך מתי יהיו אותם ליקויים (חישובי מהירות פשוטים). נמצא איפוא שכאשר יופיטר היה קרוב לכדור הארץ התקיים ליקוי של אחד מירחיו מאוחר בכמה דקות מכפי שהיה צפוי. הליקוי גם הסתיים דקות ספורות מוקדם מכפי שאמור היה לקרות. כך הועלתה ההשערה, שהעיכובים הללו אירעו עקב מהירותו (איטיותו) של האור. על־פי

חישובים הקשורים לאיחורים אלה, נקבע, שמהירות האור בוואקום (חלל ריק מאוויר) הינה קבועה ועומדת על 300,000 ק"מ לשנייה. (המשך בשבוע הבא).

שירת הציפורים

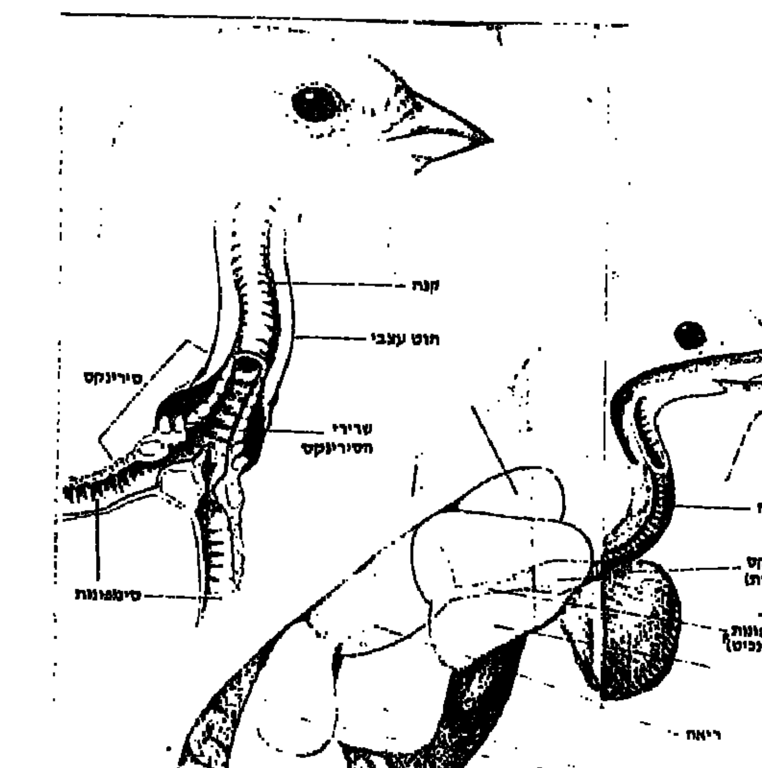

עושר הצלילים בשירתן של ציפורים הקסים מאז ומתמיד את כולנו, ולמזלנו גם את הפיסיולוגים, שניסו לעמוד על המכנה הפיסיקלי של „מנגנון השירה" המופלא הזה. יש שישאלו, וכי ממה נפשך? קולות וצלילים מפיקים גם צרצרים, ואפילו בני־אדם. ראיתם פעם אדם שורק מגרונו? או כלב שר מנגינה מסולסלת? אולי חתול העומד ליד עצם ומסלסל פיוט רומנטי? ובכן, יש בשירת הציפורים ייחוד קסום. מהו? המכנה העצבי המפעיל את האיבר הזה? על הסוגיות האלו אין עדיין תשובות מוחלטות אלא מספר השערות, שאחת מהן תוצג להלן באופן כללי בשלב הזה, ובאחד המדורים הקרובים נמשיך בפירוט מעמיק יותר.

חוקר הטבע האנגלי הקסלי (hexley) גילה את „האיבר הקולי" המיוחד לציפורים, הנקרא „סירינקס" (SYRINX). האיבר הזה מקביל לאיבר הקולי של בני האדם הגרון (הגרוגרת). הסירינקס נמצא בקצה הקנה, בפרשת הדרכים בינו לבין שתי הסימפונות (ראה שרטוט). והוא מחולק לשני חלקים או למעשה לשני חצאי סירינקס, עצמאיים לחלוטין. כל אחד מחצאי איבר אלו שייך לצינור סימפונות (ברונכיט) מסויים. כמו כן, יש לציפור „תגבורת" משמעותית בכל הקשור להעברת האוויר, שמתפקידו להרטיט את הממברנות ולייצר את הצלילים, ברמותן של שלוש שקיות אוויר (ראה בציור) המתפקדות כמפוחים לכל דבר. למעשה, כל חצי סירינקס (חצי גרוגרת אם תרצו) אחראי לייצור הצלילים (ועל־ידי ריטוט ממברנות בזכות זרמי האוויר), והם מופעלים על־ידי שני חוטי העצבים הקשורים למרכז עצבי־מוחי מרכזי.

זהו המכנה העקרוני וזהו ה„נוהל" הכללי שעל־פיו מפיקה הציפור את שירתה.

מטוסים „בלתי נראים"

זה שנים אחדות מתנהלות בארה"ב, תחת מעטה כבד של סודיות, מספר תוכניות פיתוח מהפכניות של „מטוסים בלתי ניתנים לגילוי", שיוכלו להתגנב מעל לשטח האוייב מבלי שיתגלו על־ידי מערכות ההתראה הקיימות. תוכניות אלו נחשבות כיום כראשונות במעלה בסולם העדיפויות של חיל־האויר האמריקני. ועל פי סברה, מיושמות זה זמן־מה במטוס הנמצא בשירות מבצעי — לוקהיד F־19. מה, אם כן, מסתתר מאחורי המושג המיסתורי „מטוס בלתי ניתן לגילוי"? כידוע, ניתן לגלות חדירה של מטוס זר, לזהותו ולעקוב אחריו על־פי סימנים פיסיקליים שונים, המעידים על נוכחותו במרחב האווירי. סימנים אלה כוללים את הד המכ"ם המוחזר מהמטוס, קרינה אלקטרומגנטית ממערכותיו השונות, בבואתו הנקלטת במכשירי עקיבה אופטיים, וכמובן פליטת חום מגופו וממנועיו. סימנים אלה מכונים „חתימת" המטוס, והקטנתם או החלשתם מקשה על גילויו. קיימות כיום טכנולוגיות מתקדמות ביותר, שהשימוש בהן עשוי להקטין את חתימת המטוס לממדים זעירים ביותר, עד אשר יהפוך כמעט „בלתי נראה" על־ידי מערכות הגילוי והעקיבה המקובלות כיום. הקטנת החתימה של המטוס למינימום תעלים כמעט לחלוטין כל סימן פיזיקלי המעיד על המצאותו במרחב אווירי נתון, סימנים אשר עליהם מתבסס עיקרון הגילוי והעקיבה של מערכות ההתראה המוקדמת. שנים רבות סברו, כי ניתן לטשטש תנועת כלי טיס על־ידי אמצעי הטעיה אלקטרוניים למיניהם. אך במלחמות שונות שהתנהלו בשנים האחרונות התגלה חוסר־האונים של הציוד הסטנדארטי ללוחמה אלקטרונית נגד מערכי הטילים הסובייטיים.

על מנת לגלות מטוס זר בעל חתימת מכ"ם נמוכה, צריך להגדיל את הספק השידור של תחנת המכ"ם הקרקעית. אלא שבכך התחנה מתגלית לאוייב מטווח גדול יותר ונחשפת להשמדה על־ידי נשק מונחה חכם, המתביית על קרינת המכ"ם. זה מותיר כר פעולה נרחב ל„מטוסים בלתי ניתנים לגילוי".

תמונות או שרטוטים של המטוס המיסתורי F־19 לא דלפו עד כה דרך מסך הסודיות. על־פי ידיעות חוזרות ממקורות שונים, המטוס החדש דומה במבנהו ל־F־18 והוא מצוייד בגני מנועי ג'נרל־אלקטריק F404 אשר עברו סידרת שינויים טכניים. משערים כי למטוס כנף דלתה כפולה. הכנפיים מתמזגות עם הגוף כדי להקטין את חתך המכ"ם והחלק החיצוני ניתן לקיפול, כך שאפשר להובילו בתוך תא המטען של הגאלאקסי. מטוס זה נבנה ככל הנראה, במפעלי לוקהיד שבקליפורניה, ומשם מועבר בתוך מטוסי גאלאקסי לאתר הניסויים שבנוואדה. לדעת משקיפים, הבסיס נליס שבנוואדה הוא בסיס ההפעלה של מטוסי ה־F־19. מטוסים אלה מועברים גם לבסיסים מעבר לים בתוך בטנם של מטוסי גאלאקסי, לשם ביצוע טיסות ביון מעל מדינות בלתי־ידידותיות לארה"ב, המתבצעות בעיקר בלילה.

מעטה הסודיות הרישמי על עובדת קיומו של ה־F־19 יישמר, מסיבות מובנות, זמן רב ככל שיהיה ניתן. מכיוון שכך, לא נותר לי אלא להביא תצלומים של מטוס אחר מהסוג הבלתי נראה", ה־SR-17A.

ה־SR–71A מתוצרת לוקהיד (גם הוא) היה אחד המטוסים הראשונים בעולם שבתכנונו יושמו עקרונות הסתרה מגילוי על־ידי מערכות מכ"ם. ניתן להבחין (למעלה ולמטה) בצדודית הקטנה של המטוס, בקווים המעוגלים ובהיעדר פינות חדות, וכמובן בצבע השחור חמי־וחד - גורמים התורמים כולם להקטנת חתך המכ"ם של המטוס.

צ'ארלס דארווין והאבולוציה

האם היה צ'ארלס דארווין הוגה תורת האבולוציה? האם הצליח לשכנע את העולם המדעי בנכונות עקרון הברירה הטבעית? למרבית התמיהה, התשובה ההיסטורית לשתי שאלות אלו היא — לאו. צ'ארלס דארווין לא גילה את האבולוציה, שכן רעיון זה נהגה כבר לפניו, על־ידי הביולוג הצרפתי לאמארק, ועל־ידי סבו אראסמוס דארווין — שניהם חוקרים ידועים בזמנם. דארווין גם לא הצליח לשכנע את עמיתיו המדענים בנכונות עקרון הברירה הטבעית, שכן לא הצליח לגבותו בשום עדות אמפירית משכנעת. אפילו חסידיו המובהקים, כמו הקסלי ואחרים, שלחמו בלהט את מלחמתה הציבורית של התיאוריה החדשה, לא השתכנעו שהברירה הטבעית היא הגורם לאבולוציה. מה גם שדארווין לא ידע להסביר כיצד עוברות הוואריאציות התורשתיות מדור לדור — חוקי התורשה הבסיסיים לא היו ידועים לו. על אף שנתגלו על־ידי הנזיר האוסטרי גיאורג מנדל בערך באותה תקופה וכשם שלא היו ידועים לכל העולם המדעי במשך דור שלם לאחר גילויים — סיפור מוזר בפני עצמו. למעשה, רק במאה העשרים החלו הביולוגים להשתכנע שעקרון הברירה הטבעית הוא אכן המכאניזם המסביר את התפתחות המינים.

במה, איפוא, גדולתו של דארווין? התשובה לכך היא כפולה. ראשית, דארווין הצליח לשכנע את העולם המדעי בכך שקיימת אבולוציה, ושהמינים אינם קבועים אלא משתנים ומתפתחים. הרעיון אומנם נהגה, כאמור, כבר קודם לכן, אבל רק כרעיון. העדויות המרובות שאסף דארווין במשך כעשרים שנה (ומאז הגה לראשונה את התיאוריה ועד להופעת ספרו „מוצא המינים", ב־1859), אומנם לא הוכיחו את עקרון הברירה הטבעית, אבל שכנעו סופית כמעט את־כל הביולוגים, שאכן האבולוציה של המינים היא בגדר עובדה מדעית. הסיבה השנייה (ואולי לא פחות חשובה) להצלחת התיאוריה היא, שדארווין היה הראשון שהביא הסבר לאבולוציה במונחים של כוחות טבע בלבד, ללא הזדקקות ליסודות מיסטיים או דתיים (ויטאליזם, „כוח חיים" וכיו"ב). הסבר מיוחד שלו אומנם לא התקבל, כאמור, על דעת עמיתיו — אך הוא פתח את הדרך בפני חיפוש הסברים אחרים, המתבססים אף הם על כוחות הטבע הידועים בלבד, עד שלאחר כחמישים שנה נמצא כזה, בתורת הגנטיקה המודרנית.

עודד גילה

ליברליזם מופרז כלפי תופעת הירידה

מאת משה צ'יזיק

ממצאי הסקר שהתפרסמו ב„על המשמר", על ירידת בני הקיבוצים מהארץ, הציגו אחת התופעות החמורות ביותר בחיי התנועה הקיבוצית ומוטב לא לנסות ולטשטש את העובדות ע"י כל מיני הסברים — התופעה חורגת ממכלול הבעיות הרגילות הפוקדות את חיי הקיבוץ.

בחלומותי הגרועים ביותר לא שיערתי שנגיע לכך שבנינו, חברינו, אשר נולדו בקיבוץ, קיבלו את החינוך שלנו, צמחו בתוך המציאות של חברה קיבוצית, שהיא על אף כל הקשיים והבעיות חברה יהודית, חברה אחרת — יעלו ברעתם את הרעיון של ירידה מן הארץ ולמעשה ייהפכו לבני הגולה לכל דבר, תוך השתלבות באותו זרם חיים ממנו ברחנו.

לא מתמודדים עם התופעה

האמת היא, כי התנועה הקיבוצית לא התמודדה עד כה עם תופעה זו; התרגלנו אליה כמו לכל דבר אחר. אולם תופעת הירידה מן הארץ חורגת בחומרתה מכל בעיה אחרת, כגון עזיבת הקיבוץ ואין לעשות כל השוואה ביניהן. כאן מדובר בנטישת הארץ, עזיבת מולדת, התנכרות לדבר היקר ביותר.

נימוקים רבים יש באמתחתם של היורדים, אולם מאחוריהם יש דבר אחד ויחיד — גט כריתות לעם היהודי ולארץ־ישראל, תוך חיפוש אחר עולם חומרי ושאיפה „להסתדר" על בסיס קריטריונים של כדאיות, הנוגדים את המהות הקיבוצית ולא רק אותה.

דבר „רעידת האדמה" בעקבות מלחמת יום הכיפורים, או התבטאות של איש מרכזי במערכת החנוך של הקיבוץ הארצי, לפיה הירידה מתאפשרת בין היתר בגלל הפתיחות שלנו בחינוך אי שלילת הגו"ר וכד', או שהיורדים יודעים שתמיד יוכלו לחזור לקיבוץ, ואף הוריהם מבטיחים — כל אלה מתעלמים משורש הבעיה. מוקי צור, בתשובתו ל„בלצל מהו"ר", מבקש לא להיגרר אחר היסטריה ובמקום זאת — לחשוב. הוא מעלה רעיון, שתמיד אחוז מסויים של בני מהגרים חוזרים לארץ המולדת של הוריהם, וכיוון שאין מקומות אלא בנמצא, הפנייה היא „לעולם המערבי הגדול".

„אינני בעד היסטריה, אבל מן הראוי שהתנועה הקיבוצית תעשה הכל כדי שתופעת הירידה לא תקבל לגיטימציה בחצר הקיבוץ. יש להתריע נגד העוברה העגומה שהירידה אינה זוכה בהוקעה בדעת־הקהל הקיבוצית.

אם הגענו לכך ששיעור היורדים מקרב בני הקיבוצים שווה לשיעור היורדים במדינה בכלל, הרי זהו כשלונו הגדול של הקיבוץ, משום שגם בנושא זה על התנועה הקיבוצית לנקוט אותם קריטריונים שהיא תובעת התייחסות אליהם בנושאים אחרים. ואם אנו, ובצדק, רואים את עצמנו, כשם שרבים־רבים רואים את הקיבוץ, כדבר ייחודי, איננו יכולים להשתוות בעניין הירידה עם הישוב כולו — היינו צריכים לשמש דוגמה הפוכה!

יש גם אצלנו המוצאים צידוק לירידה במציאות של הארץ, במלחמה, במילואים בהליכה לצבא וכל יתר החובות. אין נימוק חמור מאלה שבו משתמשים הן היורדים והן, מצדיקיהם. למי משאירים העריקים את כל העול הזה, אם לא על הנשארים, העושים זאת בנפש חפצה או מתוך הכרת ההכרח שבדבר. אבל נושאים בעול כי זו ארצם וזה עמם, ולא ימצאו מסתור בבריחה.

אני מאשים, בראש וראשונה, את החינוך הפגום בתחום טיפוח הקשר לעם ולארץ־ישראל. בהחלשת הדגשים, במיוחד בשנים האחרונות, בטיפוח קריטריונים של המימוש העצמי ושימת רגש בתגמולים, וכאי־הצגת הקיבוץ והתנועה הקיבוצית על המישור של תנועה חברתית אידיאית, בהן קובעת בעיקר מידת ההזדהות עם ערכי התנועה, עמדות ואמונות, ולא בסיפוק הצרכים החומריים, בהיענות לכל קפריזה, כרדיפה אחר רמת חיים, בהצגת רווחת חבית והקשר אליו כמרכז.

„מה שטוב לי"

אחת השאלות שהוצגה בסקר ל־302 חניכי כיתות י"א במוסדות החינוכיים של הקיבוץ הארצי היתה לגבי עמדותיהם בנושאים רעיוניים ופוליטיים (ראה החינוך המשותף בהוצאת מחלקת החינוך של הקבה"א, חוברת 118, דצמבר 1985). מסתבר, כי רבע מבני הקיבוצים, כשליש מן הנקלטים ו־12% אחוזים מחברת הנוער מחייבים עקרונית את זכותו של כל אדם לחיות במקום שטוב לו. הם אומנם אינם רואים בירידה פתרון לבעיותיהם של היורדים, אבל סקר זה ותשובות רבע מבני קיבוצים, מוכיחים שוב כי בוגרי החינוך שלנו שמים את נקודת הכובד על „מה שטוב לי", ומחייבים בחירת מקום מתאים על־פי קריטריון זה.

יתר על כן, בתוך המציאות שלנו הראויה להרבה ביקורות, יש שאנחנו משחירים כל חלקה טובה ואיננו שומרים על פרופורציה המבטאת את האמת, שהיא צירוף של אור וצל. אין אמת בהערכה שכיוון שאנו שמים את הדגש בהגשמה בקיבוץ, מסקנת הבנים ש„אם לא קיבוץ, אז בכלל לא". אנו מטפחים את הגישה הביקורתית החד־צדדית, את העדר הפרספקטיבה לשינוי; איננו מדגישים די את תחום יכולתם של האנשים לשנות דברים, את המחויבות המאפיינת כל גישה מהפכנית אמיתית.

ישנו יחס של סובלנות וליברליזם לגבי תופעת הירידה. ידוע לי, כי תרונו המכריע של הורי היורדים ובני משפחותיהם כואבים את ירידת בניהם. עם זאת טבעי שההתייחסות שלהם לבניהם היא כיחס הורים לילדיהם. אולם הסובלנות של חברי קיבוצים לירידת חבריהם מוצאת את ביטויה גם בקבלת הפנים בה זוכים הבאים ל„ביקורי מולדת", בהעדר אווירה המוקיעה את התופעה. ספק אם יחס ליברלי זה ישפיע על שובם של היורדים לביתם הקיבוצי או למדינת ישראל. ליברליזם זה הוא יותר תוצאה של העדר רצון להפגין עמדה נחרצת.

העסקה הבלתי גמורה

(המשך מעמוד 5)

להציל את הסיכוי לממש את הרוטאציה. אך לוי גם מבין, כי העותו של שמיר ללכת לפשרה זו בלי שקיבל את הסכמתו נבעה מהתמיכה של שרון. כלומר, שמיר אינו חושש מלוי כאשר שרון נמצא לצדו.

גם מהתנהגותו של מודעי אין לוי צריך להיות מופתע. מודעי הוא איש המפלגה הליבראלית, אשר הגבה הסכמים פוליטיים ובריתות בתוכה לתוכ־ואיטלולא. למלים ריקות מתוכן, לדבר שכוחו יפה בקושי לאותו רגע, והוא מופר מייד כאשר נקרית הזדמנות טובה יותר. הסכמים אך חוק והתקשרויות תועלתניות — וזהי כל תוויתה של המפלגה הליבראלית, וזהי נשמתה היתרה. מבין עסקניה השונים של המפלגה הליבראלית נחשב מודעי לאחד המומחים הגדולים ביותר במשחק הבזוי הזה. לוי קיבל היום על שמודעי טילפן אליו וקיבל את גיבוריו, כשהוא מקשיב לעצתו של לוי שלא לעשות דבר ולהימנע מראיונות, כאשר באותה שעה, עצמה כבר נרקחה הצעת הפשרה, שהבטיחה למודעי את תיק החוץ היוקרתי, זאת ועוד, למחרת אותה שיחה טלפונית, לקגרה קיים מודעי מסיבת עיתונאים, שאף היא, כך מסתבר בדיעבד, היתה חלק מהצגת ההונאה הגדולה.

אך התולומה המכאיבה ביותר שניחתה על לוי באה מידיו של שרון, האיש שאיתו תלה יותר בוועידת „חרות". האמנם מכר שרון את לוי (שנתן לו את הנצחון היוקרתי על בני בגין) תמורת נזיד עדשים של מודעי? האם אין בכך סימן לבאות? האם לא יעשה שרון בעתיד הקרוב צעד נוסף, ויסכים יחד עם שמיר לתת לליבראלים זכות בחירה במרכז המשותף של המפלגה המאוחדת?

הצעתו של לוי, עליה הצהיר מייד עם שובו ארצה וחזר בראיון ל„קול ישראל", שהוא יקבל את תיק האוצר, נראית כנסיון מאוחר מדי לקפוץ על העגלה, שהחלה לנסוע בלעדיו. גם חברי מפלגתו של מודעי, הקובלים על כך שהם עולים לאבד תיק כלכלי כה חשוב, נשמעת כבכייתנים. הם כבר ויתרו על תיק האוצר, שהיה בידי שמחה ארליך, לטובת יורם ארידור. אז היו מוכנים לוותר על התיק ובלבד שמודעי לא יקבל אותו. הדבר חזר גם לאחר התפטרות ארידור. לא הליברלים יכולים לשנש את הפשרה שהוצעה. הבוקר, כאשר יתכנסו שרי הליכוד והסיעה בכנסת לישיבה מיוחדת לפני כינוס הממשלה תעמוד למבחן יכולתה של השלישיה שרון־מודעי־שמיר להעביר את אשר הסכימו לתת לפרס, כדי למנוע משבר ממשלתי.

מהי שעת האפס בהצגה הפוליטית, שנפרסה לעינינו במשך השבוע שחלף — האמנם ילעסו הצדדים את הטקסטים המוכרים שוב ושוב גם בימים הבאים?

האם יעמוד פרס בריבוןו וידרוש לסיים את הפרישה — כך או אחרת בישיבת הממשלה היום, כפי שהודיע מראש?

פרס יודע, כי הזמן אינו משחק לטובתו. מה שלא יעשה היום — מחר ומחרתיים יהיה קשה ואולי כבר בלתי־אפשרי לעשות. גם מעט החישגים, שנראה היה כי לכבר נמצאו בידיו, עלולים לפרוח, ולהותיר אותו בידיים ריקות.

דורית גפן

האורווה שנהפכה למועדון

מאת זהבה מוזס

יוזמה ברוכה של מספר משוגעים לדבר הביאה בתחילת החודש לפתיחת מועדון „צוותא" חדש בשכונת רמת־אליהו בראשון־לציון.

המועדון, שמקימיו מקווים כי יהיה לאבן שואבת לתושבי השכונה, הוקם בבניין שהיה בבעלותה של מפ"ם אך הוונח מחוסר פעילות במקום ושימש כאורוות סוסים לאחר מתושבי השכונה. לאחר שמספר נסיונות של חברי מפ"ם בעיר לפנות את הפולש ולשפץ את המקום נכשלו, נותר המבנה כשממנו וציפה לסיום פרוייקט השיקום הפיסי בשכונה, הכלולה בפרוייקט שיקום השכונות הארצי.

בשלב זה פנו פעילי השכונה אל חברי מפ"ם וביקשו כי המבנה ישופץ וישמש לפעילות מגוונת, בדומה למועדון מפ"ם ו„צוותא" שבשכונת המזרח בעיר. חברי הסניף ופעילי „צוותא" נענו לבקשה וכיום המועדון מוכן. הוא מכיל 200 מושבים ובסמוך לו אולם קטן לכ־50 חברים. בפתיחה החגיגית נכחו ראש העירייה מאיר ניצן, ממלא מקומו יוסף שובלי, מזכיר מועצת הפועלים, מזכיר מפ"ם, מזכיר הסניף המקומי, מרכז צוותאות ארצי, פעילי השכונה ושכני המועדון. מפעילי המועדון מקווים שהוא יהיה בית שוקק חיים ושהפעילות בו תימשך בכל שעות היום ותענה על צרכי התרבות של השכונה המונה 15 אלף תושבים. לפי התוכנית יתקיימו במועדון חוגים שונים לגימלאים ושוחרי תרבות, לילדים ולנוער. כן מתוכננת קבלת קהל בעניינים עירוניים ושכונתיים, על־ידי סגן ראש העירייה אברהם דקר, חבר המועצה אכרם אליהו, חבר מזכירות הסניף עו"ד אהרון בן־יוסף, שיעניק ייעוץ משפטי, וחבר מועצת הפועלים פנחס גביש.

בית שני לחברים

בראשון־לציון, קיימת פעילות ענפה וממושכת של סניף מפ"ם המרכזי בעיר ושל מועדון „צוותא" הממוקם בו. המקום פתוח משעות הבוקר ומתנהלת בו פעילות ענפה של מועדון גימלאים, המונה 150 חברים. לדברי האחראי על המועדון, אליעזר גרייבסקי, המועדון משמש בית שני לגמלאים רבים, המוצאים בו עתונים בשפות שונות, חוגים למיניהם, בהם חוג מיוחד לייידיש המונה 80 חברים.

לדברי מזכיר הסניף יעקב רוט וסגן ראש העירייה דקר, ייחודו של סניף מפ"ם נובע מיחסי החברי והחום השורר בין כל חבריו בעבודתם המסורה של המתנדבים המשקיעים לדבר. כל פעילות הסניף ב„צוותא" לשם אחזקת המקום המגוון ומכירת הכרטיסים נעשים בהתנדבות ולעיתים אף נאלצים לדחות פניות מצד מתנדבים נוספים. פעילות דומה מתנהלת בסניף שיכון המזרח שבעיר ראשון. לפעילותה הענפה של מפ"ם בראשון אין דומה בערים הסמוכות, ותושבים רבים מחוץ לעיר באים להשתתף בפעולות הנערכות בצוותא.

קובלים על ניתוק מהמרכז

חברי מפ"ם ב„צוותא" משקיעים רבות בפיתוח הבית. באחרונה נרכשו כ־300 כסאות חדשים ומרופדים לאולם הגדול, ודמי הכניסה רווחו בטוב טעם, המעניק הרגשה חמימות לבאי הבית. אך אליה וקוץ בה. הפעילים המקומיים מלאי תרעומת מול מרכז מפ"ם — הם אינם מבינים מדוע, עקבי לדבריהם, נמנעים במרכז מלשתף את סניף מפ"ם בראשון־לציון בייצוג במוסדות העליונים של המפלגה. אם הגלינו לנו, טוענים החברים, לגבי ייצוג מסויים — לא התייעצו עם חברי הסניף ולא שאלו לדעתם לגבי האדם שבידיו יש להפקיד את ייצוגם. יש להם תחושה שקיים נתק בלשהו בין מרכז ראשון־לציון לבין המרכז והם מבקשים כי מישהו במרכז יתן על כך את דעתו וכי תיעשה פעולה לתיקון המעוות.

(צילום: אנדרה ברוטמן)

יעקב רוט ליד המועדון המשופץ.

מכל מקום

ועידת הפ.ק.י.

מפ"ם תיוצג בוועידת המפלגה הקומוניסטית האיטלקית שנפתחה בפירנצה שבאיטליה ע"י נציג מפ"ם באירופה, אריה יפה. ד"ר אברהם רוזנקיאר, מזכיר המחלקה הבינלאומית של מפ"ם, מסר כי זוהי הפעם הראשונה שהמפלגה הקומוניסטית האיטלקית מזמינה באורח רשמי את נציגי מפ"ם לוועידתה. עד כה הוזמנו מישראל רק נציגי רק"ח. ההזמנה למפלגה ציונית־סוציאליסטית, מהווה, שלב נוסף בקשר שנרקם בין מפ"ם והפ.ק.י. לפני כשנה ביקרה בארץ משלחת קומוניסטית מלומברדיה כאורחות מפ"ם. משלחת מפ"ם ערכה ביקור גומלין באיטליה לפני כחצי שנה.

חיפה

משה עמאר, יוסף כמים, יוסף חורי ויהודה פורח ביקרו אצל הבישוף מקסימוס סלום לרגל חג הפסחא, במפגישה גילה הבישוף התעניינות בעמדותיהן הפוליטיות של המפלגות השונות בארץ, והסתבר כי הוא מתמצא היטב בנעשה במימסד הפוליטי. הבישוף התעניין במיוחד במעמד החברים מבני עדתו במפלגות, בעיקר במפ"ם, ואמר כי יש לקדם חברים אלה בפעילותה הפוליטית של מפ"ם.

סיעת מפ"ם במועצת פועלי חיפה החליטה להשתלב במטה התפעולי של הי"ב במאי שיארגן את העצרת המרכזית וההתלוכה של מפ"ם בחיפה. צוותו למטה א. שדה, ע. שיקרית וי. שמואלי. ניהל את הישיבה יחזקאל יחזקאל.

קרית חיים

חה"כ אמירה סרטני, שהתארחה בסניף ונפגשה עם חברי מפ"ם במקום, דיווחה על עבודת הסיעה בכנסת ועל הבעיות הקשות שבעבודת האופוזיציה בכנסת זו. השתתפו בדיון א. דורון, ה. הרצוג, א. דובלין וג. ברנרסקר.

קרית ים

אביהם ורשני, בן 23, נבחר למזכיר סניף מפ"ם בקרית־ים. בחירתו של פעיל הדור הצעיר מסמלת את חתך הגיל של הפעילים בסניף. אחת ממשימותיו הראשונות תהיה — לקלוט בסניף את מפוטרי „אתא" ועובדי המסכנות תושבי המקום שהצטרפו באחרונה למפ"ם.

בני־ברק

55 מחברי סניף בני־ברק השתתפו בסיור בצפון הארץ במהלכו יתארחו בקיבוץ בית־זרע. הסיור המוצלח והאירוח היפה בקיבוץ תרמו לגיבוש החברתי בסניף.

אזור

ישיבת מועצת הסניף, בהשתתפות 70 חברים, בחרה את יוסי בן־בסט כמזכיר הסניף במקום, אפרים זילוני שהיה המזכיר ב־12 השנים האחרונות. כן נערכה מסיבת הפתעה לדוד צזק, עם תום תפקידו כמזכיר מועצת הפועלים. השתתפו חנן ארז וולדי מורג.

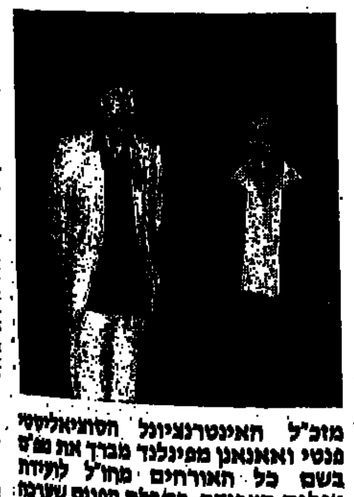

מזכ"ל האינטרנציונל הסוציאליסטי פנטי ואאננן מפינלנד מברך את מפ"ם בשם כל האורחים מחו"ל לוועידת מפלגת העבודה, בקבלת הפנים שערכה להם מפ"ם ביום ד', מימין, רכז המחלקה הבין לאומית של מפ"ם, הד"ר אברהם רוזנקייר

(צילום: דניאל מורדזינסקי)

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

מזכיר מפ"ם ביקנעם, עמוס משה, נואם לפני תושבים המפגינים נגד העלויות המופרזות של הארנונה בישוב. ההפגנה, בהשתתפות כ־250 תושבים, אורגנה ע"י סניף מפ"ם המקומי. מפ"ם עומדת להגיש תביעת דיבה נגד ראש מועצת יקנעם בעקבות כרוז שהפיץ, בו קבע כי טענות מפ"ם הן „שקר במצח נחושה".

13.4.86

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.15 תלמוד – שניים אוחזין 08.40 מסך לספרות (יסודי) – מי אני? 09.00 אנגלית ו' 09.20 השעה שלנו – הסנדלר העני והמלך 10.10 אנגלית ד' 10.30 הגיל הרך פרפר נחמד – פרזים 11.00 חשבון ח' – השבר העשרוני 11.15 צרפתית 11.30 גיאוגרפיה הי"ו המורה התיכון – פסיפס אנושי 12.00 ספרות (על־יסודי) – הדב 12.25 אנגלית ט' 13.00 אנגלית י' 14.00 כלכלה – קצה החוט – בעקבות פשיטת מס הכנסה על המכולת השכונתית בורקה חורית, עיתונאית במקצועה, כיצד פועלת מערכת המיסוי. 14.20 סלם ותעלם – טרפה אחסן מן מיקאר – עצת והכי עוזרים לשייקה להתכונן לבחר של עבודות יד אותם הכינו במועדון השכונתי שלהם. 14.45 נגני פורכס הצעירים – קבוצת ילדים, המנגנים קטעי מוסיקה קלה וקלאסית בסנטור ובשני פסנתרים. 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: בריאות הבחירה בירוק – מגן אויר סוער ניהול משאבי אנוש – וולונטיל – חלק א'. 16.00 רחוב סומסום – הבצל – מדוע אבנר בוכה כשקיפי מספר בדיחות? וכיצד נשמע שיר שחיברו בשיתוף פעולה נתן ומוישה.. 16.30 תיבה 2 – פרק ט"ז: אורקוס – אורקוס הוא אדם שיצר חברה נצחית שקיימת כבר 500 שנה. אך אין החברה הזאת מושלמת שכן היא הודסת חצי אנשים אחרים הגרים בסביבה. רות והקוף, ארם הם בין אלה שנפגעו. דיקנה קפצה עליהם מתמר מהם שנפלטו ממי האגם בקרבת אורקוס ואנשיו. 17.00 ערב חדש – מנחה: דן מרגלית 17.30 „תבל ומלואה" – הפרק האחד־עשר: „מרחבי האוקייאנוסים" הים הוא ערש החיים, מקום היווצרותם של רוב היצורים וסביבת חייהם העיקרית של מרבית היצורים בעולם. 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 „הענק המודהים" – סדרה בת 13 פרקים שם הפרק: „מבצע קוקלופיה" 19.00 יומן השבוע (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 „עד פוף" – מגזין לפופ ולבידור 21.00 מבט לחדשות ומוסף „שער ראשון". 21.45 „ענג הוא הלילה" – סדרת דרמה אנגלית הפרק השישי והאחרון: היחסים של ריק עם ניקול מתרופפים. ניקול ותום בארבן מתקשרים בקשרי אהבים, וריק עוזב את ניקול בלי טינה. 22.35 „פגישה לאין קץ" – תכנית לזכרה של רוזל מרסיס (נ.ש.). 23.15 „כופר כלב" – הפרק החמישי: קוז'ינסקי התוקף נמצא מת. השוטר הצעיר קלארנס דוהאמל הוא החשוד העיקרי, והכולשת עוקבת אחריו. 23.40 פסוקו של יום חדשות.

רדיו

קול־המוסיקה

07.30 „שחרית מוסיקלית": באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 5 ברה מג'ור. היידן: רביעייה בסי מינור, מוצרט: קונצ'רטו בלה מג'ור, לקלרנית ותזמורת, ק. 622. בטהובן: המוסיקה ל„אגמונט" של גתה 08.30 „קונצרט בוקר": קופרן: האפותאוזה של לולי, היידן: שבע המלים האחרונות, ברוקנר. סימפוניה מס. 7 11.57 „מגישים שיר" 12.00 התחרות החמישית לפסנתרים ע"ש ארתור רובינשטיין שלב ב, היום השני. 14.05 „אמנים באולפן": ורדה חזן – אירית אבדטוב – 2 גיטרות קטעים מאת פילקינגטון, סקרלטי, אלבניס, פאייה ואחרים גילה אברהמסון – סופרן, ג'ון שרקנוסט – קרן, אסתר לוינסקי – פסנתר. יצירות מאת שוהרה, קוק, שרקנוסט, רייזינגר ועוד. 15.05 „מילון מוסיקלי" 15.05 „הזירון המוסיקלי" 18.00 „קונצרט מנחה" הנדל: טריו סונטה בלה מג'ור לשני כנורות וקנטינואו, מרסן ראלבימארי: פנטסיה לנבל, היידן: סימפוניה מס. 48, בדו מג'ור „מריה תרזה". מוצרט: קונצ'רטו מס. 27 בסי מג'ור לפסנתר ותזמורת, ק. 595 מאהלר: סימפוניה מס. 4 בסול מג'ור 18.30 „מוסיקה ליום ראשון" מישל רישאר דלאלנד: „מלמסקים", באך: קנטטה מס. 66 „שמחו הלבבות", צ'ייקובסקי: ארבעה פרקים מתוך הליתורגיה של סן ז'ון כריסוסטום. 20.05 „ערב טוב" הנדל: סונטה בסי במול מג'ור לשני כנורות וקנטינואו, ויואלדי: קונצ'רטו בסול מינור לחליל ותז. קאפ 20.37 „מגישים שיר" 20.38 „הקונצרט הקאמרי השבועי" כריסטוף אשנבך – פסנתר/ירדן וינרמילר – בריטון תכנית שומאן מחזור שירים אופ. 24, לפי היינה. אהבת משורר, אופ. 48, לפי היינה. 22.25 „מילון מוסיקלי" 22.30 מסורות מוסיקליות בארץ" – תהלוכת חג הצלב של הכנסייה היוונית־האורתודוכסית 23.00 „מוסיקה מן העבר הרחוק".

רשת א'

07.30 „הדו שיריס" – קומונים ישנים ואהובים 08.05 „וואגה" – עם בני הגיל 09.05 „השיר לא תם" – שירים עבריים 08.30 „מבגשי" – מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 „רדיו קל" – תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית 11.10 השידור היומי לבתי־הס' סמר וצליל – תבניות לגיל הרך: „מה בשרה כוס של אליהו" – תכנית לפסח מאת רבקה אליצור 11.30 השכלה הלשון לכל – „צרפתית למתקדמים" 12.05 „בערוגות הבושם" 14.06 „לבת ולבן ולכל המתעניין" – תכניות לילדים. א) לפעוטות – „שירים הם הכרים של ספרים" קוראת: נוגה צורי „האריה המצודי" – ספור מאת רבקה יחזקאל. ב) מסע הולאים של ניילס הולגרסון עם אווזי הבר (ג') „לקראת שידור" 14.45 לילדים הגדולים: „חולי בשקי" 15.30 „ילקוט בל"ב" „עולם המדע" (ש.ח.) 15.55 „ספר חדש" – סקירה 16.05 „השבוע שלי" – עם יוסף לפיד (ש.ח.) 17.10 רגע של עברית. 17.15 „מגיקים שיר" 17.20 „האוניברסיטה המשודרת" – „שקספיר כסופרות וכתיאטרון": „סוניה בהעלאה שקספיר על הבמה" – ד"ר אברהם עוז, חנה מרון ועודד. 18.06 „חלק ראשון".. „מנוחת ערב"...

רשת ב'

06.53 „אור ירוק" – פינה יומית לנהג ולנוסע 06.57 רגע של עברית 07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „סעו לשלום" – מנחה: גדעון הוד 09.05 „ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי 10.10 „כל צבעי הרשת" – מגזין יומי 12.10 „גל פתוח" – חדשות ופזמונים 13.00 „בוקר היום" – חדשות ופזמונים 14.06 „יש עניין" – עם נבי גזית 15.05 „רגעי קסם" 16.05 „שירים ושערים" 17.10 „יומן כלכלה" 17.30 „על מספרים ואנשים" – מגזין המשק והחברה 18.06 „מסיבת עתונאים" – עורך ומנחה: יצחק גולן 18.45 היום בספורט „היום הזה" 19.35 „עם ישראל" 20.05 „אומר בשבחו" 22.05 „תמורות כליינישה": „יורוכרס 1985" – הדים מתוך תחרות של יצירות חדשות לתזמורת כלייזמרים מכידי איגוד השידור האירופי – תכנית ראשונה 22.58 רגע של עברית 23.05 „צלצול שלישי" – שבועון לאומנויות בשידור חי

רשת ג'

14.06 „לי ולך" – שיר וברכה" 15.05 „חרש, חריש ומהורס" – עם שוש עטרי 16.05 „מוסיקה לעניין" 17.05 „הצגה יומית" 18.06 „מצעד הפזמונים הלועזיים" 21.05 „ארום עתיק" – שירים שלא נס ליחם 23.05 „הלילה הוא שירים".

גלי צה"ל

05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 06.05 אוניברסיטה משודרת: השמש והיקום, סוף החיים על פני כדור הארץ, מרצה. פרופ' ארנון דר. 06.30 „פוקחים עין" – מירע ומוסיקה לתחילתו של יום עם לאה עין 07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, יצחק ברנר ואילנה דיין 09.05 „אדלה בוקר" – עם אלי ישראלי 10.05 „ארוחת 10" עם מיכל ניב 11.05 נכון לעכשיו – עם רפי רשף 13.05 „שיר ודיבר" – מסרים רדיופוניים עם אבני גלעד 13.55 יומן שידורים 14.05 „דווח יומי" – עם רוני לנץ ודני קרמל 15.05 „פגישה יומית" – עם אורלי יניב 16.05 „רדיו ספורט" – מגאזין ספורט 16.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 כוונת – מגאזין גלי־צה"ל לענייני צבא ובטחון 17.50 יומן ספורט 18.05 שעה קלה על כלכלה – עם שמואל נחושתן 19.05 „מה יש" עם ארז טל 20.05 זה קורה – מגאזין המוסיקה של גלי צה"ל 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: השמש והיקום (ש.ח.) 22.05 על הדרכ ועל הכפאק – שירים שהתבה"ה אוהבים 23.05 „לילה לילה" – עם יואב קוטנר 23.55 „סיחות חצות" – עם העיתונאי יצחק ליבני 00.05 ציפורי לילה משוחחות – שלמה ארצי משוחח עם מאזינים 02.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר.

18.50 פרקי היום בתנ"ך 19.05 „מחשבת ישראל" 19.30 שידורים לעולים 22.05 „תפוח ועץ" – תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם עורכת ומנחה: רבקה מיכאלי יועץ לתכנית: ד"ר עמירם רביב – פסיכולוג חינוכי קליני והטעם. „רגש אשם"

קולנוע

תל־אביב

9.30 – 7.15 – 4.30

אסתר: מרגלים שכאלה	
אורלי: פירמידת הפחד	
בית לסין: כוני וקלייד	23.15
בן־יהודה: נפגש בסיבוב	
גת: פעמיים במשך החיים	
גורדון: סיפור אמיתי	
דקל: הו, כלכתא	
דרייב־אין:	
הבינג'ה האמריקאי	7.15
הכבוד של פריצי	9.30
הוד: גופות להטים	
מוזיאון תל־אביב: היוך הגרי	
לימור חדש: כבוד של פריצי	9.30 ,7.00
פאר: חלומות מתוקים	9.30 ,7 ,4.15
סינמה 1: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס	
סינמה 2: חזרה לעתיד	
פאריס: ספניאל טפ	9.30 ,7.15 ,4 ,2 ,12
קונפורמיסט	21.10
רב־חן:	
חן 1: שורת המקהלה	9.45 ,7.20 ,5
חן 2: נאטי גאן	9.40 ,7.25 ,5.00
חן 3: שנת הדרקון	9.40 ,7 ,4.15
חן 4: סיפורה של מארי	
	9.40 ,7.20 ,5 ,1.10 ,10.10
חן 5: תרגיל לשוטרים מתחילים	
	9.40 ,7.45 ,6 ,4 ,1.30 ,10.30
ששון: זכרונות מאפריקה	9.15 ,5.45
תל־אביב: מחץ הדלתא	
תכלת: להב משונן	9.30 ,7.15 ,4.10
צוותא: חייל הלילה	8.00

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: שורת המקהלה	9.30 ,7.15 ,5
לילי: שושנת קהיר הסגולה	9.30 ,7.15
ארמון: מרגלים שכאלה	9.30 ,7
רב־גן:	
גן 1: פעמיים במשך החיים	9.40 ,7.30 ,5
גן 2: נאטי גאן	9.40 ,7.20 ,5
גן 3: שנת הדרקון	9.30 ,6.30 ,4.15
גן 4: להב משונן	9.45 ,7.20 ,5.00

ירושלים

אריסון: מחץ הדלתא	9 ,7 ,4.30
אורנע: נכירותי המאמן	9 ,7 ,4.30
בית אגרון:	
קולחל רדל	18.00
מונטי פיטון חוגגים כהוליבנוד	20.30
מאהבה של ליידי צ'טרלי	22.00
מועדון הבותנה	24.00
בנייני האומה: ראן	9 ,6
כפיר: זכרונות מאפריקה	9 ,5.45
הבירה: נפגש בסיבוב	9 ,7 ,4.30
מיטשל: הסיפור האמיתי	9.00 ,6.00
סמדר: כתר בי	9.15 ,7.00
אורגיל: נאטי גאן	9.15 ,7 ,4.30

חיפה

ארמון: תרגיל לרופאים מתחילים	9 ,6.45 ,4.15
אורה: זכרונות מאפריקה	9 ,6
חן: תלמידה מחשמלת	9.00 ,6.30
עצמון: נפגש בסיבוב	9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: נכירותי המאמן	9 ,6.45 ,4.30
קרן אור המחודש: מסע העסקים של אבא	9.00 ,6.30
רון: מחץ הדלתא	9.00 ,6.45 ,4.30
אמפיר: גופות להטים	9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: לילות לכנים	9 ,6.30

נתניה

שרון: נפגש בסיבוב	9.15 ,7.00
סטודיו: הכבוד של פריצי	9.15 ,7.00

חולון

סבוי: מחץ הדלתא	9.30 ,7.15 ,4.30
מגדל: מרגלים שכאלה	9.30 ,7.15 ,4.30

בת־ים

עצמאות: מחץ הדלתא	9.30 ,7.15 ,4.30

הרצליה

תיכל: זכרונות מאפריקה	9 ,6

באר־שבע

חן: מחץ הדלתא	9.15 ,7.15

חדרה

תוף חדרה: טלאג	9.15 ,7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב יום א', 13.4

תיאטרון הבימה:
יומן חוף בריינטון: 20.30
תספר מסיבולית: 20.30
נמר הברבורות – בתיאטרון ירושלים – 20.30

התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופומצ'ה – 20.30
קסטנר – בקרית גת: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת

יום א'. 13.4 בשעה 21.00 „מסיבה ספרותית" עם דוד גרוסמן ו„עיין ערך אהבה" בהשתתפות: נאוה סמל, ח"כ מרדכי וירשובסקי, פרופ' מנחם פרי, רפאל קלצקין, יהודה אלמנור. מנחה: מיכאל הנדלזלץ (הקלטה פומבית „קול־ישראל")

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

קונצרט למנויים מס. 7
הלמוט רילינג, מנצח
סולנים ומקהלה
תל־אביב, היכל התרבות
8.30 בערב
סדרה 8: הערב – 13.4.86

פילוקלסיקה קונצרט מס. 4
הלמוט רילינג, מנצח
סולנים ומקהלה
תל־אביב, היכל התרבות
יום ב', 14.4.86, 8.30 בערב

רסיטל (מס. 3 בסדרת רסיטלים)
פנחס צוקרמן, כנר
לין הארל, צ'לן
מרק נייקרוג, פסנתרן
בהשתתפות:
חיים טאוב, כנר
דניאל בנימיני, ויולן
תל־אביב, היכל התרבות
יום חמישי, 24.4.86, 8.30 בערב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי
הרצליה
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מיתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה לאשר שינוי תכנית מיתאר מקומית הר/1393 א' ולתכנית מס' הר/488...
[illegible]
מרדכי בהגאן, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מתאר מקומית
[illegible]
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי נס־ציונה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, כאשור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נס/86".
אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 3846 ח' 27–31, רחוב עמק השושנים.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: איחוד וחלוקה מחדש הקצאת מגרשים למגורים אזור א' התווית מערכת דרכים ושטחים לצרכי ציבור.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3213 התשמ"ה, עמ' 2710 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 17.6.85 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 17.6.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 17.6.85 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז המרכז

בית המשפט המחוזי בחיפה

ניתן יודע כי הוגשו לבית המשפט, בתיקים המפורטים להלן, בקשות למתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהלי עזבון.
כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

תיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
554/86	פרוזי אסתר	21.2.86	אנגלוף קרל
564/86	גורכמן שרגא	22.1.86	גרניט משה ואח'
511/86	שפר אנה	15.1.86	גבריאל כהן
571/86	גיטליס דבורה	21.2.86	יעקבי חביבה
578/86	ארלשטיין משה	1.3.86	ארלשטיין אמנון
583/86	רעיה רחל הירש + מימ"ע	7.2.86	ד"ר א. סטופ, עו"ד
594/86	לוכל ויקטוריה	2.1.86	לוכל זולה
598/86	בלוך אריטה	14.12.85	אבינון קלמן
600/86	שום פיליפ	1.3.86	רוזינה שום
602/86	סלושני יהושע	27.2.86	סלושני פליציה
604/86	רוזנבלט אניה	6.3.86	מיכאל סגל
606/86	אלפרוביץ אידה	20.8.80	אלפרוביץ פאול מאיר
612/86	זלוצבר ברטה	31.1.86	זלאצ'בר דוד
ירושות			
536/86	שוייצר גיצה	27.1.86	פילוסוף רחל
534/86	שמתון הנריט	1.5.72	שמתון חיים
538/86	סיוב ועידה	15.11.84	מרד סולנג'
540/86	קרמן רן	4.3.86	קרמן רחל
542/86	ליב ויזר מיליק	3.9.78	ויזר צבי
544/86	אינר מאיר	7.2.85	שום אסתר
546/86	מאיר טובה	7.2.86	מאיר מגדל
550/86	שפיגלמן אהרון	30.12.85	שפיגלמן דוד
560/86	אסתר האוכני	6.8.81	עוינה בקנר
562/86	גרטל בנו	26.1.86	גרטל פנחס
564/86	קרסנלוב מסיה	4.3.85	קרסנלוב עקיבא
566/86	מרגלוביץ מלכה שרה	15.2.86	ד"ר היימלר טובה
570/86	אורדי מאיר	18.6.84	אורדי דליה
574/86	הרשקוך שינדל	25.1.86	קרן צבי יהושע
580/86	אריס צלה	27.2.86	אריס גך
584/86	אסייאג מרדכי	20.7.84	אסייאג אברהם
586/86	מלר דניאל	2.7.85	מלר לואיס
590/86	ראובן שפיגנר	15.2.86	לאה קטרינה שפיגנר
596/86	אליהו גולה	21.7.78	אליהו פיני

ב. גילאור, שופטת רשמת
11.4.86

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
בלפור — בלפור 90
חולון
אהרון — הנפיין 52
ירושלים
נוה יעקב — מ.מ. נוה יעקב
נתניה
תרופה — הרצל 2
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
חן — ז'בוטינסקי 99
תל־אביב
אותו — דיזינגוף 165
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7
חיפה
יבנה — אבן סינא 7
רחובות
כללית — בני משה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 1244 חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניארו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ – ילדים, כירורגיה, אורתופדית, עיניים, א.א.ג.
שערי צדק – פנימית
ביקור חולים – נשים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' 08.00–20.00. ביום ו': 08.00–15.00 טלפונים: 03-453500, 03-433300

„ער בירד" – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – ער לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות). חיפה – 04-229486 (11.00–20.00) נהריה – 04-920014 (11.00–20.00)
„ער פתוח" להורים במצוקה ביום ב' רויד – טל' 222752.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד המרכז לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—25.00. בלילות, שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביום, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
הגרשה: פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
רימנו: מגדל שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל': 294869, 03-285822

מרכז מידע לקרבנות אונס
לייעוץ ואיחור השרות, טל' 03-52432 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 03-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מוקשים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 1781111. לוד ורמלה — טל' 08-221022. עפולה — טל' 065-93334.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'–ה': בימי ו' וערבי חג: 7.30. לבנימין־ברק ולחיפה: בימים א'–ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30. בתל־אביב לירושלים: בת"א דרום בימים א'–ה': 16.00.

מבני ברק 8.18.
לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00. לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה בת־גלים: לירושלים: א'–ו': 7.00. לתל־אביב: א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30. מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. לירושלים: 5.35.

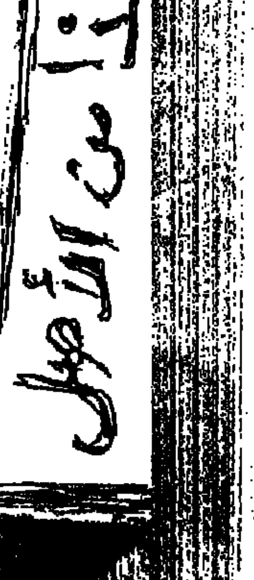

שיחרור מוקדם למחבל צרפתי

מאת ארנון יפה,
כתב „על המשמר" בצרפת

פריז. – פרדריק אוריאר, מח־כל צרפתי שנידון לחמש שנות מאסר על ביצוע התנקשויות אנטישמיות בפאריס, יצא את־מול משערי הכלא „סנטה" בשיחרור מוקדם, והבטיח להמ־שיך „במאבק נגד האימפריא־ליזם". הוא הצדיק את התנקשו־יות הטרור, כ„מלחמה".

במהלך משפטו השמיע אורי־אר נאום אנטישמי חריף, אך כפר באשמת קשר לפיגועים כנגד עסק יהודיים, שנטל על עצמו ארגון הטרור „פעולה ישירה". הוא נחשב כאחד הידיא־לוגים של „פעולה ישירה".

שיחרור המוקדם מנוגד למדי־ניות הממשלה החדשה, המתיימרת להכריז „מלחמת חורמה על הטרור".

הוטל פיקוח על היין באיטליה

רומא. — ממשלת איטליה הוציאה תקנות חדשות, הבאות להבטיח שכל היינות המיוצרים במדינה — שהיא יצואנית היין הגדולה בעולם — יהיו חופשים מתוספת של מתלון.

המדובר כהוספת אלכוהול מתילי ליינות לצורך המתקתם. מהילה זו, שגרמה להרעלת יינות, כבר המיתה 20 בני־אדם באיטליה, ויינות איטלקיים מוחרמים במדינות רבות, תוך גרימת נזק קשה לייצוא היין האיטלקי.

על פי התקנה החדשה הורחב הפיקוח על כל סוגי היין, לרבות יינות ורמוט, שמפניה, יינות מתוקים, ליקרים וכל יתר המשקאות המבו־ססים על יין.

בכל היינות הללו יבוצעו בדיקות מעבדה, כדי לקבוע שאין בהם אלכוהול מתילי המופק מעץ. (עיד)

בריה"מ: ריגן מפוצץ? — גם אנחנו!

מוסקווה. — בריה"מ סיימה רשמית את המורטוריום העצמי, שנמשך שמונה חודשים, על ניסויים גרעיניים, לאחר שארה"ב ביצעה ניסוי גרעיני במדבר נבאדה ביום חמישי.

בהודעה שנתפרסמה במוסקווה נאמר, כי נוכח ביצוע פיצוץ גרעיני נוסף בארה"ב, מצהירה הממשלה הסובייטית כי היא חופשית עתה מכל הגבלה על ביצוע פיצוצים גרעיניים כלשהם.

בהודעה נאמר, כי בריה"מ מוכנה לחזור לנושא המורטוריום הסובייטי־אמריקני המשותף על ניסויים גרעי־ניים, אם ארה"ב תימנע מביצוע ניסויים נוספים. (עיד ע"צ)

שר־החוץ של סינגפור — לביקור בישראל

מאת דליה שחורי,
הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר־החוץ של סינגפור ס. רהאנבאלאן, יגיע היום לישראל לביקור רשמי כאורחו של שר־החוץ יצחק שמיר. יהיה זה ביקור ראשון של שר־חוץ סינגפורי בישראל. האורח, בן 49, כלכלן במקצועו, יקדיש חלק ניכר מזמנו לסיורים בארץ ובמקומות הקדושים.

יצאו לחפש שפנים ו„מצאו" את... המורה הצרפתי שנחטף

חמולה שיעית שיצאה לצייד ירתה בטעות על מכונית החוטפים והללו השליכו את המורה ממכוניתם ונמלטו

מאת ארנון יפה,
כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — שלטונות סוריה טוענים, כי שיחררו בן ערובה צרפתי שנחטף בביירות לפני ארבעה ימים, אך בני חמולה שיעית אומרים, כי הם חילצו את המורה הצרפתי מידי שוביו. הסורים מציגים את השחרור כמתנה לצרפת ובהוכחה שהם פועלים נגד הטרור בלבנון.

במקביל הודיע שר החוץ הצרפתי ז'אן ברנר ריימונד, כי ייצא בקרוב לביקור בטהרן, לשיחות על יישוב המחלוקת עם משטר האייטולות. ביקורו מסמן מפנה ביחסים המתוחים. האייטולות נחשבות כאן כמי שמאמנים את הטרוריסטים האנטי־צרפתיים בלבנון. עד כה תבעו האיראנים הפסקת משלוחי הנשק לעיראק כתנאי לשיחות. גם הסורים תובעים מחיר.

בפאריס העריכו, כי חרף הצהרות הקשיחות של ממשלת הימין נגד הטרור, מנהלת הממשלה שיחות עם החוטפים ושולחיהם. ריימונד מסר, כי הממשלה הימנית מצאה גישה חדשה אל החוטפים. השיחות מתנהלות בדיסקרטיות.

החטוף, המורה מישל בריאן, הגיע אמש לפאריס מדמשק. חוטפיו השליכו אותו ממכוניתם אחרי חילופי־אש עם ציידים מחמולה שיעית בפאתי בעל־בק, בשעה שלוש בבוקר אור ליום ששי. הסורים טוענים, כי יחידת קומנדו שלהם שיחררו את המורה.

בני משפחת דנדש מסרו, כי יצאו לצוד שפנים ונתקלו במכונית נעה בשדה. הם פתחו עליה באש, כי חשבו שגנובים אותה. אחר כך מצאו את הצרפתי שוכב כפות לצד הדרך. הם מסרו אותו לידי הסורים.

ביום ששי עדיין לא היה ברור אם הוא שוחרר, או שמא הסורים יחזיקו בו לשם סחטנות. רק בערב הביאו שר החוץ הסורי פארוק אל שרעה אל שגריר צרפת בדמשק. משערים, כי שחרורו היה מותנה בשיחות בין הסורים לצרפתים.

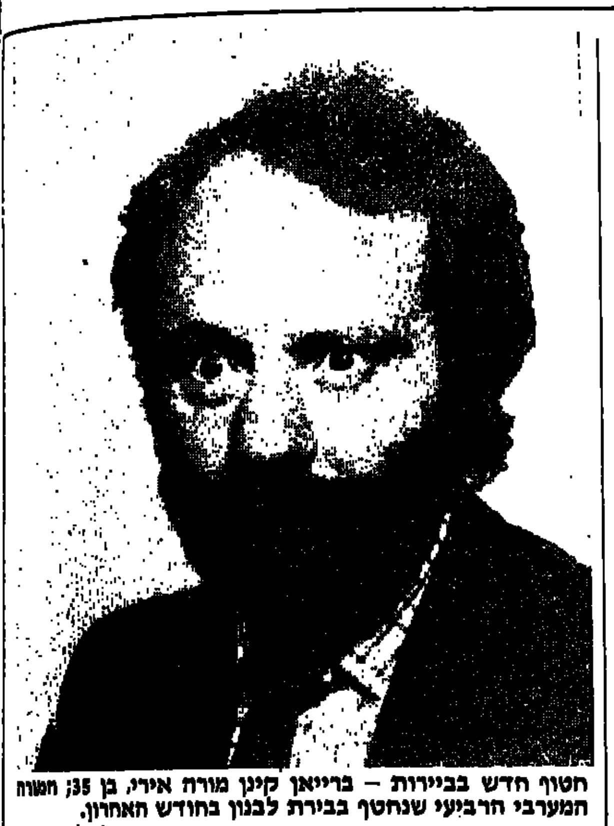

חטוף חדש בביירות – בריאן קינן מורה אירי, בן 35; חטוף המערבי הרביעי שנחטף בבירת לבנון בחודש האחרון.
(צילום: איפי)

אולטימטום של „אמל" לאנשי ערפאת: צאו מראשדייה או שנפרוץ בכוח

מפקד בכיר של פתח נחטף בביירות בידי אלמונים

מאת יהודה צור,
כתב „על המשמר"

מתיחות שוררת בימים האחרונים בין ארגון „אמל" לבין מחבלים פלשתינאיים מנאמני ערפאת, עקב נסיונם של האחרונים להאחז מחדש במחנה הפליטים ראשידייה דרומית לצור. מאות מחבלים מנאמני ערפאת באו לראשידייה והקימו שם מפקדות.

השיעים מאירגון אמל הצליחו אמנם לסלק רבים ולהחרים את נשקם, אך בינתיים נשארה במקום מפקדה מאירגונו של ערפאת.

ממקורות זרות נמסר כי מפקד יהודית „פתח" בלבנון נחטף אתמול על־ידי אלמונים מזויינים ליד ביירות.

בהודעת „פתח" נאמר, כי ראג'י אלנאג'אמי, האיש הבכיר של אש"ף בלבנון נחטף, ליד חאלדה דרומית לביירות כאשר חזר לצידון משיחות שקיים בביירות בנסיון להפסיק את שמיטות הדמים במחנות הפלי־טים. „אנו רואים את סוריה אחראית לבטחונו", נאמר בהודעת „פתח".

ו„אמל" הודיע שאם תוך שבוע לא יעזבו אנשיו של ערפאת יפרצו אנשי „אמל" לתוך המחנה ויוציאו אותם בכוח.

תוכננו בצידון

גורמים בטחוניים ציינו שלמעשה שולטים היום הפלשתינאים בעיקר מארגונו של ערפאת בצידון. לדברי אותם הגורמים רוב הפיגועים שהיו בחודש האחרון ברצועת הבטחון תוכננו בצידון ומשם יצאו הוראות לביצוע פיגועים.

מאות מאנשי ערפאת הסתננו בשבועות האחרונים לתוך מחנה ראשדייה. כלי רכב רבים של המחבלים נעצרו במחסומים של יוניפי"ל וארגון „אמל", ונשקם הוחרם אך מסתבר שעדיין מצויים מחבואים של נשק באיזורים שמסביב לצור המשמשים את המחבלים. לפני שבוע פגעו אנשי „אמל" בכמה אנשי ערפאת וכתוצאה מכך עזבו כ־200 מחבלים את ראשדייה אך במקום נותרה כאמור מפקדה של פתח.

עתה ממתינים אנשי „אמל" לראות אם האולטימטום שהם הציבו לאנשי ערפאת פועל, אחרת הם מתכוונים בכל הרצינות לפרוץ לתוך המחנה ולסלקם.

מניות של חברה ישראלית עלו ב־60% ביומיים בוול־סטריט

מאת חנה אישהורוביץ כתבתנו בארה"ב

ניו־יורק. — מניות של חברה ישראלית שהונפקו בניו־יורק ביום חמישי, עלו בתום היום השני למסחר בקרוב ל־60 אחוזים: מ־8.6 דולרים ל־13.4 דולרים.

המדובר בהנפקה של חברת „אריח", תעשיות אופטרוניות, שהיא הזרוע התעשייתית של חברת „אלול".

רוד קוליץ, מנהל החברה, אמר שהוא „מוכה הלם" מהתצלחה.

50 אחוז ממניות החברה הם בבעלות משותפת של „כור", קוליץ ופמה — החברה להשקעות של בנק המזרחי. 50 אחוז נסחרות בבורסות של תל־אביב ובניו־יורק.

ההנפקה בניו־יורק הסתכמה כ־5.4 מליון דולר והמניות נסחרות „מעבר לדלפק".

לחברה שני מפעלים בירושלים ומפעל במסצ'וסטס, בהם היא מייצרת רכיבים אופטיים למכשירי לייזר ולמערכות בטחוניות שונות בישראל, בארה"ב ובאירופה.

מגעים חשאיים לקביעת „מחיר פוליטי" לנפט

כוויית. — המדינות המתועשות, המפיקות נפט והצורכות אותו, מקיימות בימים אלה מגעים חשאיים עם 13 המדינות החברות באופ"ק, כדי לקבוע „מחיר פוליטי" לנפט הגולמי, שינוע בין 18 ו־20 דולר לחבית, ואשר יתקבל על דעת כל הצדדים.

סוכנות הידיעות הכוויתית „קונא" מסרה, בהסתמכה על מקורות נפט ערביים, כי בראש המגעים מצד המדינות המתועשות עומדות ארה"ב ויפאן. שני הצדדים מקווים להגיע להבנה כלשהי בנושא זה, לפני שמועצת השרים של אופ"ק תתכנס בז'נווה ביום ג'.

לדעת העיתון, הגיעו המדינות המתועשות למסקנה, כי הגיעה השעה לפתוח בפעולה בהיקף רחב, כדי למנוע כל הידרדרות נוספת של מחירי הנפט, אשר עלולה להיות לה תוצאות כלכליות שליליות ביותר. (ע־צ־עיד)

הצנע ברומניה החזיר את רמת החיים — 40 שנה לאחור

בריסל. — רומניה, הנתונה במשבר כלכלי חריף שהביא להורדה ורסטית ברמת החיים, עלולה שלא לעמוד בפרעון החוב החיצון שלה בקיץ — אומרים מומחי נאט"ו.

„התחזית של רומניה היא פסימית ביותר", אמר מומחה אחד בתידרוך על המצב הכלכלי של רומניה. תכנית הצנע הקיצונית שהפעילה הממשלה הורידה את רמת החיים לרמה הנמוכה ביותר מאז מלחמת העולם השניה. בייחוד היו קיצוצים הנרחבים בשימושים בחשמל וכן יש מחסור במזון.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 11.4.86

	יחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.45	1.51	1.4713	1.4897	1.4811
לירה שטרלינג	1	2.13	2.23	2.1687	2.1958	2.1891
מרק גרמני	1	0.63	0.66	0.6394	0.6474	0.6447
פרנק צרפתי	1	0.19	0.21	0.2007	0.2032	0.2025
גילדן הולנדי	1	0.55	0.58	0.5682	0.5753	0.5724
פרנק שווייצרי	1	0.75	0.79	0.7635	0.7731	0.7705
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2018	0.2044	0.2029
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2036	0.2061	0.2051
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1738	0.1760	0.1751
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2841	0.2877	0.2861
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0616	1.0748	1.0701
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.09	1.0525	1.0656	1.0594
ראנד דר' אפריקני	1	0.43	0.73	0.7232	0.7322	0.7280
פרנק בלגי	10	0.30	0.32	0.3153	0.3192	0.3176
שילינג אוסטרי	10	0.90	0.94	0.9127	0.9240	0.9181
לירה איטלקית	1,000	0.92	0.97	0.9342	0.9458	0.9410
ין יפני	100	0.81	0.85	0.8275	0.8378	0.8324

ריצ'רד השלישי על בימת תיאטרון סיני – במסגרת פסטיבל שקספיר, ראשון מסוגו, הנערך עתה בפקינג.
(צילום אי.פי)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי הרצליה
הודעה בדבר הפקדת שינוי
תכנית מיתאר מקומית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, „שינוי תכנית מס' הר/1682 שינוי לתכנית מתאר מס' הר/353 א'".

[illegible]

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פירסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז תל־אביב

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
עיריית באר־שבע

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י חב' דלגות – חברה לנכסים בע"מ בקשה לשמוש חורג מתכנית מפורטת.

מהות הבקשה: הפעלת היפרמרקט לצרכי מזון וצרכי בית במבנה קיים בתוך שטח מפעל צודל – טכסטיל באר־שבע.

גוש: 38084 רחוב: האורגים, אזור התעשיה.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית, בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל, ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום, מיום פרסום זה.

בכבוד רב,
ד"ר אהוד אביבי,
סגן ראש העיר
יו"ר הועדה לתכנון ובניה – באר־שבע

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי אילות

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון – אילות הופקדה תכנית הנקראת מס' – 148/03/12 – קבוץ גוש תריף ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות התכניות א. קביעת אזורים יעודים, תכליות ושימושים ב. חלוקה מחודשת של שטח התכנית ג. הגשת התכנית והפיתוח לעתיד של כל המקרקעין בתחום התכנית.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית – 1763 דונם.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו,
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדת המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרה הקלה במבנה בגוש 6304 חלקה 538 רחוב העמל מס' 37 [illegible]

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור והקלה הנ"ל יכול לעיין בתוכניה ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה, רחוב המעגל 26 ר"ג, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב,
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה – רמת־גן

חשד להונאת משרד הבטחון במיליוני ש"ח

בעל חברת משאיות ואיש קבע נעצרו כחשודים בהגשת חשבוניות כוזבות

מאת יהודה צור,
כתב „על המשמר"

בעל חברת משאיות מקריית־שמונה ואיש צבא קבע נעצרו על־ידי משטרת מרחב הגליל ויחידת מצ"ח כחשודים בהונאת משרד־הבטחון במליוני שקלים חדשים.

בעל חברת המשאיות, דוד אלקובי, מבצע עבור צה"ל שרותי תובלה בתשלום אל בסיסי צה"ל בדרום לבנון. בקרב פקידי משרד־הבטחון התעורר חשד, כי הדיווחים בחשבוניות שהוגשו בתקופה האחרונה אינם נכונים. החקירה הוטלה במשותף על צוות חוקרים ממשטרת מרחב הגליל בראשותו של פקד רפי עמר ועל משטרה צבאית חוקרת. החוקרים חקרו עשרות חשודים ותפסו מסמכים רבים שהביאו למעצרם של השניים.

מהחקירה התברר שנהגי המשאיות היו מחתימים אנשי צבא על כרטיסי עבודה אחת לשבוע, ולא לאחר כל נסיעה בהתאם להוראות הקבע. הכרטיסים הוחתמו מבלי לוודא אם הנסיעות אכן בוצעו.

החקירה מסתעפת ומסתבכת וצפויים מעצרים נוספים.

מתריעים על פער בשירותי הבריאות בין יהודים לערבים

מאת קאסם זייד,
כתב „על המשמר"

הוועידה הראשונה לענייני ה־בריאות במגזר הערבי שהתקיימה אתמול בנצרת התריעה על הפער בשירותי הבריאות בין המגזר הערבי ליהודי.

הוועידה תובעת לעבד תוכנית לביטוח השירותים הראשוניים במגזר הערבי כדי לגשר על הפער בין הישובים הערביים לבין הישובים היהודיים. כן תובעת הוועידה ממש־רד־הפנים לגייס תקציבים מיוחדים לרשויות הערביות ולאשר תקנים תברואיים לישובים הערביים.

הרשויות הערביות נדרשו ליזום הכנת תוכניות־אב ותוכניות מפר־טות להקמת רשת ביוב, פיקוח וטרינרי, איסוף אשפה והקמת איגודי ערים.

הוועידה קראה למשרד־הבריאות ולקופת־חולים הכללית להרחיב את מעגל ההתמחות של הרופאים הערביים ולקלוט מספר גדול יותר של סטודנטים ערביים לרפואה באוניברסיטאות הישראליות.

הוועידה בחרה בוועדת מעקב שתפעל אצל הגורמים הממשלתיים וקופת־חולים הכללית כדי לשפר את רמת השירותים הרפואיים הידורים במגזר הערבי.

הוועידה התקיימה ביוזמת אגודת הגליל לפיתוח המחקר ושירותי הבריאות וועדת הבריאות של אירגון האקדמאים בנצרת בתיאום עם הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות.

סירובם של מארגני הוועידה לציין את זכרו של ד"ר סמי מרעי שנפטר לפני ארבעה ימים עורר מורת רוח בקרב רבים מהמשתתפים.

יצויין, כי רופאים מבין חברי הרשימה המתקדמת לשלום לא הוזמנו לוועידה, שרוב מארגניה נימנים על חברי חד"ש.

„אמן תענית הדיבור" הנאשם ברצח אחיו פתח את פיו

שמואל בן־עמי, שהואשם בעריפת ראשו של אחיו אך לא הועמד לדין משום שלא נמצא מסוגל לכך ובמשך יותר משנה לא הוציא מלה מפיו, החל לפתע לדבר בבית־החולים בו הוא מאושפז.

בן־עמי פנה באמצע השבוע באופן מפתיע לאחיות של בית־החולים „עזרת נשים", שם הוא מאושפז יותר מחודש בצו בית־משפט, והחל לשוחח עימן. בסוף השבוע הוא גם שוחח בטלפון עם פרקליטו, וביקש ממנו שידאג לכך שקרובי משפחתו יבואו לבקרו. לדברי הפרקליט, בן־עמי דיבר ברור וניתן היה לחבינו ללא קושי.

לתפנית זו עשויות להיות השלכות למשפטו של בן־עמי, מאחר שחהליכים נגדו הופסקו לאחר שבית־המשפט חמחוזי בירושלים קבע על סמך חוות דעת פסיכיאטרית, כי הוא אינו מסוגל לעמוד לדין.

בן־עמי הואשם, כי ערף ב־5 בפברואר חשנה את ראש אחיו מיכאל יפת במהלומות גרזן וסכין בדירתם בשכונת בית ישראל בירושלים. את המחזה המבעית של האח כרות הראש גילו השכנים שהזעיקו את המשטרה. השוטרים מצאו את בן־עמי יושב בדירה ולידו הגרזן והסכין מגואלים בדם.

בן־עמי לא הוציא הגה מפיו, ולדברי שכנים גזר על עצמו תענית דיבור אשר נמשכה כשנה וחצי. במצב זה לא יכלו החוקרים אפילו לגבות ממנו עדות, הוא נשלח לבדיקות פסיכיאטריות ובמקביל הוגש נגדו כתב־אישום לבית־המשפט המחוזי באשמת רצח אחיו. בעקבות חוות הדעת הפסיכיאטריות קבע בית־המשפט, כי הוא אינו מסוגל לעמוד לדין, הליכים נגדו הופסקו ובן־עמי אושפז בבי"ח לחולי נפש.

עתה, משפתח בן עמי את פיו, הוא ייחקר בראשית השבוע במשטרה על רצח אחיו. (עתי"ם)

משפחת הנער הבדואי שטבע: האמודאים הגיעו רק למחרת

מאת שלי יחימוביץ',
כתבת „על המשמר"

גופתו של הנער עודה אבוסעליק בן 12 נמצאה ביום שישי בבוקר במאגר מי גשמים, שבו שחה יום קודם לכן. את הגופה מצא דודו, האמור אבו־סעליק, כשהיא שקועה בעומק של כ־2 מטרים.

אנשי שבט אבו־סריחאן המתינו ביום ששי לאמודאים שיבואו לחפש את הילד, אולם בסביבות השעה 10 בבוקר פקעה סבלנותם של בני השבט ואחדים נכנסו למים כדי לחפשו. האמור אבוסעליק היה אחד המחפשים.

הבריכה בה טבע הנער, הנמצאת סמוך לישוב עומר, שימשה בעבר להשקייה, אולם כיום אין לה כל שימוש, ואין סביבה גידור או שלטי אזהרה.

בני משפחתו של הנער הביעו תרעומת על כך שהאמודאים שהוזמנו לחלץ את הגופה הגיעו רק ביום ששי בשעה 11 בבוקר, זאת כאשר המשטרה ידעה על האירוע כבר ביום חמישי בלילה.

דובר משטרת מרחב הנגב, שלמה לוי, אמר, כי במקרים מסויימים נעזרת המשטרה בגופים שאינם כפופים לה. הוא אמר כי האמודאים הוזמנו כבר ביום חמישי.

טלקס

● אלפים בצעדת יחיעם

אלפים צעדו אתמול בצעדת יחיעם שהתקיימה במזג אוויר חם. בצעדה, הנערכת זו השנה ה־23, השתתפו משלחות ממוסדות כלכ־ליים אגודות ספורט ושובי חסבי־בה. משפחות ובודדים צעדו לאורך שלושה מסלולים באורך של 4, 10 ו־25 קילומטרים.

הצעדה אורגנה על־ידי המועצה האזורית מטה אשר.

יהודה צור

● „להקטין המס על עבודה"

„יש להקטין באופן משמעותי את שיעורי מס ההכנסה על עבודה ובשום פנים ואופן אין להגדיל אותם". תובע נחום פסה יו"ר הוועדה לתכנון כלכלי חברתי בהסתדרות.

הצעותיו של פסה, נציג התק"מ בהסתדרות, הובאו כהסתייגויות גם בפני ועידת מפלגת העבודה והועמדו להצבעה נגד עמדת הועדה המכינה של הוועידה.

ההסתייגויות של נחום פסה התקבלו ברוב מסיבי ואפילו בכך את ההצעות שהוגשו ע"י הוועדה המכינה. (שע"ה)

● היום – חידון התנ"ך הארצי לנוער

שלב הגמר בחידון התנ"ך הארצי לנוער יתקיים היום בבית אבא חושי בחיפה. החידון מאורגן ע"י אגף הנוער במשרד־החינוך־והתרבות ובשיתוף החברה לחקר המקרא, הקרן הקיימת לישראל, פיקוד הגדנ"ע ועיריית חיפה.

בחידון ישתתפו 20 תלמידים, שזכו ב־6 החידונים המחוזיים שנערכו בחודש שעבר. לחידונים המחוזיים קדמו חידונים בבתי־הספר. חתן התנ"ך הישראלי ושני סגניו, שייבחרו בחיפה, וישתתפו בחידון התנ"ך העולמי, שייערך ביום העצמאות. (שע"ה)

● הפנינג של מחול אמנותי בווינגייט

הפנינג ענק של מופעי מחול אמנותי יתקיים היום במכון וינגייט ליד נתניה, במסגרת ארועי יום המחול הבינלאומי.

האירוע מאורגן ע"י הפיקוח על הוראת המחול במשרד החינוך והתרבות בשיתוף המכללה להכשרת מורים לחינוך גופני במכון וינגייט.

המפקח על הוראת המחול בבתי־הספר, שלום חרמון, מסר, כי בארוע ישתתפו כל התלמידים ב־ארץ, הלומדים במסגרת כיתות מחול בחטיבות הביניים והמגמות למחול בבתי־הספר העל־יסודיים. בסך הכל ישתתפו כ־350 תלמידים מן הכתות ז' עד י"ב מתשעה בתי־ספר ויתקיימו 13 מופעים. (שע"ה)

● תואר ד"ר כבוד לנשיא ונצואלה

אוניברסיטת בר־אילן תעניק ביום רביעי תואר דוקטור לשם כבוד לנשיא ונצואלה, ד"ר חיימה לוסינצי, כהוקרה להתמסרותו לטובת הכלל ותרומתו לאנושות ולקשרים בין מדינת ישראל וונצואלה.

טקס הענקת התואר יתקיים בקאראקס שבוונצואלה בהשתתפות שרי ממשלה, שופטי בית־המשפט העליון, חברי קונגרס ושגריר ישראל בוונצואלה, אוסקר פרני־ש. את אוניברסיטת בר־אילן ייצגו בטקס פרופ' עמנואל רקמן – סגן הנשיא, פרופ' מיכאל אלבק – נשיא, ודוד אלטמן – הגזבר. כמו כן השתתפו ראשי הקהילה היהודית המקומית וב־ראשם הרב פנחס ברנר, הרב הראשי ליהדות ונצואלה. (שע"ה)

● מחסן בגדים משומשים מקרי נפתח השבוע בבני־ברק, ביוזמת ארגון „בגד לנצרך" מיסודם של פעילי „יד לאחים" בעיר.

בפלילים

הרב בלוי נאשם בגרימת נזק לתחנות אוטובוסים

לבית־משפט השלום בירושלים הוגשו ביום ו' כתבי־אישום נגד מנהיג נטורי־קרתא הרב אורי בלוי ושני אברכים מישיבת „תולדות אהרון", הנאשמים בגרימת נזק לתחנות אוטובוסים בירושלים.

הרב בלוי מואשם שצבע בצבע שחור את הכרזה בתחנת אוטובוסים של קו 25 ברח' שטראוס בראשית חודש דצמבר אשתקד. התביעה מייחסת לו גם צביעת כרזות תחנה כשר' הרצל בצבע אפור לפני שבוע.

בדיון שהתקיים ביום ו' בבית־משפט השלום חזר והצהיר הרב בלוי, כי הוא כופר בסמכותו של בית־המשפט לשפוט אותו.

משפטו של אורי בלוי ייפתח מחר, ועד אז יישאר הרב במעצר.

בכתב־אישום אחר מואשמים יוסף חיים גוטליב ופנחס קלר בגרימת נזק לתחנת אוטובוס ברחוב שטראוס בראשית דצמבר אשתקד, ובצביעת כרזות במספר תחנות אוטובוסים בעיר לפני שבוע. (עתי"ם)

ביקש מים והירווה צמאונו בתכשיטים

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

מעצרו של נפתלי אלישווילי בן 21 מפתח־תקווה, החשוד בשדידת תכשיטי זהב, הוארך ביום ו' בבית־משפט השלום בפתח־תקוה ל־12 יום.

בא־כוח המשטרה אמר, כי אלישווילי התדפק ביום חמישי בצהריים על דלתה של תושבת העיר ברחוב יהודה הלוי 4 וביקש להרוות את צמאונו בכוס מים. החשוד הלך אחרי האשה למטבח ובאיומי סכין תלש שרשרת זהב מצווארה וארבעה צמידי זהב מידיה. במהלך חשוד מצא את האשה.

אלישווילי הוא תכשיטן בעל עבירות מין ורכוש, אך ללא הרשעה.

שופטת השלום שהאריכה את מעצרו העירה, כי לאחרונה תפסו עבירות נגד נשים וקשישים לדבר שבשיגרה.

שני מקרי שוד נוספים בוצעו בשבועיים האחרונים בפתח־תקווה בשיטה דומה והמשטרה חוקרת אם יש לחשוד קשר אליהם.

מאסר למתנחלים שירו ברועים ערביים

מאת כתבנו בנצרת

שלוש שנות מאסר, מחציתן בפועל, גזר שלשום שופט בית־המשפט המחוזי בנצרת, מיכה לנדשטראוס, על יכינה ישראלי בן 29 מהתנחלות תינגית שבגדה המערבית, לאחר שהורשע בירי לעבר רועים ערביים. כמו־כן גזר השופט על שמעיה יוחננוף בן 30, שותפו לעבירה של ישראלי, שנת מאסר, מתוכה 3 חודשים בפועל, וקנס אותו ב־300 ש"ח.

מכתב־האישום עולה, כי בחודש ינואר אשתקד היו הרועים מהכפר יחיאה ואחמד נאג'יר בקרבת ההתנחלות ושני הנאשמים הגיעו למקום המרעה, הבריחו את הרועים בצעקות וירו מספר יריות לכיוונים שונים.

מאוחר יותר יצאו הרועים יחד עם שני צעירים אחרים לכיוון ההתנחלות וביקשו לקחת בחזרה את הכבשים שהשאירו במקום. כתגובה איימו עליהם שני הנאשמים ובשלב מסויים ירה הנאשם הישראלי לעבר אחד הרועים ופצעו בחלקים שונים בגופו.

השופט ציין בגזר־הדין כי השימוש בנשק חם בגלל חילוקי דיעות על הסגת גבול אינו מקרה חמור המחייב עונשי מאסר בפועל.

ביום כ' 14.4.86 בשעה 15.00
יום השנה לפטירתו של חברנו היקר

דוד יהודאי

נעלה אל קברו להתייחד עם זכרו

המשפחה וקיבוץ שמיר

אנו משתתפים באבלה של
איריס וייס והמשפחה
במות האב

אברהם הולצמן

החניכים וחבר העובדים
מוסד חינוכי מבואות הנגב

לחנקה וד"ב אילת ולכל המשפחה
בכפר מסריק ובאשר הם!
אתכם באסונכם על מותה של

עירית

יוספה ויהודה רוזנטל – חולון

עם חברנו
זאב ברתנא והמשפחה
איתכם בצער ובאבל במות האח

מרדכי ברתנא

קיבוץ עמיר

עם משפחת מרעי
באבלכם על מות

סמי מרעי

המכון ללימודים ערביים
בגבעת חביבה

למשפחות הנגבי ושבתאי
על מות

גברי

עמכם באבל

בית ספרית פועלים